

Financování a implementace vybraného investičního záměru v obci Vražné

Bc. Markéta Marková

Diplomová práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Markéta Marková**
Osobní číslo: **M20466**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Financování a implementace vybraného investičního projektu v obci Vražné**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši a formulujte teoretická východiska zaměřená na hospodaření obcí a financování investic.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření v obci Vražné.
- Charakterizujte vybraný investiční záměr a navrhnete jeho finanční zabezpečení a způsob implementace.
- Zhodnotte přínosy a rizika daného projektu vzhledem k hospodaření obce.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. Sixth edition. New York: Worth publishers, 2019, 806 s. ISBN 978-13-191-0525-9.
- HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 162 s. ISBN 978-80-7552-577-2.
- PROVAZNIKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů. 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: GRADA Publishing a.s., 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- ROSEN, Harvey, Ted GAYER and Abdülkadir CIVAN. *Public Finance, Global Edition. Tenth edition*. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 2014, 588 s. ISBN 978-00-771-5469-1.
- STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing, 2019, 189 s. ISBN 978-80-247-3076-9.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Eliška Kozubíková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: 10. února 2023
Termín odevzdání diplomové práce: 21. dubna 2023

L.S.

---

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Markéta Marková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zaměřuje na financování a způsob implementace investičního projektu v obci Vražné, který má za cíl vybudovat nové dětské hřiště s edukativními prvky. V teoretické části jsou formulována teoretická východiska, týkající se hospodaření obcí a financování investic. Praktická část obsahuje analýzu hospodaření obce Vražné v posledních pěti letech a konkrétní analýzu finančních možností pro realizaci daného investičního projektu. Dílčím cílem práce je poskytnout obci Vražné praktické návody pro úspěšnou realizaci investičního projektu, včetně doporučení optimální varianty financování a analýzy přínosů a rizik daného projektu.

Klíčová slova: hospodaření, obec, rozpočet, dotace, investiční záměr

ABSTRACT

This thesis focuses on financing and implementing an investment project in the municipality of Vražné, which aims to build a new children's playground with educational elements. The theoretical part formulates theoretical backgrounds regarding municipality's economic activity and investment financing. The practical part includes an analysis of the municipality of Vražné's management in the last five years and a specific analysis of financial possibilities for the implementation of the investment project. The secondary goal of this work is to provide practical guidelines for the successful implementation of the investment project in the municipality of Vražné, including recommendations for the optimal financing option and an analysis of the benefits and risks of the project.

Keywords: municipality's economic activity, municipality, budget, subsidies, investment plan

Chtěla bych touto cestou vyjádřit své upřímné poděkování paní Ing. Elišce Kozubíkové, Ph.D. za neocenitelnou podporu, kterou mi poskytla během psaní mé diplomové práce, čas věnovaný odborným konzultacím, cenné rady a ochotu.

Velké díky patří také vedení obce Vražné za poskytnutí potřebných informací pro úspěšné zpracování a dokončení této diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I. TEORETICKÁ ČÁST	13
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	14
1.1 Územní samosprávné celky	15
1.2 Charakteristika obce	15
1.3 Působnost obce	16
2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ	18
2.1 Rozpočet obce.....	18
2.1.1 Rozpočtový proces.....	20
2.1.2 Rozpočtová skladba	21
2.1.3 Pravidla rozpočtové odpovědnosti	22
2.2 Příjmy rozpočtu obce	23
2.3 Výdaje obecního rozpočtu	25
2.4 Možnosti financování investic	26
2.4.1 Vlastní zdroje.....	27
2.4.2 Prostředky poskytnuté partnerem obce.....	28
2.4.3 Cizí zdroje.....	29
2.5 Závěrečný účet a kontrola hospodaření obcí	31
2.6 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU).....	32
3 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE	36
3.1 Základní ukazatele finanční analýzy v municipálních jednotkách	36
3.1.1 Ukazatel autarkie	36
3.1.2 Ukazatel likvidity.....	37
3.1.3 Ukazatel aktivity	38
3.1.4 Ukazatel financování	39
3.1.5 Ukazatel rentability.....	39
3.1.6 Ukazatele investičního rozvoje / útlumu.....	40
4 VEŘEJNÝ PROJEKT A OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PROJEKTU	41
4.1 Veřejný projekt	41
4.1.1 Postup pro vytváření a hodnocení veřejného projektu.....	41

4.2	Veřejná zakázka	42
4.3	Životní cyklus projektu	44
4.4	SWOT analýza	44
4.5	Časový harmonogram projektu	45
4.6	Analýza rizik	45
5	COST-BENEFIT ANALÝZA	47
5.1	Kriteriální ukazatelé	48
5.1.1	Čistá současná hodnota (ČSH)	49
5.1.2	Vnitřní výnosové procento (VVP)	49
5.1.3	Doba návratnosti a index rentability	50
II.	PRAKTICKÁ ČÁST	51
6	PŘEDSTAVENÍ OBCE	52
6.1	Historie obce	53
6.2	Vývoj počtu obyvatel	53
7	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE VRAŽNÉ	56
7.1	Analýza rozpočtů v letech 2018-2022	56
7.1.1	Analýza rozpočtu za rok 2018	57
7.1.2	Analýza rozpočtu za rok 2019	59
7.1.3	Analýza rozpočtu za rok 2020	60
7.1.4	Analýza rozpočtu za rok 2021	62
7.1.5	Analýza rozpočtu za rok 2022	64
7.1.6	Zhodnocení rozpočtů obce Vražné za roky 2018-2022	65
8	FINANČNÍ ANALÝZA OBCE VRAŽNÉ	67
8.1	Analýza poměrových ukazatelů	67
8.1.1	Ukazatel autarkie	67
8.1.2	Ukazatel likvidity	68
8.1.3	Ukazatel aktivity	70
8.1.4	Ukazatel financování	71
8.2	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)	73
8.2.1	Informativní ukazatelé	73
8.2.2	Monitorující ukazatelé	75
8.3	Zhodnocení hospodaření obce Vražné	77
9	VYBRANÝ INVESTIČNÍ PROJEKT – HŘIŠTĚ U ZŠ	80
9.1	Představení projektu	80
9.1.1	Návrh dětských a vzdělávacích prvků	82

9.2 SWOT analýza.....	87
9.3 Rozpočet projektu.....	89
9.4 Možnosti financování projektu.....	90
9.4.1 Varianta č. 1 – Dotace.....	91
9.4.2 Varianta č. 2 – Financování vlastními zdroji.....	94
9.4.3 Varianta č. 3 – Úvěr.....	95
9.5 Harmonogram projektu.....	98
9.6 Riziková analýza a přínosy projektu.....	100
9.7 Plán implementace projektu.....	102
9.7.1 Popis realizace.....	103
10 COST BENEFIT ANALÝZA.....	107
10.1 Předmět projektu.....	107
10.2 Definice příjemců/prospěchů projektu.....	107
10.3 Vymezení přínosů a újem.....	108
10.4 Výpočet kritériálních ukazatelů.....	110
10.5 Vyhodnocení CBA.....	112
11 ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ PROJEKTOVÉ ČÁSTI.....	114
ZÁVĚR.....	115
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	117
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	124
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	125
SEZNAM TABULEK.....	126
SEZNAM GRAFŮ.....	128
SEZNAM PŘÍLOH.....	129
PŘÍLOHA P I: STĚŽEJNÍ PŘÍLOHA K ŽÁDOSTI O DOTACI – POPIS PROJEKTU.....	130
PŘÍLOHA P II: PŘÍLOHA K ŽÁDOSTI O DOTACI – POPIS PRVKU EKOLOGICKÉHO PŘÍNOSU.....	135

ÚVOD

Investiční projekty v obcích jsou důležitým způsobem, jak podpořit rozvoj infrastruktury a zlepšit kvalitu života obyvatel. Tyto projekty často zahrnují stavbu nových budov, modernizaci stávajících zařízení nebo vylepšení veřejných prostor. Nicméně, financování investičních projektů může být pro mnoho obcí výzvou, zejména pokud nemají dostatek finančních zdrojů. Finanční prostředky pro investiční projekty mohou být získány z různých zdrojů, včetně národních dotací, půjček od bank, darů a příspěvků od soukromých osob nebo společností a vlastních zdrojů obce. Při plánování investičních projektů je důležité pečlivě zhodnotit finanční možnosti a rizika jednotlivých zdrojů financování a zvolit nejvhodnější variantu pro danou obec.

Tato diplomová práce se zaměřuje na posouzení hospodaření obce Vražné v uplynulých pěti letech a navrhne způsoby financování investičního projektu – výstavba nového dětského hřiště s edukativními prvky.

V rámci této diplomové práce budou v první části zhodnocena teoretická východiska zaměřená na hospodaření obcí a financování investic. V kapitole věnované charakteristice obce jsou popsány její základní rysy a v druhé kapitole se práce zaměřuje na samotné hospodaření obce. V této části jsou detailně popsány příjmy a výdaje obecních rozpočtů, proces tvorby rozpočtu, rozpočtová skladba a pravidla rozpočtové odpovědnosti. Kapitola 2.4 se zabývá možnostmi financování investic. V poslední části této kapitoly je představen závěrečný účet včetně kontroly hospodaření a monitorujících ukazatelů. V třetí kapitole se práce věnuje finanční analýze obce, přičemž jsou zde rozebrány klíčové ukazatele finanční analýzy pro obecní samosprávy. Další kapitola se zaměřuje na charakteristiku investičního projektu, která zahrnuje SWOT analýzu, analýzu rizik a časový harmonogram projektu. Poslední kapitola teoretické části rozebírá cost-benefit analýzu.

Samotná praktická část diplomové práce se v úvodu věnuje charakteristice obce Vražné včetně informací o jejích orgánech a vývoji počtu obyvatel. Poté následuje podrobná analýza finančního hospodaření a finančního řízení obce. Tato analýza zahrnuje rozbor rozpočtů za období pěti let, od roku 2018 do roku 2022, a dále soustavu informativních a monitorujících ukazatelů a finanční analýzu obce v tomto stejném období. Rozsah analýzy zahrnuje tento pětiletý horizont, jelikož se v hospodaření obce vyskytly určité fluktuace. Na základě zjištěných výsledků bude navržen plán financování investičního projektu.

Po dokončení analýz se diplomová práce soustředí na konkrétní projekt - výstavbu hřiště u ZŠ v obci Vražné. Nejprve se za použití SWOT analýzy identifikují silné a slabé stránky projektu. Po analýze silných a slabých stránek projektu výstavby hřiště u ZŠ v obci Vražné jsou identifikovány finanční náklady potřebné pro jeho uskutečnění. Z těchto nákladů jsou navrženy tři možnosti financování, z nichž je vybrána nejvhodnější varianta. Ta je detailně popsána a doplněna o vzorovou žádost o dotaci, časovou a rizikovou analýzu a analýzu nákladů a přínosů. V závěru práce jsou uvedena doporučení týkající se financování projektu a hodnocení jeho dopadu na hospodaření obce.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním záměrem této diplomové práce je navrhnout vhodnou variantu způsobu implementace financování investičního projektu v obci Vražné a posoudit jeho dopady na hospodaření obce. Konkrétně se jedná o projekt „Vybudování nového dětského hřiště s edukativními prvky“.

V teoretické části diplomové práce bude provedena literární rešerše, která umožnila formulovat teoretická východiska, týkající se hospodaření obcí a financování investic. Tato analýza bude provedena s využitím jak českých, tak zahraničních literárních pramenů, a také internetových zdrojů.

Pro dosažení hlavního cíle diplomové práce je využita škála metod, zahrnující analýzy rozpočtů a finančních ukazatelů během pěti posledních let. Dále bude provedena analýza informativních a monitorovacích ukazatelů k 31.12.2022, která pomůže hodnotit hospodaření obce. Tyto analýzy poskytnou informace, které budou využity pro výběr možných variant financování nového hřiště.

Další část diplomové práce se zaměřuje na popis investičního záměru a obsahuje návrh finančního zabezpečení a způsob implementace. Konkrétně se analyzují finanční a hospodářské aspekty vybudování hřiště v obci Vražné a navrhuje se možné způsoby získání finančních prostředků pro realizaci projektu. Tyto návrhy zahrnují možnosti financování z národních fondů, evropských fondů, úvěrů nebo vlastních zdrojů. Cílem je najít optimální řešení, které by zajistilo finanční stabilitu projektu a jeho úspěšnost. V neposlední řadě bude provedena SWOT analýza, která umožní zhodnocení úspěšnosti projektu a identifikaci jeho silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Dále bude provedena analýza rizik, která pomůže identifikovat a vyhodnotit rizika spojená s realizací projektu a navrhnout opatření k jejich minimalizaci.

Diplomová práce obsahuje také analýzu nákladů a přínosů plánovaného projektu, jejímž cílem je posoudit, zda je tento projekt pro obec výhodný či nikoli.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejná správa je velmi důležitý, ne-li ústřední pojem, ale přece jen není jednoduché ji definovat. Proto je pro autory mnohem jednodušší definovat správu jako takovou, než určit její veřejnou podstatu a funkci. (Pomahač, 2011, s. 7)

Podle Hejdukové (2019, s. 20) lze veřejnou správu označit za čistý veřejný statek, pakliže se uplatní ekonomický pohled. Čistým veřejným statkem je statek v případě, že naplňuje dva znaky, a sice nedělitelnost spotřeby a nevylučitelnost ze spotřeby. Z praktického hlediska je využívání služeb čistý veřejný statek, neboť naplňuje znak nerivality, a přičemž spotřebitele nelze vyloučit ze spotřeby. Díky naplnění těchto znaků dochází k selhání trhu a současně také vzniká nutnost rozpočtového financování.

Jedna z definic veřejné správy říká, že se jedná o „souhrn záměrných činností, kterými se realizují rozhodnutí volených orgánů, uvádějí do praxe ustanovení zákonů a podzákonných předpisů, zabezpečují se úkoly ve veřejném zájmu“. Veřejná správa se dá tedy chápat jako souhrn institucí, jejichž úkolem je zajištění činností v rámci veřejné správy, přičemž rozsah podléhá ústavě či zákonům. (Hejduková, 2019, s. 21)

Obecně řečeno, jako správu lze označit institucionalizované kontrolní a regulativní činnosti. Veřejnou správu lze chápu buďto ve formálním nebo materiálním smyslu. Materiální hledisko zdůrazňuje souhrn právních činností, s přímou souvislostí s vládnutím ať už na ústřední nebo místní úrovni a s poskytováním veřejných služeb. Formální smysl veřejné správy zahrnuje činnosti organizačních jednotek a osob. Jedná se tedy například o správní úřady anebo, v případě výkonu úkonů správní povahy, o úřední osoby. (Pomahač, 2011, s. 123)

Mezi hlavní úkoly, které veřejná správa realizuje, se řadí:

- *výkon veřejné moci,*
- *přenos informací,*
- *styk s veřejností,*
- *zajišťování veřejných služeb,*
- *dodržování zákonnosti,*
- *realizace politiky státu.* (Hejduková, 2019, s. 21)

Existují dva pohledy na strukturu a členění veřejné správy. V první řadě lze veřejnou správu rozlišovat podle toho, kdo ji vykonává. Jakožto hlavního nositele veřejné správy lze označit stát a jeho orgány. V tomto případě se jedná o státní správu, která je vykonávána ve veřejném zájmu. Druhým případem je poté skutečnost, kdy stát přenesse působnost určitého okruhu záležitostí na nestátní veřejné korporace, které vykonávají veřejnou správu na samosprávném principu. Rozhodování probíhá ve veřejném zájmu a charakteristická je také existence veřejného vlastnictví. Druhým pohledem je hledisko geografické, kde se správa člení na ústřední, územní a případně také místní. (Provazníková, 2015, s. 18)

1.1 Územní samosprávné celky

Územními samosprávnými celky se rozumí územní společenství občanů, které podléhají samosprávnému principu. Dle Ústavy České republiky se území člení na kraje, jakožto vyšší územní samosprávné celky a obce, které jsou základní územní samosprávné celky. Jak kraj, tak obec lze považovat za veřejnoprávní korporaci, a tudíž mají právní subjektivitu čili v právních vztazích vystupují svým jménem a nesou vlastní odpovědnost, které vyplývá z těchto vztahů. Spravují vlastní majetek, se kterým hospodaří samostatně dle vlastního rozpočtu. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 4)

Jak již bylo zmíněno, dle subjektů lze veřejnou správu rozlišit na přímou a nepřímou. Kraje v rámci samostatné působnosti jsou oprávněny předkládat zákony Poslanecké sněmovně, vydávat obecně závazné vyhlášky kraje, učinit volbu zástupce kraje apod. Samostatná působnost obce umožňuje řešit takové záležitosti, které jsou vykonávány v zájmu obce a též občanů. Co se týče přenesené působnosti kraje, zde lze zařadit výkon státní správy, kterou daný kraj vykonává z pozice zastoupení státu na svém území a ve věcech, které stanoví zákon. Typickým příkladem je vedení matriky či fungování stavebního úřadu. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 4-5)

Dle hlavy sedmé Ústavy ČR je obec vždy součástí vyššího územního samosprávného celku, tzn. kraje. Jak pro kraje, tak pro obce platí stejná skutečnost, a sice že jsou samostatně spravovány zastupitelstvem. Vytvoření či zrušení vyššího územního samosprávného celku podléhá ústavnímu zákonu. (Ministerstvo vnitra, 2021, s. 17)

1.2 Charakteristika obce

Jak již bylo výše vysvětleno, v České republice se uplatňuje dvoustupňová skladba územní samosprávy, kde základní jednotkou je obec a druhým stupněm jsou kraje neboli vyšší

územní samosprávné celky. (Provazníková, 2015, s. 99) Lze tedy říci, že obec je základní územní samosprávný celek (ZÚSC). Postavení obce má stále více vzrůstající tendenci, což je důsledkem decentralizace. Předmětem zmíněné decentralizace jsou kompetence a odpovědnost za provádění různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo, kdy dochází k přenesení působnosti ze státu na územní samosprávu. (Peková, 2011, s. 340)

Z právního hlediska obec naplňuje tři znaky:

- Území - jedná se o vymezené území na hranicích obce.
- Občané, čímž jsou myšleni občané s trvalým pobytem v ČR či občané s čestným občanstvím obce.
- Samospráva - právo obce na samosprávu, což znamená působnost. (Peková, 2011, s. 341)

Dle autorky Provazníkové (2015, s. 108-109) mezi **orgány obce** patří zastupitelstvo, prostřednictvím kterého obec samostatně spravuje své záležitosti. Obec reprezentuje starosta, kterého volí zastupitelstvo z řad svých členů. Funkcí starosty je zastupování obce navenek a odpovědnost za výkon své funkce. V případě absence starosty zastupuje jeho funkci místostarosta, kterého rovněž volí zastupitelstvo obce. Dalším důležitým a též výkonným orgánem obce je rada obce. Ta je tvořena starostou a členy zastupitelů, pakliže jsou zvoleni. V čele obecního úřadu stojí starosta, nicméně mezi další členy se řadí místostarosta či místostarostové, tajemník obecního úřadu (pokud je tato funkce zřízena, v opačném případě tuto funkci přebírá starosta obce) a zaměstnanci úřadu.

Zastupitelstvo či rada obce jsou oprávněni delegovat úkoly obecnímu úřadu v samostatné působnosti, nicméně vykonává i přenesenou působnost. Povinností každé obce je ustanovit kontrolní a finanční výbor. Existuje i možnost zřízení výboru pro národnostní menšiny, a to v případě, když při posledním sčítání lidu v obci se alespoň 10 % hlásí k jiné národnosti než k české. Výbory lze považovat za iniciativní a kontrolní orgány, které může zastupitelstvo zřídit. Co se týče rady obce, ta je oprávněná ustanovit komise, které vykonávají kontrolní či poradní funkci. Komise také může být zřízena pro účel výkonu přenesené působnosti. (Provazníková, 2015, s. 108-109)

1.3 Působnost obce

Jak již bylo výše zmíněno, působnost obce se člení na samostatnou a přenesenou, která se uskutečňuje v rozsahu stanoveném zákonem. V rámci samosprávy se o veřejných

záležitostech rozhoduje prostřednictvím zvoleného zastupitelstva obce. Další možností je také přímé hlasování obyvatel, které spadá do kompetence místního referenda. V případě samostatné působnosti lze hovořit o decentralizaci veřejné správy, nicméně v rámci přenesené působnosti je vystihující výrazem dekoncentrace. V případě odlišností výkonu státní správy v přenesené působnosti je klíčový rozsah výkonu, dle kterého se obce člení na obce se základním rozsahem přenesené působnosti a na obce s širším rozsahem přenesené působnosti. Základní rozsah je typický pro všechny obce, nicméně širší rozsah přenesené působnosti znamená, že daná obec vykonává státní správu v přenesené působnosti i na území, které přísluší jiné obci. Jednoduše řečeno se jedná o území obcí, která ale figurují ve správním obvodu dané obce. (Provazníková, 2015, s. 104-107)

2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Nejdůležitějším pilířem pro finanční hospodaření územních samosprávných celků je jejich roční rozpočet, což vyplývá ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, který se vztahuje jak na obce, tak na příspěvkové organizace obcí. Roční rozpočet se sestavuje na základě rozpočtového výhledu. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 13)

Na hospodaření a nakládání s majetkem obce pamatuje také právní úprava obsažená v zákonu o obcích, nicméně obsah je velmi stručný a obecný, proto se v rámci této problematiky uplatňují jiné právní předpisy, jako například výše zmíněný zákon o rozpočtových pravidlech. (Havlan a Janeček, 2013, s. 117)

K hospodaření ve veřejném sektoru se také vážou zásady finančního řízení. Tyto zásady jsou známé pod zkratkou 3E, což znamená Economy, Efficiency, Effectiveness, obvykle označovány pod názvem výkonnost organizace:

- Economy neboli hospodárnost usiluje o to, aby bylo vynaloženo co možná nejméně prostředků, ale v souladu s kvalitou.
- Effectiveness v českém překladu účelnost. Kritérium účelnosti tkví v dosahování cílů, potřebných výstupů a vztahů mezi cíli. Charakteristický je princip dělat věci správně.
- Efficiency čili efektivita, která souvisí s dosahováním výsledků. Dělat věci správnou cestou je princip, který je spojený s touto zásadou. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 8)

Je nutné brát zřetel na to, že ať už se jedná o posouzení jakéhokoliv výše zmíněného hlediska, musí se dodržovat postup komplexnosti. Jednoduše řečeno při samostatném zkoumání hospodárnosti je nezbytné taktéž brát v potaz i účelnost i efektivitu posuzované činnosti, jelikož z výsledku by mohlo vyplynout, že zdroje k dosažení tohoto výsledku byly použity neúčelově a neefektivně. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 9)

2.1 Rozpočet obce

Autorka Peková (2011, s. 135) říká, že rozpočet územního samosprávného celku je jedním z nejdůležitějších nástrojů pro zabezpečení úkolů územních samosprávných celků a jejich financování. Rozpočty mají klíčový význam pro definování cílů a přidělení zdrojů k dosažení těchto cílů. Kromě toho jsou rovněž cenným nástrojem pro sledování a analýzu

využití těchto zdrojů, což umožňuje zpětnou kontrolu a vylepšení plánování pro další období. (Lee, Johnson a Joyce, 2013, s. 2)

Autoři Černohorský a Teplý (2011, s. 288) tvrdí, že obecní rozpočet je prostředkem prosazování obecních zájmů místních obyvatel a je decentralizovaným peněžním fondem, který financuje potřeby veřejného hospodářství na úrovni obcí. Jedná se tedy o jakousi formu finančního plánu, ve kterém je financování ÚSC regulováno na jeden rok, jehož fiskální rok je shodný s kalendářním rokem. (Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 13)

Z účetního hlediska lze na něj nahlížet jako na rozvahu, která účtuje o příjmech a výdajích. Kromě obecního rozpočtu obce připravují také rozpočtové výhledy na 2 až 5 let na základě zákona o rozpočtových pravidlech a sestavují pak rozpočty na základě rozpočtových výhledů. Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní informace nejen o příjmech a výdajích, ale především o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, finančních zdrojích a dlouhodobých potřebách daných záměrů obcí. (Lajtkepová, 2013, s.87)

Autor Gruber (2019, s. 96) doporučuje, aby rozpočty byly přebytkové nebo vyrovnané, což znamená, že výdaje nesmí překročit příjmy. Toto opatření státy nutí ke každoročnímu přehodnocování svého rozpočtu, aby udržely své finance v rovnováze a minimalizovaly riziko neudržitelných dluhů.

Podle zákona č. 250/2000 Sb. je rozpočet obce sestaven jako vyrovnaný. Nicméně, existuje možnost schválení přebytkového rozpočtu, pokud jsou některé příjmy určeny k využití v budoucích letech nebo k splacení jistiny úvěru. Schodkový rozpočet může být schválen pouze v případě, že lze schodek pokrýt z minulých peněžních prostředků, smluvně zajištěného úvěru, půjčky nebo z příjmu z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku, tedy obce. Neschválí-li zastupitelstvo rozpočet obce k 1. lednu rozpočtového roku, řídí se hospodaření obce rozpočtovým provizoriem, které se automaticky vztahuje na čas, po který není schválen rozpočet, a to od prvního dne následujícího kalendářního roku, nebo od prvního dne následujícího kalendářního čtvrtletí v případě, že se jedná o územní samosprávný celek, který má povinnost sestavit rozpočet čtvrtletně. (Česko, 2000)

Během rozpočtového provizoria může být hospodaření územního samosprávného celku realizováno jen v rámci tzv. čtvrtinových dvanáctin posledního schváleného rozpočtu, což znamená, že všechny výdaje a příjmy musí být omezeny na čtvrtinu částky, kterou byly schváleny v posledním platném rozpočtu. Rozpočtové provizorium je tedy omezením

hospodaření územního samosprávného celku a jeho cílem je minimalizovat riziko neefektivního využití finančních prostředků během období, kdy není schválen nový rozpočet. (Česko, 2017)

Existuje několik tradičních metod tvorby rozpočtů, mezi něž patří:

- přírůstková metoda (také indexová) - založena na minulo-ročním rozpočtu a upravuje se o inflaci,
- metoda fixně stanoveného rozpočtu - vychází z pevně stanovené částky a lze ji zvyšovat o očekávanou míru inflace,
- metoda nulového základu - vychází z analýzy každé činnosti a nezávisle na minulých výsledcích,
- metoda rozpočtování dle výsledku - vyžaduje posouzení účinnosti a hospodárnosti využití zdrojů a dosažení cílů,
- programové rozpočtování - rozpočet nevychází z organizační struktury, ale z účelu,
- participativní rozpočtování - zapojuje občany do rozhodování o rozvoji obce.

Pro přípravu rozpočtu je třeba zvolit nejvhodnější metodu podle specifík dané obce. (MV ČR, 2018, s. 23)

Každý územní rozpočet plní tři důležité funkce:

1. **Alokační** funkce znamená poskytnutí finančních prostředků pro financování potřeb obce a poskytování veřejných statků.
2. **Redistribuční** funkce se týká přerozdělování finančních zdrojů z regionálního rozpočtu do rozpočtů obcí, což podporuje ekonomický a sociální rozvoj všech obcí.
3. **Stabilizační** funkce umožňuje obcím investovat do rozvojových aktivit, které přispívají k růstu ekonomického potenciálu území a zlepšují kvalitu života občanů v obci. (Institut pro veřejnou správu Praha, © 2018)

2.1.1 Rozpočtový proces

Obecně lze rozpočtový proces charakterizovat jako činnosti orgánů, ke které se váže taktéž tvorba návrhu územního rozpočtu. Součástí celého rozpočtového procesu je také jeho následné schválení a realizace během daného rozpočtového období. K tomu také náleží veškeré průběžné a následné kontroly toho, jak se daří či nedaří rozpočet plnit. Poslední fází

je sestavení a následný schvalovací proces závěrečné bilance hospodaření. (Peková, 2011, s. 212)

Dá se tedy říci, že rozpočtový proces zakotvuje rozhodnutí, které mají vliv na veřejné výdaje a příjmy čili nákup, prodej zboží a výrobních faktorů od jiných subjektů, dotace, transfery apod. Výstupem celého tohoto procesu je konkrétní rozpočet obce, který odráží cíle dané samosprávou tím, že ovlivňuje veřejné příjmy a výdaje. (Sedmihradská, 2015, s. 37)

Rozpočtový proces lze rozdělit do několika etap, jejichž užití je vázáno na celou rozpočtovou soustavu. (Peková, 2011, s. 213) Jednotlivé fáze se v návaznosti na různé autory odborných publikací liší, nicméně dle autorky Sedmihradské (2015, s. 37) se jedná o čtyři fáze:

- sestavování rozpočtu,
- projednávání a schvalování rozpočtu,
- hospodaření podle rozpočtu a
- následná kontrola - v této poslední fázi vznikají rozpočtové dokumenty, jako například závěrečný účet, zpráva o přezkumu hospodaření či účetní závěrka.

Charakteristickou vlastností rozpočtového procesu je to, že zasahuje do několika rozpočtových období čili souběžně může probíhat několik rozpočtových cyklů v jeden daný okamžik. Příkladem může být skutečnost, kdy než započne daný rozpočtový rok, je také v procesu přípravy i návrh rozpočtu, s čímž souvisí jeho projednávání a schvalování. V rámci daného rozpočtového roku je nutné řídit se podle schváleného rozpočtu, a pokud nastane nějaká neočekávaná situace, může být tento rozpočet měněn prostřednictvím rozpočtových opatření. (Sedmihradská, 2015, s. 37)

2.1.2 Rozpočtová skladba

S rozpočtem obce, tj. příjmy a výdaji, se nakládá podle třídění na základě rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou (č. 412/2021 Sb.), která vstoupila v platnost 1. 1. 2022. Orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při schvalovacím procesu v klasifikaci dle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet představoval závazné ukazatele. (Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 15)

Podle vyhlášky MFČR č. 412/2021 se rozpočtovou skladbou rozumí vymezení položek příjmů a výdajů rozpočtu a rozdělení výdajů rozpočtu podle kapitol a programů a jejich

podprogramů, a to včetně účelového určení výdajů a smluvních závazků v rozpočtu. Rozpočtová skladba také zahrnuje plán vnitřního rozpočtového přerozdělování a plán financování investičních akcí.

Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 412/2021 stanovuje několik kritérií pro rozdělení příjmů a výdajů v rozpočtové skladbě. Mezi tato kritéria patří například odpovědnostní, druhové, odvětvové, konsolidační, podkladové, prostorové, nástrojové, doplňkové, programové a účelové hledisko. Díky těmto kritériím jsou příjmy a výdaje rozděleny do jednotlivých kategorií, skupin a položek rozpočtu. (Česko, 2021)

2.1.3 Pravidla rozpočtové odpovědnosti

Územní samosprávné celky jsou součástí veřejného sektoru a mají povinnosti v oblasti zadlužování a řízení rozpočtu stanovené zákonem. Pravidla týkající se rozpočtové odpovědnosti neplatí pouze pro stát, ale také pro obce, kraje a další instituce v rámci veřejného sektoru. Zákon o rozpočtové odpovědnosti stanovuje tři oblasti povinností, které musí obce a kraje dodržovat.

- 1. Dluhová brzda:** obce a kraje jsou povinni udržovat dluh na rozumné úrovni a sledovat vývoj dluhu v průběhu času. Toto pravidlo uvádí, že ÚSC musí schválit rozpočet na příští rok jako vyrovnaný nebo přebytkový, pokud dluh veřejného sektoru činí alespoň 55 % nominálního HDP. Tato hranice však není absolutní a existují výjimky.
- 2. Fiskální pravidlo:** obce a kraje jsou povinni dodržovat určitá pravidla týkající se rozpočtu, zejména v oblasti příjmů a výdajů. Fiskální pravidlo stanovuje, že výdaje nesmí překročit příjmy, s výjimkou určitých situací, jako jsou například výdaje na investice. Pokud dluh územního samosprávného celku přesáhne 60 % průměru jeho příjmů za posledních 4 rozpočtových let, musí tento celek v následujícím roce snížit svůj dluh o minimálně 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % průměru příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud se tak nestane, ministerstvo může rozhodnout o pozastavení převodu podílu tohoto celku na výnosu daní.
- 3. Transparentnost financí:** obce a kraje jsou povinni zveřejňovat informace o svém rozpočtu a hospodaření, aby občané mohli být informováni o tom, jak jsou jejich peníze vynakládány. Zahrnuje to například zveřejňování rozpočtů, výročních zpráv a informací o zadávání veřejných zakázek. (Česko, 2021)

2.2 Příjmy rozpočtu obce

Rozpočet obce tvoří příjmy a výdaje. Výše a struktura příjmů vypovídá o fiskální nezávislosti, zatímco výše a struktura výdajů odráží výdajovou politiku každé obce. Obecní rozpočet je jak decentralizovaný peněžní fond, tak rozvaha, která porovnává příjmy a výdaje. (Hamerníková, Maaytová a kol., 2010, s. 213)

Položky, na základě kterých dochází k členění příjmů a výdajů v rámci rozpočtu obce, vymezuje zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

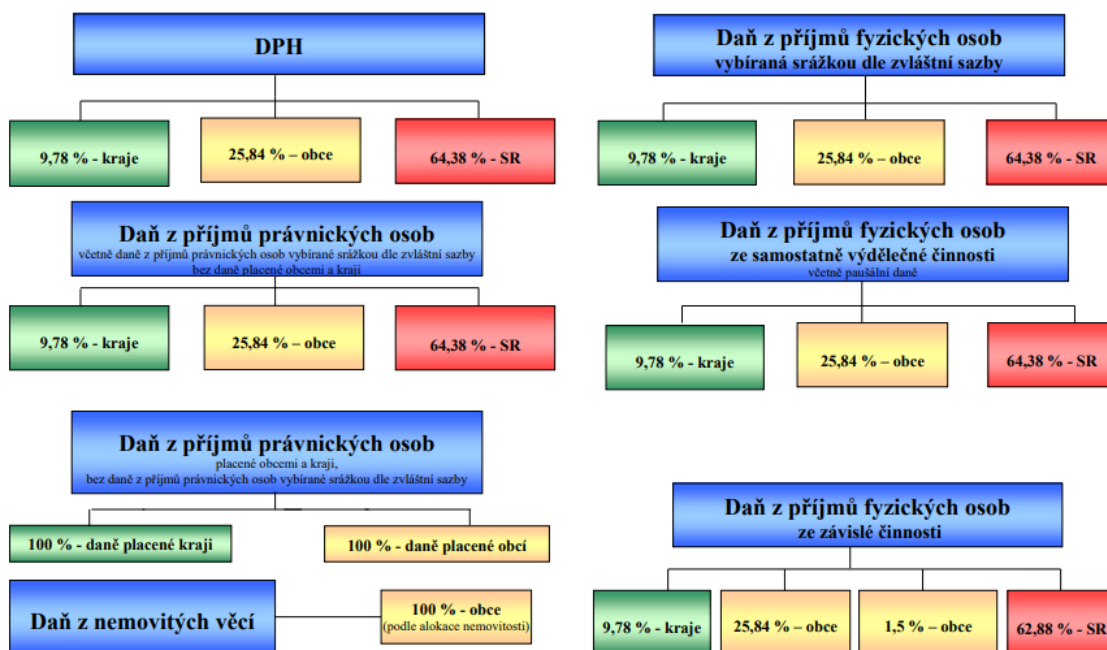
Financování územních rozpočtů lze rozdělit na čtyři kategorie příjmů: daňové a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a transfery. Tyto příjmy jsou klíčovým zdrojem financování a mají charakteristické rysy, jako je například nenávratnost, neekvivalence a nedobrovolnost. Na rozdíl od těchto kategorií jsou úvěry a půjčky návratné příjmy, které musí být územními samosprávami splaceny v určených podmínkách. (Provazníková, 2015, str. 75)

Příjmy rozpočtu obcí zahrnují zejména příjmy z vlastního majetku a majetkových práv, výnosy z daní, příjmy z místních poplatků, dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů i z rozpočtů krajů, příjmy z výsledků vlastní činnosti, z hospodářské činnosti právnických osob a další. (Lajtkepová, 2013, s. 88)

Podle autorky Provazníkové (2015, s. 109) jsou **daňové příjmy** důležitým zdrojem financování obecních rozpočtů a mohou být rozděleny na dvě hlavní kategorie - sdílené daně a svěřené daně. Sdílené daně tvoří významnou část daňových příjmů obcí a jsou rozdělovány mezi obce podle určitých kritérií. Na druhé straně, svěřené daně jsou specifické pro každou obec a zahrnují daně jako je místní poplatek za komunální odpad nebo místní poplatek za pobytovou taxu. Tyto daně jsou získávány přímo obcemi a představují další důležitý zdroj financování obecních rozpočtů.

V České republice jsou pro obce stanoveny podíly na výnosech daní, které se řídí zákonem č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Tyto podíly jsou graficky znázorněny v následujícím diagramu níže a informují o procentuálním rozdělení výnosů z daní. Pro získání přesných výpočtů, které zohledňují rozlohu katastrálního území, počet obyvatel a počet žáků mateřských a základních škol, jsou dále používány koeficienty. Tyto koeficienty jsou přepočítány z celkového podílu sdílených daní, který náleží obcím a jsou upraveny podrobnějším způsobem v zákoně o rozpočtovém určení daní. (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015, 143-145 s.)

Obrázek 1: Schéma rozpočtového určení daní (Finanční správa, © 2022)

Obce v České republice získávají významné finanční prostředky ze sdílených daní, jako jsou daň z příjmů právnických a fyzických osob a DPH. Tyto daně jsou pevně stanoveny zákonem o rozpočtovém určení daní a nejsou ovlivnitelné. Na druhou stranu, daň z nemovitých věcí patří mezi svěřené daně a její výnosy jsou plně určeny pro obce. Tato daň se vztahuje na všechny nemovitosti v daném katastrálním území a má výhodu pravidelného výběru každoročně. Díky tomu představuje důležitý zdroj příjmů pro obce. (Řezníčková, 2019, str. 101 - 105)

Druhou významnou skupinou, jak uvádí autoři Černohorský a Teplý (2011, s. 288), jsou **nedaňové příjmy**. V porovnání s daňovými příjmy jsou značné rozdíly v tom, do jaké míry může obec či kraj ovlivňovat výši či strukturu těchto příjmů. Na rozdíl od daní, které jsou pevně stanoveny zákonem, nedaňové příjmy zahrnují příjmy z pronájmu nebo prodeje majetku, příjmy z podnikání a poplatky za veřejné statky. Obec může tedy využít tuto možnost k navýšení svých příjmů. (Buchta, 2016, s. 140)

Kapitálové příjmy z obecních rozpočtů mají v zásadě stejnou strukturu jako kapitálové příjmy ze státního rozpočtu, včetně možnosti emise v tomto případě komunálních dluhopisů. Tyto příjmy získávají obce prostřednictvím prodeje svého majetku. Ve většině případů tvoří kapitálové příjmy malé procento rozpočtu obce, neboť záměrem obcí je prodávat nepotřebný majetek. Mezi kapitálové příjmy lze tedy zařadit prodej pozemků budoucím občanům obce,

kterí chtějí bydlet v této lokalitě. Na ceně pozemků se musí shodnout zastupitelstvo obce, přičemž se cena může lišit od ceny tržní. (Peková, 2011, s. 474)

Kapitálové příjmy často nestačí k pokrytí velkých investičních výdajů, proto jsou návratné příjmy zdrojem financování, které se nacházejí v rámci rozpočtové třídy 8. Ty zahrnují příjmy z bankovních úvěrů, emise komunálních cenných papírů a návratné půjčky od jiných subjektů. Tyto příjmy jsou často využívány ke splácení půjček a financování dalších projektů. (Provazníková, 2015, 94 s.)

Transfery jsou účelově určené prostředky ve formě dotací, návratných finančních výpomocí apod. mohou být právníckým nebo fyzickým osobám poskytnuty buď ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, státních fondů nebo fondů územních samosprávných celků a jejich právní úprava podléhá zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (Strnadová, 2019, s. 9)

Podle Rosena, Gayera a Civana (2014, s. 518) jsou dotace poskytované vládou důležitým příjmem pro obce. Tyto dotace představují významný mechanismus pro přerozdělování finančních prostředků z národního rozpočtu.

Významnou část rozpočtu obce tvoří dotace, tedy transfery. Dotace lze klasifikovat několika způsoby. Dle autorů Maaytové, Ochrany a Pavla (2012, str. 149) lze dotace rozdělit na několik kategorií podle různých kritérií. Prvním kritériem je zdroj, ze kterého jsou dotace poskytovány (tzn. dle poskytovatele dotace), například státní rozpočet, státní fondy nebo územní rozpočty. Dále jsou rozlišovány **neinvestiční** (běžné) dotace, které slouží k úhradě běžných provozních výdajů, a **investiční** (kapitálové) dotace. Dalším kritériem je účelovost dotace, kdy **účelové** dotace mohou být použity pouze na schválené účely, zatímco **neúčelové** dotace lze použít na jakékoli účely. Podle toho, zda má žadatel právo na dotaci po splnění určitých podmínek, jsou dotace rozlišovány na **nárokové a nenárokové**. Kromě toho jsou dotace dále kategorizovány jako dotace **s nebo bez spoluúčasti**, přičemž se spoluúčastí se pokrývá pouze část nákladů a obec se musí podílet na financování daného projektu. (Řezníčková, 2019, str. 142)

2.3 Výdaje obecního rozpočtu

Hlavní kategorie výdajů v místních rozpočtech jsou **běžné** výdaje, včetně financování místních veřejných statků, dále platy zaměstnanců, výdaje na energie, nákup materiálu, poskytování služeb atd. **Kapitálové** výdaje místního rozpočtu se objevují především ve

formě místních investic (infrastruktury apod.), ale i ve formě finančního investování dočasných volných finančních prostředků. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 289)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanovuje, které výdaje obce ze svých rozpočtů hradí. Jedná se především o:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

Provazníková (2015, s. 194) uvádí několik podstatných hledisek, na základě, kterých dochází k dělení výdajů územních rozpočtů. První z nich tvoří ekonomické hledisko, které zahrnuje běžné a kapitálové výdaje. Běžné výdaje jsou takové, které se pravidelně opakují. Jedná se tak například o nákup, úroky z banky, mzdy, platy apod. Naopak kapitálové výdaje se vyznačují zabezpečením dlouhodobých potřeb, jako jsou investice. Další hledisko tvoří rozpočtová skladba, která dělí výdaje na druhové a odvětvové. V pořadí třetím důležitým aspektem je infrastruktura s ekonomickými a sociálními výdaji. Výdaje alokační, redistribuční a stabilizační se člení v rámci hlediska funkcí veřejných financí. Poslední a neméně důležité stanovisko je rozpočtové plánování, které rozděluje výdaje na plánované a neplánované.

2.4 Možnosti financování investic

Autorka Hrabalová (2004, s. 56) ve své knize uvádí, že všechny informace o financování obcí jsou zaznamenány v třídě osm v rozpočtové skladbě. V této kategorii jsou uvedeny

všechny přijaté finanční příspěvky, včetně úvěrů, půjček, vydaných obligací a směnek, a také vypůjčené finanční prostředky, které obce využívají pro získání výnosů.

Municipální jednotka získává finanční prostředky převážně z rozpočtů obcí, které jsou naplněny z různých zdrojů, jako jsou například:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- výsledků vlastní činnosti, hospodářské činnosti právnických osob,
- místních poplatků, daní a podílů na nich,
- dotací ze státního rozpočtu a kraje,
- prostředků získaných z jiných orgánů státní správy,
- peněžitých darů a příspěvků a dalších příjmů podle zvláštních zákonů.

V rozpočtu jsou také uvedeny splátky úvěrů, půjček, vydaných obligací nebo směnek, stejně jako vypůjčené finanční prostředky, které mají za účel dosažení výnosu. (Řezníčková (2019, s. 89–90)

Současný systém financování obcí, který je založen na rozpočtovém určení daní a neposkytuje obcím dostatek finančních zdrojů, činí většinu obcí finančně závislými. Obecní podnikání je v nynějších podmínkách omezené a nemůže výrazně zvýšit příjmy obcí. Tento stav brání vlastní samosprávné suverenitě obcí a může být vnímán jako porušení jejich práv stanovených Ústavou České republiky. (Financování rozvoje obce, © 2012)

Obce mají na výběr tři zdroje, ze kterých mohou financovat své investiční aktivity. První možností jsou vlastní zdroje, druhou jsou prostředky poskytnuté partnerem obce s cílem podpořit její rozvoj a třetí možností jsou cizí zdroje. (Financování rozvoje obce, © 2012)

2.4.1 Vlastní zdroje

Obce mohou financovat své investiční aktivity z vlastních prostředků, které získají z rozpočtu obce po odečtení mandatorních výdajů. Tyto výdaje jsou nezbytné pro zajištění běžných veřejných statků a služeb dle priorit, jako například:

- vlastní činnosti obce,
- chodu organizací zřízených obcemi,
- příspěvky na společnou činnost,
- preferované veřejné statky a služby (veřejné osvětlení, údržba komunikace apod.)

Volné rozpočtové prostředky (běžné a kapitálové) se následně použijí pro financování prioritních aktivit a projektů, které jsou součástí programu rozvoje územního obvodu obce a jeho akčního plánu. (Financování rozvoje obce, © 2012)

2.4.2 Prostředky poskytnuté partnerem obce

Pro dosažení rozvoje v daném území je klíčová spolupráce mezi obcemi, která musí být účelná, efektivní a mít pozitivní dopad na socioekonomický rozvoj regionů. Podle Binek a kol. (2007, s. 11) je spolupráce mezi obcemi nezbytným prvkem pro dosažení cílů rozvoje regionů.

1. **Prostředky podnikatelských subjektů** - prostředky na rozvoj obce mohou pocházet z různých zdrojů, včetně finanční podpory podniků. Podnikatelé jsou ochotni investovat do projektů, které jim přinesou zvýšení zisku, ale mohou také podporovat aktivity, které přispívají k lepšímu prostředí pro jejich zaměstnance. V současné době je častým jevem spolupráce mezi podniky a místními orgány ve prospěch obce, jako například financování kulturních akcí, zajišťování dopravy nebo údržby silnic. Tento druh spolupráce je prospěšný pro všechny zúčastněné strany a může pomoci snížit náklady pro obec. (Financování rozvoje obce, © 2012)
2. Partnerství pro rozvoj obce mohou poskytovat **prostředky neziskové organizace, jako jsou spolky a občanská sdružení**. Tyto organizace hrají klíčovou roli v obci tím, že organizují a financují různé akce a činnosti, které přinášejí prospěch pro všechny. Pokud se spolupráce mezi neziskovými organizacemi a obcí plánuje pečlivě a promyšleně, mohou tyto organizace plně převzít některé aktivity a zabezpečit jejich financování z přístupných zdrojů, které jsou specifické právě pro neziskové organizace. (Financování rozvoje obce, © 2012)
3. Financování rozvoje obce může být podpořeno i **finančními příspěvky občanů**, kteří se chtějí podílet na konkrétních projektech jako je například obnova parku nebo vydláždění náměstí. Tento způsob spolupráce není založen na placení daní nebo poplatků, ale na dobrovolných příspěvcích od občanů. Obec může nabídnout občanům příležitost podílet se na financování konkrétního projektu a tuto účast může ocenit například umístěním pamětní desky se jmény přispěvatelů nebo zápisem do obecní kroniky. Tento zdroj financování by však neměl sloužit jako náhrada za běžné rozpočtové položky a měl by být vnímán jako doplňkový způsob, který přispívá

k posilování vztahu obce s občany a k jejich pozitivnímu vztahu k obci. (Financování rozvoje obce, © 2012)

4. Další z možností financování obecních projektů je **sdružování prostředků s dalšími obcemi nebo právnickými a fyzickými osobami**. Tento způsob funguje na základě dohody nebo smlouvy, která stanoví účel sdružení peněz a zajišťuje investiční zabezpečení akcí, které slouží ke splnění úkolů obce. Pokud má obec spravovat sdružené prostředky, všechny finanční transakce spojené s těmito penězi probíhají mimo rozpočet obce. Tento druh financování se řadí mezi účelové formy financování. (Financování rozvoje obce, © 2012)

2.4.3 Cizí zdroje

Územní samosprávné celky mají k dispozici několik zdrojů financování svých veřejných projektů, z nichž nejčastěji využívanými jsou dotace ze státního rozpočtu, dotace z fondů EU, úvěry a směnky.

Dotace z národních zdrojů

Kapitola 2.2 se detailně věnuje popisu dotací jako příjmů pro obecní rozpočet (transfery). Hlavním účelem této kapitoly je poskytnout konkrétní informace a návody na zajištění financování investic pro obce.

Pro financování svých investičních projektů mají obce k dispozici několik možností získání finančních prostředků. Mezi tyto možnosti patří především:

- dotací ze státního rozpočtu a státních fondů,
- dotací z rozpočtu kraje,
- prostředků z Národního fondu a
- jiných příjmů, jako jsou převody z vlastních fondů nebo návratné finanční výpomoci.

Obce pravidelně získávají dotace, které tvoří významnou část jejich celkových příjmů - zhruba 20 až 30 %. Navíc mohou obce požádat o mimořádné dotace, které jsou určeny pro konkrétní projekty a mohou pocházet z různých zdrojů, jako jsou státní fondy, fondy EU nebo státní rozpočet. V některých případech mohou tyto mimořádné dotace být i výrazně vyšší než celkové roční příjmy dané obce a jsou velmi důležité pro financování rozvoje obce a splnění jejích cílů. (Řezníčková, 2019, str. 142).

Dotace jsou často využívaným zdrojem financování projektů obcí a mohou být poskytovány z různých zdrojů. Mezi národní zdroje financování patří například:

1. **Státní rozpočet** poskytuje dotace primárně pro projekty týkající se výstavby infrastruktury, bydlení a podpory životního prostředí.
2. Dalším zdrojem financování jsou **dotace z krajských rozpočtů**, které jsou přidělovány v souladu s krajskými plány a prioritami. Pokud obec plánuje projekt související s tématem podporovaným krajem, může po jeho předložení získat finanční podporu. Krajské úřady pravidelně informují obce o dostupných dotacích. (Institut pro veřejnou správu Praha, © 2018)

Dotace ze zdrojů EU

Pro zabezpečení financování investic v obcích se může využít zdrojů Evropské unie (EU). V České republice má Národní fond na starosti správu a organizaci finančních prostředků poskytovaných z EU. Tyto prostředky jsou vydávány prostřednictvím operačních programů, které jsou každých sedm let aktualizovány a určují priority, které bude EU společně s ČR podporovat. Žadatelé mohou poté požádat o finanční podporu na své projekty, ale pro čerpání těchto zdrojů musí být použity také národní zdroje. Každý projekt má předem stanoveno, jaká část bude financována z prostředků EU a jaká část z národních zdrojů. (Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 493–494)

V současnosti platí nové Programové období 2021-2027, které nabízí tři programy, z nichž lze čerpat finanční prostředky. Tyto programy jsou národní operační programy, programy přeshraniční spolupráce a programy nadnárodní a meziregionální spolupráce. Tyto programy jsou dále rozděleny na operační programy spravované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a obsahují různé programy s možností dotací pro obce. Níže uvedená tabulka ukazuje, které Národní operační programy jsou k dispozici pro obce, které hledají finanční podporu pro své projekty. (Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2020)

Tabulka 1: Národní operační programy (Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2020)

Název programu	Řízení programu vykonává
OP Doprava	Ministerstvo dopravy
Integrovaný regionální operační program	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OP Jan Amos Komenský	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP Životního prostředí	Ministerstvo životního prostředí
OP Spravedlivá transformace	Ministerstvo životního prostředí

OP Zaměstnanost +	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP Rybářství	Ministerství zemědělství
OP Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj

Úvěry a půjčky

Kromě již zmíněných příjmů se územní samosprávy spoléhají také na příjmy, které si vypůjčily a budou je muset v budoucnu vrátit. Tyto návratné příjmy jsou pro ně důležitým zdrojem financování, zejména pro pokrytí nákladů na investice do dlouhodobého rozvoje. Vzhledem k tomu, že běžné příjmy a dotace zpravidla nestačí na financování kapitálových investic, jsou návratné příjmy často využívány jako doplňkový zdroj financování. (Provazníková, 2015, s. 94)

Podle autorky Provazníkové (2015, s. 94) jsou základními zdroji návratných příjmů do rozpočtu obce následující:

- Úvěry - obce si mohou vzít úvěr od banky či jiných finančních institucí na financování dlouhodobých investic, např. na výstavbu sportovního areálu či kulturního centra.
- Obligace - obce mohou vydávat dluhopisy, tzv. obligace, a prodávat je na kapitálových trzích investorům, kteří chtějí investovat do místního rozvoje. Obce si tak mohou zajistit finanční prostředky na investiční projekty.
- Půjčky od jiných obcí či subjektů - v rámci meziměstské spolupráce mohou obce poskytovat a přijímat půjčky na financování svých projektů.

2.5 Závěrečný účet a kontrola hospodaření obcí

Závěrečný účet obce je finanční zprávou, kterou obec sestavuje na základě skutečností hospodaření za předchozí rozpočtový rok. Podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů musí být závěrečný účet sestaven a zveřejněn nejpozději do konce června následujícího roku. (Česko, 2000)

Závěrečný účet obce obsahuje informace o příjmech a výnosech obce za uplynulý rozpočtový rok, včetně rozdílu mezi plánovanými a skutečnými výdaji. Dále také uvádí informace o majetku obce, dluhových závazcích a výkaz o hospodaření s finančními prostředky. Závěrečný účet obce je důležitým dokumentem, který umožňuje občanům a dalším zainteresovaným osobám sledovat a hodnotit hospodaření obce s veřejnými prostředky. Sestavení závěrečného účtu je povinností každé obce a musí být dokončeno do 31. března následujícího roku. (Česko, 2000)

Podle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů musí územní samosprávné celky nechat přezkoumat své hospodaření. Konkrétní postupy a pravidla pro toto přezkoumávání jsou však upraveny zákonem č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření ÚSC a dobrovolných svazků obcí. Tento zákon stanovuje, co je předmětem přezkoumávání, jaká hlediska se musí brát v úvahu a jaké jsou přesné postupy a pravidla při provádění přezkoumávání.

Účelem přezkumu hospodaření v územních celcích je ověřit, zda bylo hospodaření s veřejnými prostředky v souladu s platnými právními předpisy a principy 3E během celého ročního období. Obce mohou rozhodnout, zda chtějí nechat tento přezkum provést státním orgánem (např. Ministerstvem financí České republiky nebo krajským úřadem) nebo ho zadají auditorovi. (Vojtíšková, 2019, s. 36-37)

2.6 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Podle Provozníkové (2015, s. 185-186) stát má zájem sledovat hospodaření obcí a jejich zadlužení. Každý rok Ministerstvo financí vypočítává 15 ukazatelů pro informování a 3 ukazatele pro sledování financí všech obcí. Tyto ukazatele jsou založeny na finančních a účetních zprávách obcí ke dni 31. prosince daného roku. Tyto ukazatele jsou součástí Systému monitorování hospodaření obcí (SIMU).

A. Informativní ukazatele

- Počet obyvatel
- Příjem celkem (po konsolidaci)
- Úroky
- Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
- Dluhová služba celkem
- Ukazatel dluhové služby (v %)
- Průměr příjmů za poslední 4 roky
- Zadluženost
- Aktiva celkem
- Cizí zdroje
- Oběžná aktiva
- Krátkodobé závazky
- Stav na bankovních účtech
- Stav na bankovních účtech zřízených PO
- Zadluženost zřízených PO

B. Monitorující ukazatelé

- Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)

- Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
- Celková likvidita

Nicméně dne 24. srpna 2022 vláda ČR schválila změny v monitoringu hospodaření územních samosprávných celků (ÚSC) prostřednictvím usnesení č. 719. Cílem těchto změn bylo vytvořit ucelenější obraz o hospodaření ÚSC s vyšší vypovídací hodnotou. Ministerstvo financí navrhlo úpravu a rozšíření stávajících informativních ukazatelů monitoringu, přičemž některé stávající ukazatele byly upraveny a nové ukazatele přidány. Přestože bude monitorování hospodaření ÚSC rozšířeno o nové informativní ukazatele, budou zachovány tři stěžejní ukazatele, které byly schváleny usnesením vlády č. 742 dne 23. října 2017. Tyto ukazatele budou vyhodnocovány v každoročním materiálu předkládaném vládě. Konkrétně se jedná o pravidlo rozpočtové odpovědnosti, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a běžnou likviditu (dříve označovanou jako celkovou likviditu). U těchto ukazatelů budou upraveny jejich parametry a do jejich výpočtu bude zahrnut součet příslušných údajů z účetní závěrky ÚSC a účetních závěrek jím zřizovaných příspěvkových organizací. (Ministerstvo financí ČR, © 2022)

Pro zajištění přehlednosti se navrhuje odstranit některé samostatné ukazatele ze soustavy monitorovacích ukazatelů, nicméně budou tyto ukazatele stále používány pro výpočet ostatních ukazatelů. Konkrétně se jedná o následující ukazatele: celkové příjmy po konsolidaci, úroky, uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků, průměrné příjmy za poslední čtyři roky, celková aktiva, cizí zdroje, oběžná aktiva a krátkodobé závazky. (Ministerstvo financí ČR, © 2022)

SIMU bude rozšířen o nové ukazatele, které poskytnou užitečné informace o finanční stabilitě a soběstačnosti jednotlivých obcí. Konkrétně se jedná o:

- **Běžné výdaje na obyvatele** = ukazatel umožňuje zjistit, kolik průměrně utrací městský nebo obecní úřad na jednoho obyvatele.
- **Finanční stabilita** = tento ukazatel hodnotí, jak stabilní jsou příjmy ÚSC a do jaké míry jsou závislé na mimořádných příjmech, jako jsou například kapitálové příjmy. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím méně je ÚSC závislé na těchto nepravidelných příjmech a je finančně stabilnější.
- **Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech** = tento ukazatel hodnotí, jak finančně soběstačná je daná obec, tj. do jaké míry se dokáže sama uživit a nezávisí

na příjmech od jiných zdrojů. Vyšší hodnota indikátoru znamená, že obec je méně závislá na transferových příjmech a má tedy větší finanční nezávislost.

- **Podíl celkových konsolidovaných výdajů na běžných příjmech** = tento ukazatel hodnotí, do jaké míry je ÚSC závislý na kapitálových příjmech a investičních transferech.
- **Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci** = tento ukazatel vyjadřuje rozdíl mezi celkovými příjmy a výdaji. Pokud je hodnota kladná, znamená to, že ÚSC má přebytek financí, pokud je hodnota záporná, znamená to, že ÚSC má finanční schodek. Hodnota tohoto ukazatele vždy odpovídá hodnotě financování, které popisuje, jakým způsobem byl přebytek financí využit nebo jak byl schodek pokryt.
- **Provozní saldo** = tento ukazatel měří schopnost ÚSC vytvářet přebytek běžného rozpočtu, který může být použit na splácení dluhů, investice a úspory. Jeho hodnota by měla být vždy kladná a neměla by se snižovat v průběhu času. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím větší je finanční stabilita ÚSC a jeho schopnost plnit své finanční závazky.
- **Rozdíl provozního salda a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků** = tento ukazatel měří schopnost ÚSC vytvářet přebytek z běžného rozpočtu, který může být následně použit na investice nebo spoření. Vyšší hodnota tohoto ukazatele značí, že ÚSC má zdravou finanční situaci a dokáže efektivně hospodařit s veřejnými prostředky.
- **Podíl provozního salda k běžným příjmům** = ukazatel vyjadřuje, jak velkou část svých běžných příjmů může ÚSC využít na plánování svých investičních, dluhových a úsporných aktivit. Jeho výpočet je důležitý pro budoucí plánování rozpočtu a určení finanční stability.
- **Provozní saldo na obyvatele** = ukazatel vyjadřuje, kolik finančních prostředků na obyvatele má ÚSC k dispozici po odečtení všech běžných výdajů od běžných příjmů.
- **Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích** = ukazuje, jaká část kapitálových výdajů ÚSC je kryta pomocí přijatých transferů.
- **Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu** = ukazatel měří, jakou část kapitálových výdajů ÚSC lze financovat z přebytku běžného rozpočtu (provozního salda) bez nutnosti čerpat externí zdroje financování.

- **Krytí dluhové služby** = ukazatel měří schopnost ÚSC pokrýt náklady spojené s úroky a splátkami dluhů z vlastního provozního přebytku.
- **Dluh na obyvatele** = ukazatel vypočítává výši dluhu ÚSC vztahující se k jednomu obyvatele na základě počtu obyvatel a celkového dluhu.
- **Krytí dluhu** = tento ukazatel vyjadřuje schopnost ÚSC pokrýt svůj vlastní dluh využitím provozního přebytku.
- **Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh k celkovým aktivům** = ukazuje, do jaké míry ÚSC financuje svůj majetek pomocí cizích zdrojů s vyloučením záloh na transfery. Tento ukazatel je vylepšenou verzí podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům. Vzhledem k tomu, že přijaté zálohy na transfery mohou významně ovlivnit cizí zdroje, tento ukazatel poskytuje přesnější informaci o tom, jaký podíl cizích zdrojů je používán k financování majetku ÚSC.
- **Čistá aktiva** = vyjadřuje skutečnou hodnotu vlastního kapitálu ÚSC a slouží jako doplňkový prvek k ukazateli "Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům".
- **Čistá aktiva na obyvatele** = umožňuje porovnávat výši vlastního kapitálu mezi různými ÚSC vzhledem k počtu obyvatel, a tedy velikosti území, na kterém působí.
- **Okamžitá likvidita** = tento ukazatel vyjadřuje schopnost ÚSC pokrýt své krátkodobé finanční závazky z prostředků, které jsou okamžitě k dispozici, jako jsou zůstatky na běžných účtech, hotovost a podobně. Jedná se o ukazatel, který je konzervativnější než ukazatel běžné likvidity. (Ministerstvo financí ČR, © 2022)

3 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE

Podle Otrusinové a Kubíčkové (2011, s. 85) je finanční analýza klíčovou součástí finančního řízení, která umožňuje získat důležité informace o finanční situaci subjektu na základě účetní závěrky. Cíle finanční analýzy se však mohou lišit v závislosti na zvoleném přístupu a pojetí. Tyto cíle lze využít na třech úrovních, a to k rozšíření, doplnění nebo zjednodušení informací o procesech v organizaci, ke srovnání s jinými subjekty a ke zjištění finanční situace subjektu pomocí ukazatelů a odhadu budoucího vývoje.

Hlavním účelem finanční analýzy je diagnostikovat finanční situaci konkrétního subjektu. To je také důležité pro identifikaci možných problémů. Finanční analýza vytváří základ pro rozhodování a poskytuje zpětnou vazbu o realitě hospodaření s finančními prostředky (Černohorský a Teplý, 2011, s. 271)

3.1 Základní ukazatelé finanční analýzy v municipálních jednotkách

S přihlédnutím k výše uvedeným charakteristikám finančního hospodaření subjektů veřejného sektoru jsou pro účely finanční analýzy použity vybrané finanční ukazatele, které dohromady tvoří soubor finančních ukazatelů analýzy účetní jednotky obce (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 112).

3.1.1 Ukazatel autarkie

Dle Špičky (2017, s. 115) je autarkie ekvivalent pro míru soběstačnosti, která posuzuje vztahy mezi výnosy a náklady, případně mezi příjmy a výdaji ve stejném období. Podle údajů, které lze použít, dochází k posouzení soběstačnosti na základě příjmů a výdajů nebo výnosů a nákladů.

Jedná se o ukazatel, který je charakteristický pro municipální sféru. Představuje určitý stupeň autonomie, ve kterém výnosy generované hlavní činností pokrývají náklady na hlavní činnost.

$$\text{autarkie} = \frac{\text{výnosy z hlavní činnosti}}{\text{náklady n hlavní činnost}}$$

Výnosy jsou vyšší než náklady v případě, když ukazatel nabývá vyšší hodnoty než 1 (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 112)

3.1.2 Ukazatel likvidity

Ukazatel likvidity měří solventnost společnosti. Úspěšná existence je charakterizována trvalou platební schopností. Nejčastěji se berou v úvahu tři ukazatele likvidity: běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita. Jejich logikou je měřit oběžná aktiva v čitateli a krátkodobé závazky ve jmenovateli. Obecně platí, že čím vyšší hodnota, tím je společnost spolehlivější, ale tím méně efektivní a zisková. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 276)

Cash ratio nebo také okamžitá likvidita představuje nejužší a nejdůležitější měřítko likvidity. Tento ukazatel se soustředí pouze na nejvíce likvidní položky v rozvaze, tedy na peníze na bankovních účtech a v hotovosti. Díky tomu lze určit, zda společnost má dostatek likvidních prostředků na splacení svých krátkodobých závazků. Krátkodobé závazky mohou zahrnovat například bankovní úvěry nebo finanční půjčky s okamžitou splatností. Doporučená hodnota cash ratio v České republice se pohybuje v rozmezí 0,2 až 0,5. (Růčková, 2021, s. 60)

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prostředky}}{\text{Dluhy s okamžitou splatností}}$$

Optimální hodnota pohotové likvidity, nebo také likvidity 2. stupně, by měla být v rozmezí 1 až 1,5. Pohotová likvidita zahrnuje oběžná aktiva, která mohou být snadno přeměněna na hotovost, ale nejsou tak likvidní jako peníze na bankovních účtech nebo v hotovosti. Vysoký objem těchto aktiv vázaných v pohotových prostředcích může vést k neefektivnímu využívání finančních prostředků, jelikož zpravidla nepřináší vysoký výnos. (Růčková, 2021, s. 61)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Likvidita 3. stupně, tedy běžná likvidita, vyjadřuje, kolikrát jsou krátkodobé závazky obce pokryty běžnými aktivy. V České republice se doporučuje udržovat hodnotu tohoto ukazatele v rozmezí 1,5 až 2,5, aby byla zajištěna adekvátní schopnost obce splácet své krátkodobé závazky. (Knápková et al., 2017, str. 94)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 116) dodávají, že v rámci krátkodobých závazků u municipálních jednotek je nutné zvážit, které položky jsou vhodné do výpočtu.

3.1.3 Ukazatel aktivity

Obecně řečeno, tyto ukazatele měří, zda je velikost každých druhů aktiv v rozvaze přiměřená ve vztahu k současné nebo budoucí ekonomické aktivitě společnosti, tj. zda společnost efektivně financuje své investice. Metriky bohatství lze vyjádřit jako rychlost obratu jednotlivých aktiv nebo pasiv, nebo dobu obratu jednotlivých aktiv, příp. pasiv. (Knápková a kol., 2017, s. 107)

Dle Špičky (2017, s. 19) je ukazatel neziskové činnosti považován za doplňkové opatření, protože zahrnuje hodnocení ukazatelů z jiných oblastí, které mohou prokázat dopad řízení organizace na její efektivitu, zejména její ekonomickou složku.

Při hodnocení subjektů veřejného sektoru je vhodné vycházet z následujících ukazatelů aktivity:

- obrat kapitálu,
- míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech (rychlost obratu těchto aktiv),
- doba obratu pohledávek,
- poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků,
- rychlost obratu zásob (pokud jsou významnou položkou. (Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 114)

V rámci analytické části budou využity následující ukazatele týkající se oblasti aktivity:

Obrat kapitálu udává, jak velká část celkových zdrojů (aktiv) je převedena na roční výnosy. Převrácená hodnota pak vypovídá o tom, jak dlouho bude trvat, než se vrátí celá částka vynaložených prostředků z výnosů.

$$\text{obrat kapitálu} = \frac{\text{výnosy (celkem, hlavní činnost)}}{\text{pasiva (vlastní kapitál a cizí zdroje)}}$$

Doba obratu pohledávek vyjadřuje průměrnou dobu, za kterou jsou pohledávky zaplacený. Pokud je tato doba krátká, obec získává peníze dříve, než kdyby byly pohledávky vybírány déle. To znamená, že rychlejší obrat pohledávek přispívá k lepší finanční situaci obce.

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \times 360}{\text{výnosy (celkem, z hlavní činnosti)}}$$

Výpočet **poměru doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků** poskytuje informaci o době splatnosti obou položek. Pokud je poměr roven 1, znamená to, že obec splácí závazky a inkasuje pohledávky ve stejném „tempu“. Pokud je poměr větší než 1, obec by se měla

zaměřit na snížení doby splatnosti pohledávek, protože splácí závazky rychleji než inkasuje pohledávky. Pokud je poměr menší než 1, obec inkasuje pohledávky dříve, než splácí závazky, a má prostor pro zvyšování doby splatnosti pohledávek.

$$\text{poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků} = \frac{\text{pohledávky} \times 360}{\frac{\text{výnosy}}{\frac{\text{závazky}}{\text{provozní náklady}}}}$$

(Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 114-115)

3.1.4 Ukazatel financování

V případě municipálních jednotek se rámci hodnocení finanční analýzy využívají tyto ukazatelé:

- *finanční samostatnost* = $\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková pasiva}}$
- *věřitelské riziko* = $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková pasiva}}$
- *míra zadluženosti vlastního kapitálu* = $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$
- *míra oddlužování* = $\frac{\text{cash flow}}{\text{cizí kapitál}}$

Míra oddlužování udává, jaké procento cizí zdrojů je možné na základě dosaženého cash flow v daném roce uhradit. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 115)

3.1.5 Ukazatel rentability

Autoři Černohorský a Teplý (2011, s. 274) uvádí, že ziskovost sama o sobě ukazuje na schopnost společnosti generovat zisky a nacházet nové zdroje financování. V podstatě se vždy jedná o poměr zisku ke zvolené proměnné (aktiva, zásoby, tržby atd.).

Tato metrika je však v případě obcí kontroverzní, protože pro veřejné organizace není hlavním cílem dosahovat zisku, ale spíše udržení hospodaření na neutrální úrovni, tj. dosažení výsledku hospodaření rovnajícího se nule. Obecní celky rozdělují svou činnost na hlavní a vedlejší. Hlavní činnosti jsou financovány především z rozpočtu nebo z příspěvků poskytovaného z rozpočtu zřizovatele, přičemž jejich cílem je dosáhnout rovnováhy mezi náklady a výnosy. Na druhé straně vedlejší činnosti směřují k maximalizaci zisku, který je následně využíván pro rozvoj hlavní činnosti. Proto je vhodné používat ukazatele autarkie pro hodnocení hlavních činností a ukazatele rentability pro hodnocení vedlejších činností.

$$\text{rentabilita} = \frac{\text{výstup (užitný efekt)}}{\text{vložené (vynaložené) prostředky}}$$

(Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 112-113)

3.1.6 Ukazatele investičního rozvoje / útlumu

Tyto ukazatele se zaměřují na stav a hospodaření s dlouhodobým majetkem. Klíčová je v tomto případě míra opotřebení dlouhodobého majetku a podíl odpisů na financování daných investičních záměrů.

$$\text{koeficient opotřebení DM} = \frac{\text{oprávky}}{\text{dlouhodobá aktiva (v pořizovacích cenách)}}$$

$$\text{míra investičního rozvoje} = \frac{\text{investice celkem}}{\text{odpisy (oprávky)}}$$

(Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 116)

4 VEŘEJNÝ PROJEKT A OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PROJEKTU

V úvodu této kapitoly je nutné stanovit, jaký je rozdíl mezi veřejným projektem a veřejnou zakázkou, jelikož se jedná o pojmy, které se snadno zaměňují, kdy veřejná zakázka představuje jeden ze způsobů realizace veřejného projektu. (Maatyová, Ochrana a kol., 2015, s. 70)

4.1 Veřejný projekt

Veřejné projekty jsou plány budoucích výdajových aktivit, jejíž proveditelnost ještě nebyla stanovena. (Maatyová, Ochrana a kol., 2015, s. 70) Ochrana (2011, s. 115) ve své publikaci navíc dodává, že cílem veřejných projektů je dosáhnout určitého efektu v budoucnu, přičemž mezi atributy veřejného projektu patří:

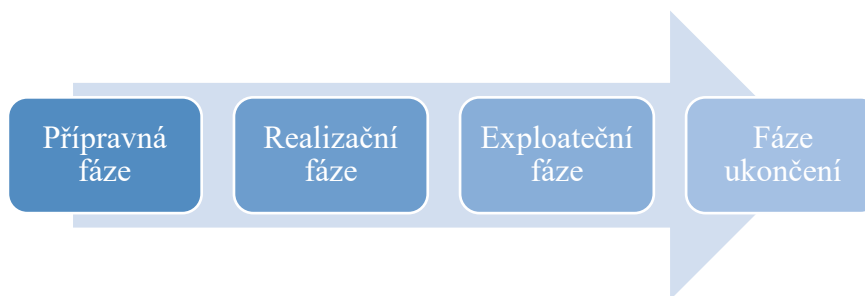
- jasně definované cíle,
- definice požadovaných zdrojů včetně nákladových vyjádření,
- vymezení činností, které mají být zahrnuty do plánu implementačního projektu,
- časové hodnocení jednotlivých systematicky navazujících činností,
- stanovení organizačního rámce a implementačních požadavků včetně stanovení odpovědností za řízení a realizaci projektu,
- hodnocení nákladů a přínosů veřejných projektů za účelem prokázání proveditelnosti.

Nejde však pouze o převod finančních prostředků, ale také o realizaci určitých cílů. Jejich realizací vznikají konkrétní statky a služby či investiční celky, případně dochází k nápravě nespravedlnosti pro konkrétní skupiny obyvatel. Vlády navrhuje, schvalují a realizují veřejné projekty nebo programy za účelem podpory konkrétního ekonomického subjektu nebo stimulaci rozvoje vybraných odvětví či konkrétních ekonomických aktivit. (Hamerníková, Maatyová a kol., 2010, s. 75)

4.1.1 Postup pro vytváření a hodnocení veřejného projektu

Na základě časového rámce lze tvorbu a hodnocení veřejných projektů rozčlenit na čtyři základní fáze, které zobrazuje obrázek níže:

Obrázek 2: Fáze tvorby a hodnocení veřejného projektu (vlastní zpracování dle Ochraný 2011, s. 116)

V rámci **přípravné fáze** lze popsat osm dílčích aktivit, které ji tvoří. První je identifikace potřeb veřejnosti, souvisejících s řešením vybraných veřejných problémů, jako jsou dopravní zácpy či znečištěné ovzduší. Dalším krokem je analýza rámcových podmínek. To odhaluje hlavní limitující faktory, které omezují možná řešení. Mezi tyto limitující faktory patří např. stávající zákony a jejich právní rámce nebo dostupné veřejné zdroje. Na základě této analýzy jsou definována všechna možná řešení, která lze za určitých podmínek realizovat. Proto je tato analýza tak důležitá. Po předchozích dvou krocích je možné nastavit cíl, jako očekávaný stav. Pro správné vyhodnocení a výběr nejlepší varianty řešení je nutné stanovit kritéria pro jednotlivé cíle. (Ochraný, 2011, s. 115-118)

Realizační fáze pak spočívá, jak již název napovídá, v realizaci zvolené varianty, která byla vyhodnocena v předchozí fázi jako nejlepší. Výsledkem je tedy realizovaný projekt, což znamená realizaci cílů projektu v podobě skutečných investic. Ex post analýza pak může ukázat, jak moc se očekávání shoduje s realitou v rámci plnění cílů. (Ochraný, 2011, s. 115-118)

Předposlední fázi je tzv. **exploatační fáze**, čímž dochází ke začlenění projektu do životního cyklu a programové struktury, ve které dosahuje stanovených cílů. Takový integrovaný program pak poskytuje užitky po celou předpokládanou dobu životního cyklu, které lze ověřit různými analýzami. (Ochraný, 2011, s. 115-118)

Fáze ukončení je poslední fází, kdy po uplynutí očekávané doby životního cyklu je konkrétní program ukončen a vyřazen. (Ochraný, 2011, s. 115-118)

4.2 Veřejná zakázka

Jak již bylo zmíněno výše, veřejná zakázka představuje jednu z možností uskutečnění daného projektu, kdy stát má dvě možná řešení, jak zajistit produkci a dodávky veřejných statků a služeb. První možností je prostřednictvím organizací v rámci svého veřejného

sektoru. Druhá možnost pak spočívá právě ve využití veřejných zakázek. (Hamerníková, 2017, s. 78)

Hlavní roli v rámci volby mezi těmito dvěma možnostmi by měla být cena neboli objem veřejných výdajů určený k útratě. K plnění veřejné zakázky dochází v případě, když stát potřebuje garantovat výrobu určitého zboží nebo služeb a pověří touto výrobou soukromý subjektu. Závislost na veřejných prostředcích by měla být možná pouze v případě, že cena veřejných zakázek je nižší než náklady na přímé zabezpečení veřejné zakázky. (Hamerníková, Maatyová a kol., 2010, s. 97)

Definice je zakotvena v zákoně č. 137/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a říká, že se jedná o zakázky na dodávky, služby, stavební práce nebo koncese na služby a stavební práce. Pro uskutečnění veřejné zakázky je nutná existence smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli. (Ochrana 2008, s. 72)

Zákon o veřejných zakázkách byl ustanoven v platnost hned z několika důvodů. Jedním z nich byla eliminace korupčního jednání s cílem dodržování transparentnosti. V souvislosti s tímto záměrem vyšel v platnost zákon 340/2015 Sb., o registru smluv, kdy v tomto zákoně je zakotvena povinnost zveřejňovat všechny uzavřené smlouvy nad 50 000 Kč bez DPH pro všechny státní a veřejnoprávní instituce, ÚSC, státní podniky a PO s majoritním podílem státu. (Hamerníková, 2015, s. 79)

Klíčovým pojmem v rámci veřejné zakázky je předpokládaná hodnota, podle které je lze členit na nadlimitní, podlimitní a zakázky malého rozsahu. Zadání nadlimitních zakázek probíhá podle Evropských směrnic. Vzhledem k možné účasti zahraničních firem je lhůta pro podání nabídek poměrně dlouhá a je nutné ji dodržet. Zakázky podlimitní upravuje národní legislativa, která může být odlišná oproti právnímu rámci nadlimitních zakázek, ale pořad musí platit zásady transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení. Zadávání takových zakázek v podmínkách České republiky probíhá velice obdobně, přičemž zveřejnění probíhá v mezích národního informačního systému – Věstník veřejných zakázek. Posledním druhem jsou zakázky malého rozsahu se vyznačují nízkou předpokládanou hodnotou, proto je nepravděpodobné, že by složité formální zadávání zakázek bylo efektivní, jelikož administrativní náklady mohou převážit úspory. Zadávání zakázky v tomto režimu není tak striktní, jelikož zadavatelé mohou upřednostnit vlastní postup – může se tedy jednat o přímé jednání s jedním z potenciálních dodavatelů, ale také o veřejnou otevřenou soutěž. (Maatyová, Ochrana a kol., 2015, s. 75-76)

4.3 Životní cyklus projektu

Autor Pinto (2016, s. 33) uvádí, že životní cykly mají významný dopad na rozvoj plánů projektu, neboť pomáhají v rozhodování o prioritách alokace zdrojů, sledování a hodnocení průběhu projektu a dalších klíčových rozhodnutí. Životní cyklus projektu má mnoho charakteristik, ale všechny mají jedno společné, tedy koncept časových a projektových fází. Čas v tomto smyslu znamená strukturu, harmonogram, trvání, odhad a časové rozvržení činností nebo pracovních balíčků, včetně alokace zdrojů na činnosti, stanovení termínů a sledování a kontroly jejich provádění v rámci stanovených limitů. Po pojmem fáze projektu si pak lze představit logicky provázaný soubor činností z hlediska projektového řízení. (Máchal, Kopečková a Presová, 2015, s. 104)

Dle autorky Svozilové (2016, s. 37) existuje pět fází životního cyklu projektu:

- Konceptuální návrh – v rámci této fáze je nutné vypracovat hlavní plán, zhodnotit přínosy a dopad realizace projektu odhad nákladů a dobu skutečné realizace, s čímž souvisí i předběžná analýza rizik.
- Definice projektu – zde dochází k upřesnění výstupů, které vyplynuly z první fáze včetně podrobných plánů realizace projektu.
- Produkční fáze – záměrem této fáze je implementace daného projektu, která zahrnuje řízení harmonogramů, správu rozpočtů či kvalitu plnění cílů.
- Operační období – vlastní aplikace projektu, kde se hodnotí technologické, sociální a ekonomické dopady projektu, k čemuž se váží získání zpětné vazby k dalším projektovým záměrům.
- Vyřazení projektu – přesun předmětu projektu do fáze podpory, kde jsou zdroje delegovány na jiné projekty a je zpracována a poskytnuta pomoc, poradenství a zkušenosti s řízením konkrétního projektu.

4.4 SWOT analýza

Podle autora Kandy (2011, str. 23) je vhodné provést SWOT analýzu poté, co jsou stanoveny cíle nového projektu, aby byly identifikovány silné a slabé stránky projektu a příležitosti a hrozby vyplývající z vnějšího prostředí. Cílem této analýzy je především vytvořit strategie, které využijí nově vznikající příležitosti, minimalizují rizika spojená s vnějšími hrozbami a současně zohledňují silné a slabé stránky organizace.

Skládá se z počátečních písmen anglických slov, které lze interpretovat následovně:

- Strengths – silné stránky,
- Weaknesses – slabé stránky,
- Opportunities – příležitosti,
- Threats – hrozby.

Tato metoda je velmi účinná při identifikaci nezjistitelných rizik v běžných souborech nebo dokumentech. Měl by však být respektován princip SWOT analýzy, který by měl být používán a aktualizován ve všech fázích životního cyklu projektu. ((Máchal, Kopečková a Presová, 2015, s. 35)

4.5 Časový harmonogram projektu

Plánování je nedílnou součástí projektového managementu. Zahrnuje veškeré informace týkající se projektového řízení, jmenovitě dobu trvání činností a chronologické pořadí, ve kterém jsou prováděny. (Svozilová, 2016, s. 132)

Pro úspěšné řízení projektů je klíčové mít přehled o časovém plánu a průběhu projektových prací. K tomuto účelu se běžně využívá Ganttův diagram, který je velmi oblíbený mezi projektovými manažery. Tyto diagramy poskytují přehledný obraz postupu projektu a umožňují snadno sledovat, jak jednotlivé činnosti navazují na sebe. Navíc je možné průběh projektu sledovat v reálném čase, což usnadňuje řízení projektových aktivit. Síťové grafy nabízejí další výhody, jako je například optimalizace průběhu projektu, ale v praxi se často kombinují s Ganttovými diagramy. Takové propojení poskytuje projektovým manažerům ucelený a přehledný obraz projektového plánu a jeho realizace. (Doskočil, 2013, s. 71)

4.6 Analýza rizik

Riziko jako takové lze vnímat několika různými způsoby, proto neexistuje jednotná definice, která by tento pojem vysvětlovala. V obecné rovině je v dnešní době se riziko pojí s hrozbou, nebezpečím vzniku škody, poškozením či ztrátou. V podnikatelském prostředí lze také hovořit o nezdaru. (Smejkal a Rais 2013, s. 124)

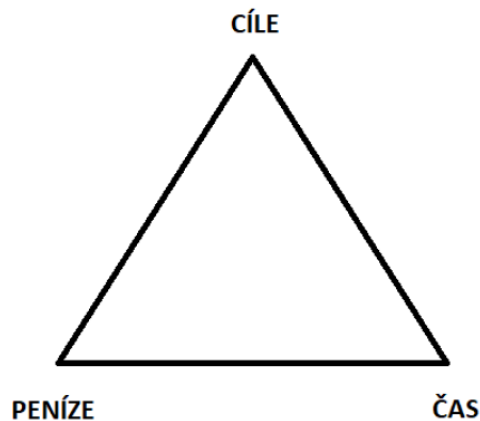
Špatné projektové řízení může vést k rizikům v jakékoli fázi projektu. Podle Smejkala a Raise (2013, s. 124) jsou mezi nejčastější zdroje rizik v projektovém řízení řazeny:

- nesprávně stanovené cíle zadavatele projektu,

- chybné zadání projektu,
- nesprávné pochopení zadání ze strany realizátora projektu,
- neefektivní komunikace,
- omezené finanční zdroje,
- nedostatek času pro dokončení projektu,
- chybějící metriky pro hodnocení kvality plnění projektu.

Dopad těchto faktorů zobrazuje tzv. magický trojúhelník rizikových faktorů projektu, který zobrazuje obrázek níže.

Obrázek 3: *Magický trojúhelník rizikových faktorů projektu (Smejkal a Rais, 2013, s. 124)*

Neexistuje jedno univerzální řešení určené pro hodnocení a řízení rizik, nicméně autoři Hnilica a Fotr (2009, s. 39) pracují se dvěma hledisky.

1. Pravděpodobnost výskytu rizika,
2. Intenzita negativního dopadu.

Riziko nabývá na významnosti s přibývajícím pravděpodobností jeho výskytu, čímž je pak vyšší intenzita negativního dopadu daného rizika na firmu. Existují dvě formy hodnocení výše zmíněných hledisek. První formou je semikvantitativní hodnocení rizik, které se využívá matice rizik a zahrnuje číselné hodnocení. Druhou formou je kvalitativní hodnocení, které je založeno na slovním hodnocení. (Hnilica a Fotr, 2009, s. 39)

5 COST-BENEFIT ANALÝZA

Analýza nákladů a přínosů (CBA) lze volně přeložit jako analýza nákladů a přínosů. Jedná se o určitý druh proporcionálního přístupu v rozhodovacím procesu. Přestože se tento překlad tradičně používá, termín „náklady“ v tomto smyslu znamená spíše újmy nebo negativní dopady na projekt. CBA se často používá v podnikání, státní správě a ekonomice k hodnocení proveditelnosti projektu nebo k porovnání různých možností. Společnost může například použít analýzu nákladů a přínosů k určení, zda investovat do nové produktové řady, zatímco vláda ji může použít k určení, zda postavit novou silnici nebo financovat nový program. (Marešová, 2012, s. 45, 58-59)

Dle autora Kaloudy (2019, s. 137-138) se při uplatnění CBA berou v potaz tři logické kroky:

1. Identifikace cílů projektu nebo programu, s čímž souvisí i alternativní metody, díky kterým dojde ke splnění definovaných cílů.
2. Analyzovat okrajový (nebo přírůstkový) dopad každé z těchto alternativ
3. Porovnání těchto dodatečných nákladů a přínosů.

Autoři Ochrana (2011, s. 138) a Kalouda (2019, s. 87) se shodují na existenci dvou druhů CBA, které tuto analýzu rozlišují dle rozsahu nákladů a přínosů:

Tabulka 2: Druhy CBA (Ochrana, 2011, s. 87)

Druh CBA	Rozsah nákladů	Rozsah přínosů	Poznámka
<i>Užší CBA</i>	<i>Jen náklady přímo související s danou investicí</i>	<i>Jen přínosy týkající se cílové skupiny</i>	<i>Analýza nákladů a přínosů</i>
<i>Širší CBA</i>	<i>Všechny náklady (včetně nákladů obětované příležitosti)</i>	<i>Všechny přínosy bez ohledu na původního adresáta (cílovou skupinu)</i>	<i>Analýza společenských nákladů a společenských přínosů</i>

Kalouda (2019, s. 138) dodává, že tyto dva druhy CBA se liší tím, jak jsou zahrnuty náklady a výnosy. V prvním případě jsou zahrnuty pouze přímé náklady a přínosy, které jsou přímo spojeny s konkrétní investiční akcí a cílovou skupinou. To znamená, že se nebere v potaz náklady obětované příležitosti a další pozitivní efekty. (Ochrana, 2011, s. 87)

Podle Kaloudy (2019, s. 138-139) existuje další varianta CBA, která zahrnuje nejen přímé náklady a přínosy, ale také společenské náklady a přínosy a náklady obětované příležitosti.

Tato rozšířená verze CBA bere v úvahu jak přímé, tak nepřímé náklady a přínosy, které jsou spojeny s pozitivními a negativními externalitami. Jednoduše řečeno se jedná o analýzu společenských nákladů a přínosů, kdy se sledují dopady konkrétní investice na společnost jakožto na celek. (Ochrana, 2011, s. 88)

Postup při zpracování CBA analýzy zahrnuje 11 kroků, na čemž se shodli autoři Kalouda (2019, s. 126-127) a Sieber (2004, s. 8):

1. definice povahy projektu,
2. definice struktury příjemce,
3. vysvětlení rozdílu mezi investicí a nulovou změnou,
4. identifikace a případná kvantifikaci všech relevantních nákladů a přínosů pro všechny fáze životnosti projektu,
5. alokace dodatečné „neocenitelných“ náklady a přínosy peněžním tokům,
6. převedení „ocenitelných“ nákladů a přínosů do peněžních toků,
7. určení diskontní sazby,
8. výpočet kritériálních ukazatelů,
9. analýza citlivosti,
10. hodnocení projektu na základě vypočtených kritériálních ukazatelů, neocenitelných efektů a citlivostní analýzy,
11. stanovení přijatelnosti a financování investic. (Marešová, 2012, s. 67)

Jednou z nejčastějších chyb při praktické aplikaci této metody opakování zjištěných přínosů nebo nákladů. Druhou častou chybou je ignorování toho, že výhoda pro jednoho účastníka může být nákladem pro jiného. V konečném důsledku musí být přínosy a náklady spojeny s projektem, což je třetí nejčastější chyba. (Otrusínová, 2011, s. 121)

5.1 Kritériální ukazatelé

Jedná se o metriku určenou ke splnění funkce kritérií pro určení, zda má projekt smysl. Projekty lze vzájemně porovnávat podle jejich hodnoty. (Sieber, 2004, s. 8) Těchto ukazatelů existuje celá řada, ale tato diplomová práce se zaměřuje především na ukazatel čisté současné hodnoty, vnitřního výnosového procenta, doby návratnosti a efektivity z vložené peněžní jednotky.

5.1.1 Čistá současná hodnota (ČSH)

Dle autorů Fotra a Součka (2011, s. 74) je tento ukazatel měří rozdíl mezi současnou hodnotou peněžních příjmů a současnou hodnotou peněžních odtoků za určité časové období. Jedná se tedy o celkový diskontovaný čistý peněžní tok projektu ve všech životních fázích.

ČSH je často používaný nástroj pro investiční analýzu a kapitálové rozpočtování, protože bere v úvahu jak časovou hodnotu peněz, tak očekávané peněžní toky spojené s investicí. Dále je výhodou to, že výsledky investic lze sečíst v portfoliu.

Vzorec pro výpočet je dán takto:

$$\text{ČSH} = -C_0 + \sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1+k)^i}$$

Kde: ČSH = čistá současná hodnota,

C_0 = kapitálový výdaj,

CF_i = peněžní tok za dané časové období,

i = časové období

k = diskontní sazba. (Kislingerová a kol., 2010, s. 288-289)

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud je ČSH investice nebo projektu kladná, považuje se to za dobrou investici, protože se očekává, že bude generovat více peněžních přítoků než odlivů a generovat kladný výnos. Na druhou stranu, pokud je ČSH záporná, očekává se, že investice bude generovat méně peněžních přítoků než odlivů a bude generovat záporný výnos. (Fotr a Souček, 2011, s.76)

5.1.2 Vnitřní výnosové procento (VVP)

Vnitřní výnosové procento znamená výnosnost, kterou projekt generuje během své životnosti. Je definováno jako diskontní sazba, díky níž se čistá současná hodnota (ČSH) všech peněžních toků z investice rovná nule. (Fotr a Souček, 2011, s. 80)

Výpočet je dán následovně:

$$-C_0 + \sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1+VVP)^i} = 0$$

Kde: VVP = vnitřní výnosové procento,

C_0 = kapitálový výdaj,

CF_i = peněžní tok za dané časové období,

i = časové období. (Kislingerová a kol., 2010, s. 290)

Pokud je VPP vyšší větší než předpokládaná diskontní sazba, pak je investice považována za dobrou příležitost. Naopak, pokud je VPP nižší menší než předpokládaná diskontní sazba, investice nemusí být považována za užitečnou. (Fotr a Souček, 2011, s. 82)

5.1.3 Doba návratnosti a index rentability

Doba návratnosti (Payback Period – PP) měří dobu, po kterou se investice nebo projekt vrátí na počáteční náklady. Je vyjádřena v letech a poskytuje odhad doby potřebné k navrácení počáteční investice. Je důležité si uvědomit, že doba návratnosti nebere v úvahu časovou hodnotu peněz a nulovou váhu tokům po tomto datu. Řešením je pak aplikace tzv. diskontované návratnosti, kdy se diskontují peněžní toky, jejichž součet se musí rovnat výši vynaložených nákladů. Vypočítá se vydělením počáteční investice ročními peněžními toky generovanými investicí, tzn.:

$$t = \frac{C_0}{CF}$$

(Kislingerová a kol., 2010, s. 301-302)

Pokud je doba návratnosti krátká, znamená to, že investice je méně riziková, protože počáteční investice se vrátí poměrně rychle. Na druhou stranu delší doba návratnosti naznačuje, že investice je riskantnější, protože bude trvat déle, než se počáteční investice vrátí. (Sieber, 2004, s. 33)

Posledním z kritériálních ukazatelů je **index rentability**, který vyjadřuje poměr současné hodnoty příjmů a nákladů investičního. Udává, kolik korun zisku čistého diskontovaného přínosu lze očekávat na každou investovanou korunu. Pokud je hodnota indexu rentability vyšší než jedna, znamená to, že projekt je finančně výhodný.

$$\text{Index rentability} = \text{ČSH}/I$$

Kde:

ČSH = Čistá současná hodnota

I = Hotovostní tok nultého období (na investičních výdajích). (Sieber, 2004, s. 34)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ OBCE

Obec Vražné se nachází v Moravskoslezském kraji na hranici s Olomouckým krajem. Zajímavostí je, že tato obec leží v Moravské bráně, v blízkosti města Odry. Obec se rozprostírá na 1521 hektarech a je složena ze dvou katastrálních území – Vražné u Oder a Hynčice u Vražného, přičemž existují tři místní části, a to Vražné, Hynčice a Emauzy. Podle posledního sčítání v obci žije 844 obyvatel. Obec Vražné je členem dobrovolného svazu obcí Regionu Poodří a Mikroregionu Odersko. Nejen díky tomu došlo k realizaci různých zajímavých projektů, které přidaly na atraktivnosti a na zlepšení infrastruktury obce. (Obec Vražné, © 2023)

Obrázek 4: Územní vymezení obce (Google.com/maps, © 2023)

Obec se nachází ve venkovské oblasti a je obklopena zemědělskou půdou, lesy a přírodními oblastmi. Nachází se zde několik turistických tras a malebných vyhlídek, což z ní dělá oblíbenou destinaci pro outdoorové nadšence. Ačkoliv se jedná o malou obec, nachází se zde základní občanská vybavenost, jako mateřská škola, základní škola 1. stupně, areál fotbalového hřiště a další menší samostatná dětská hřiště rozmístěna v různých částech obce. Společenské dění závisí na činnosti TJ Sokol, jednotky SDH, mysliveckého sdružení Moravská brána Vražné, Spolku Mendel, chovatele holubů a Spolku Babinec. (Místopisný průvodce, © 2023)

Pýchou obce Vražné je rodný dům Johanna Gregora Mendela¹, který se nachází v místní části Hynčice. V roce 2005 byla zahájena rekonstrukce tohoto statku a v roce 2007 byl projekt dokončen a rodné sídlo slavného rodáka bylo zpřístupněno veřejnosti. Je možné zde

¹ Zakladatel genetiky, objevitel tří základních zákonů dědičnosti. opat Augustiniánského kláštera na Starém Brně, držitel řádu Františka Josefa, ředitel Hypoteční banky v Brně, včelař, astronom, meteorolog, sadař, zemědělec a Slezan (Moravan) německé řeči.

navštívit muzeum, uspořádat společenskou akci ve stodole či přenocovat v turistické ubytovně, která je součástí domu. Aktuálně se plánuje revitalizace vnitřních prostor a zahrady. (Rodný dům J.G. Mendla, © 2023)

Obrázek 5: Znak obce Vražné (Obec Vražné, © 2023)

6.1 Historie obce

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1282, kdy byla uváděna jako součást panství Štramberk. V průběhu středověku se Vražné stalo významným střediskem tkalcovství, což mělo vliv na rozvoj obce. (Hosák, 2004, s. 687)

V 16. a 17. století se obec stala součástí panství Nový Jičín a po třicetileté válce bylo v obci jen několik obyvatel. V 18. století se zde začal rozvíjet hutnictví a výroba skla, což mělo pozitivní dopad na hospodářský rozvoj obce. (Obec Vražné, © 2023)

V roce 1848 byla v obci založena obecní škola a v roce 1871 byla postavena nová škola. V té době měla obec asi 700 obyvatel a byla centrem okolních vesnic. V průběhu 20. století se v obci rozvíjelo zemědělství a výroba potravinářských výrobků.

Po druhé světové válce došlo k vysídlení německého obyvatelstva a příchodu nových osadníků z jiných částí republiky. V současnosti má Vražné kolem 800 obyvatel a je aktivním střediskem kulturního a společenského života v okolí. (Místopisný průvodce, © 2023)

6.2 Vývoj počtu obyvatel

V následující tabulce je možná vidět vývoj počtu obyvatel v obci Vražné v letech 1869 až 2022:

Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatel v letech 1869-2022 (ČSÚ, © 2023, vlastní zpracování)

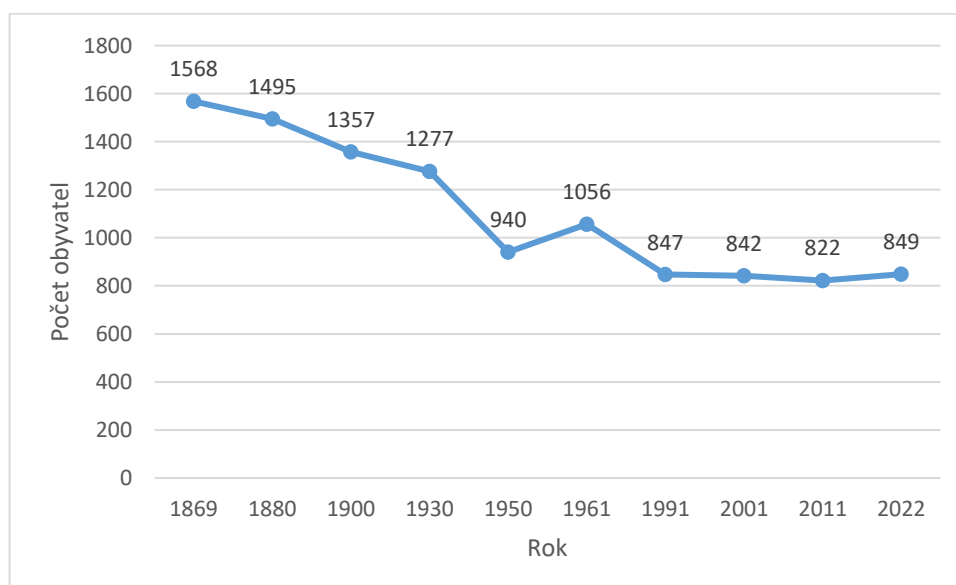
Rok	1869	1880	1900	1930	1950	1961	1991	2001	2011	2022
Počet obyvatel	1568	1495	1357	1277	940	1056	847	842	822	849

Z tabulky je patrné, že v období od roku 1869 do 1900 docházelo k mírnému poklesu počtu obyvatel obce Vražné. Poté, v první polovině 20. století, se počet obyvatel ustálil okolo 1 000 osob.

Po druhé světové válce se v obci usadila německá menšina, což ovlivnilo etnické složení obyvatelstva. V následujících desetiletích se však počet obyvatel mírně snížil, a tato tendence se v 90. letech prohloubila.

V posledních desetiletích dochází k mírnému poklesu počtu obyvatel obce Vražné, což je dle mého názoru dáno především odlivem obyvatel do větších měst a nízkým počtem narozených dětí. Mnoho obyvatel obce Vražné se stěhuje do větších měst, jako je Ostrava, aby získali lepší pracovní příležitosti nebo aby studovali na vysokých školách. Tento trend může být způsoben také touhou po vyšší kvalitě života, větším množstvím volnočasových aktivit a kulturních akcí.

Graf 1: Graf vývoje počtu obyvatel v letech 1869-2022 (vlastní zpracování)

Klesající tendence počtu obyvatel v obci Vražné může mít i jiné důvody než ty, které byly zmíněny výše. Jedná se především o:

- Stárnutí obyvatelstva – stejně jako v mnoha jiných regionech, i v obci Vražné se zvyšuje průměrný věk obyvatelstva. Tento trend může být způsoben tím, že mnoho mladých lidí se odstěhuje do měst, zatímco starší obyvatelé zůstávají v obci.

- Nedostatek pracovních příležitostí – v obci Vražné je malý počet firem a pracovních příležitostí, což může být pro některé obyvatele důvodem k odchodu do jiných regionů s lepšími pracovními podmínkami.
- Demografický vývoj – mnoho menších obcí v České republice se potýká se stejným trendem klesajícího počtu obyvatel, což může být způsobeno celkovým demografickým vývojem a změnami v životním stylu.

Tyto faktory mohou mít za následek klesající tendenci počtu obyvatel v obci Vražné, což může mít dopad na další vývoj obce, včetně ekonomického rozvoje a poskytovaných služeb pro obyvatele.

V roce 2022 lze pozorovat menší přírůstek obyvatel v obci Vražné, což může být důsledkem rostoucího trendu návratu lidí na venkov. Tento trend v posledních letech nabývá na síle a může být způsoben faktory jako zlepšení pracovních možností na venkově, zvyšující se kvalita života a lepší dostupnost služeb a infrastruktury v malých obcích.

7 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE VRAŽNÉ

Tato kapitola bude věnována důkladnému rozboru hospodaření obce v posledních 5 letech (2018-2022). První část se bude zaměřovat na analýzu rozpočtového hospodaření, a nakonec se budeme zabývat vybranými ukazateli finanční analýzy v municipálních jednotkách.

7.1 Analýza rozpočtů v letech 2018-2022

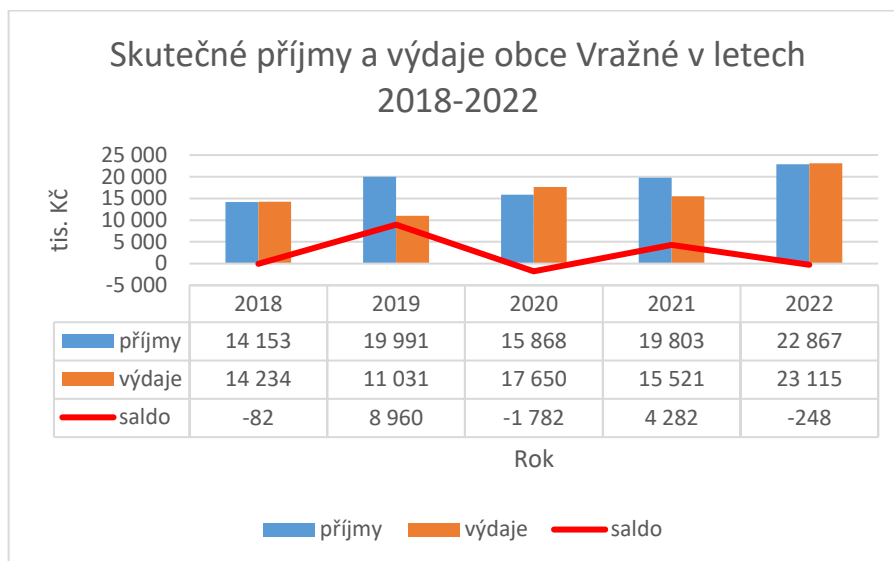
Graf číslo 2 zobrazuje vývoj skutečných příjmů, výdajů a salda obce v období let 2018 až 2022. Ačkoliv by každá obec měla být schopna dosáhnout vyrovnaného rozpočtu, následující graf ukazuje, že tohoto cíle není vždy snadné dosáhnout.

Podle dostupných údajů ze Statistického úřadu má rozpočet obce Vražné poměrně stabilní příjmovou stranu, kdy celkové příjmy obce se v letech 2018-2022 pohybovaly v rozmezí 11 až 19 milionů Kč ročně. Výdaje obce Vražné v průběhu posledních pěti let rostly, nicméně rok 2019 tvoří výjimku, neboť v tomto roce jsou výdaje nejnižší za celé sledované období. V roce 2020 a 2022 došlo ke značnému nárůstu kvůli investicím do oprav a výstavby silnic a mostů a jiným projektům. V roce 2022 činily celkové výdaje obce Vražné 23,1 milionů Kč, což je oproti roku 2019 nárůst o více než 60 %. Saldo obce Vražné za posledních pět let vykazuje buď velmi pozitivní výsledky nebo naopak klesající tendenci, přesto však obec dokázala udržet přiměřenou rovnováhu mezi příjmy a výdaji. V roce 2020 činilo saldo obce -1,7 milionu Kč, což je důsledkem vysokých investičních výdajů na infrastrukturu. V kapitole 8.1.1 se nachází detailnější analýza rozpočtů obce za jednotlivé roky od roku 2018 do 2022.

Je důležité zmínit, že obec Vražné je členem Mikroregionu Odersko, což je svazek obcí, který byl založen s cílem podporovat vzájemnou spolupráci v oblasti podnikání, sociálních záležitostí, vzdělávání, veřejné infrastruktury, cestovního ruchu, propagace regionu a ochrany životního prostředí. V úzké spolupráci s Mikroregionem Odersko se obec Vražné účastnila několika projektů, které přinesly prospěch celému regionu a jeho obyvatelům. Tato spolupráce umožňuje obci Vražnému spolupracovat s ostatními členskými obcemi na různých projektech a získávat finanční podporu pro rozvoj a modernizaci obce a regionu jako celku. V období let 2016 až 2021 se obec Vražné úspěšně zapojila do celkem 14 společných projektů v rámci Mikroregionu Odersko. Tyto projekty přinesly obci značné výhody, přičemž celkové náklady činily 29 255 591 Kč a dotace 25 405 891 Kč, což odpovídá 87 % z celkových nákladů. (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2021)

Graf 2: Skutečné příjmy a výdaje obce Vražné v letech 2018–2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

7.1.1 Analýza rozpočtu za rok 2018

Dle tabulky č. 4 v roce 2018 dosáhly příjmy obce Vražné celkové výše 14,153 milionů Kč. Hlavní částí příjmů byly příjmy daňové, které tvořily 12,234 milionů Kč, tedy zhruba 88 % z celkových příjmů. Největším zdrojem daňových příjmů byly především daně z příjmu FO a PO a také z DPH. Z dalších příjmů jsou významné příjmy z majetku obce, které činí 1 017 tis. Kč a příjmy z transferů, které představují 1,112 mil. Kč. Ostatní příjmy jsou nižšího významu. Vysoké příjmy z daní svědčí o prosperitě obce a zároveň potvrzují významnou úlohu obce jako správce místního území a poskytovatele veřejných služeb. Celkově lze tedy říci, že obec Vražné má solidní zdroje příjmů, což jí umožňuje financovat své činnosti a investovat do rozvoje infrastruktury a veřejných služeb pro občany.

Celkové výdaje obce Vražné v roce 2018 dosáhly výše 14,234 mil. Kč, což znamená, že obec hospodařila se schodkem ve výši 81 tisíc Kč. Největší částí výdajů jsou výdaje běžné, které tvořily 9,677 milionů Kč, tedy přibližně 68 % z celkových výdajů. Největší položkou v této kategorii byly investiční nákupy a související výdaje, které činily 4 690 tis. Kč, což představuje téměř třetinu celkových výdajů obce. Druhou největší položkou byly výdaje na mzdy zaměstnanců, které činily 4,445 mil. Kč. Zbytek výdajů tvořily např. výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, platy zaměstnanců či neinvestiční transfery.

Z níže uvedené tabulky je zřejmé, že obec Vražné hospodařila se schodkovým rozpočtem. Tento schodek byl způsoben vysokými investičními nákupy, kdy bylo utraceno více prostředků, než kolik bylo vybráno prostřednictvím daní a poplatků. Je důležité brát v úvahu,

že obce často čelí nečekaným výdajům, například na opravy nebo nákup nových zařízení, a tyto výdaje mohou mít vliv na stav rozpočtu. Obec Vražné se pokusila udržet schodek co nejmenší a snažila se plnit své povinnosti v rámci zákona a také investovat do rozvoje obce.

Tabulka 4: Rozpočet obce v roce 2018 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

v tis. Kč	Rozpočet		Skutečnost
	Schválený	Po změnách	
PŘÍJMY	11 626	14 485	14 153
daňové	10 608	12 477	12 234
nedaňové	508	625	536
kapitálové	341	271	271
transfery	171	1 112	1 112
VÝDAJE	13 678	16 536	14 234
běžné	2 327	11 045	9 677
kapitálové	1 351	5 492	4 557
SALDO	-2 052	-2 051	-81

Pro úplnost je nutné uvést, že obec Vražné v roce 2018 realizovala projekty, které shrnuje tabulka níže:

Tabulka 5: Projekty realizované v roce 2018 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Poskytovatel dotace	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl dotace (v %)
Pořízení pracovní elektrotříkolký	SFŽP	59 290 Kč	20 000 Kč	34
Územní plán Vražné	MMR	298 150 Kč	208 120 Kč	70
Cyklostezka – projektová dokumentace	MSK	376 584 Kč	126 792 Kč	34

Společně s Mikroregionem Odersko se obec Vražné v roce 2018 finančně podílela na těchto projektech:

Tabulka 6: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2018 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl Vražného
Na Odersku nebloudíme	896 105 Kč	448 052 Kč	116 077 Kč
Centrum společných služeb	3 712 008 Kč	3 526 407 Kč	11 616 Kč
MO za poznáním v roce 2018	314 750 Kč	200 000 Kč	10 000 Kč
MO kompostuje	1 949 310 Kč	1 656 914 Kč	104 427 Kč

7.1.2 Analýza rozpočtu za rok 2019

V roce 2019 měla obec výrazně přebytkový rozpočet ve výši 8,960 mil. Kč (tabulka č. 7). Oproti předchozímu roku došlo ke zvýšení příjmů a současně ke snížení výdajů. Celkové příjmy se zvýšily o 5,858 mil. Kč, zatímco celkové výdaje klesly o 3,203 mil. Kč.

V roce 2019 představovaly daňové příjmy největší část příjmů obce Vražné. Celkově dosáhly výše 13,246 mil. Kč, což představuje více než dvě třetiny (66,3 %) z celkových příjmů. Tento typ příjmů zahrnuje daně z příjmu, daně z nemovitostí a další daně a poplatky. Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů jsou přijaté transfery, tj. dotace a příjmy z rozpočtu EU, které představují 29 % z celkových příjmů. Tyto příjmy jsou zaměřené na podporu projektů a investic obce. Ostatní příjmy, tvořené příjmy z majetku a majetková práva, a dalšími příjmy, představují pouze malou část celkových příjmů (4,8 %). Celkové výdaje obsahovaly 87 % kapitálových výdajů a 13 % běžných výdajů.

Celkově lze tedy konstatovat, že obec Vražné v roce 2019 disponovala výrazným přebytkem rozpočtu, což umožnilo financovat kapitálové investice a zlepšit tak životní podmínky v obci.

Tabulka 7: Rozpočet obce v roce 2019 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

v tis. Kč	Rozpočet		Skutečnost
	Schválený	Po změnách	
PŘÍJMY	12 611	20 218	19 991
daňové	11 438	13 276	13 246
nedaňové	922	1 143	955
kapitálové	20	20	10
transfery	231	5 779	5 779
VÝDAJE	12 611	20 218	11 031
běžné	10 054	17 613	9 589
kapitálové	2 557	2 606	1 442
SALDO	0	0	8 960

V roce 2019 byly realizovány tyto projekty, které zobrazuje tabulka č. 8:

Tabulka 8: Projekty realizované v roce 2019 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Poskytovatel dotace	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl dotace (v %)
Střecha hasičárna	x	301 692 Kč	x	x
Cyklostezka	x	80 374 Kč	x	x

I v roce 2019 se obec Vražné podílela na společných projektech s Mikroregionem Odersko:

Tabulka 9: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2019 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl Vražného
Centrum společných služeb	3 712 008 Kč	3 526 407 Kč	2 904 Kč
Management v MO	250 000 Kč	125 000 Kč	12 500 Kč
MO spolu za poznáním v roce 2019	429 520 Kč	300 000 Kč	12 000 Kč

7.1.3 Analýza rozpočtu za rok 2020

Kompletní rozbor rozpočtu za rok 2020 v obci Vražné zobrazuje přehledně tabulka č. 10. Celkové příjmy obce Vražné za dané období roku 2020 činily 15,868 mil. Kč. Největší položkou příjmů byly daňové příjmy, které tvořily 80 % celkových příjmů obce. Obecně lze říci, že daňové příjmy tvoří obvykle největší část příjmů do rozpočtu snad všech obcí, protože jsou to příjmy, které obec získává z daňových povinností obyvatel a firem působících na území obce. Obec má právo vymáhat daně a poplatky, které jsou stanoveny zákonem, jako jsou například daně z nemovitostí, daně z příjmu fyzických a právnických osob, poplatky za užívání veřejného prostranství a další. Dalšími významnými zdroji příjmů byly transfery (12,3 %), nedaňové příjmy např. příjmy z majetku, poplatky či dary a příspěvky (7,3 %).

Co se týče výdajové stránky rozpočtu, největší podíl z celkových výdajů tvoří běžné výdaje. Ty činí 82 % z celkových výdajů rozpočtu. Největší položkou v rámci běžných výdajů jsou výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje jsou součástí běžných výdajů organizace nebo obce a zahrnují náklady na nákup zboží, služeb a materiálu, které jsou potřebné pro běžný provoz a činnosti organizace. Kapitálové výdaje činí 3,1 mil. Kč čili výrazně nižší podíl oproti běžným výdajům, což je zcela pochopitelné, protože obec musí financovat běžný provoz a služby pro své obyvatele. Procentně jsou kapitálové výdaje zastoupeny v rozpočtu ve výši 17,8 %.

V roce 2020 obec Vražné hospodařila se schodkových rozpočtem, který mohl vzniknout také v souvislosti s coronavirovou situací, což mohlo ovlivnit na příjmy obce z daní a poplatků. Obec Vražné v roce 2020 také realizovala mnoho projektů v celkové výši 14,2 mil. Kč, což také přispělo k minusovému rozpočtu.

Tabulka 10: Rozpočet obce v roce 2020 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

v tis. Kč	Rozpočet		
	Schválený	Po změnách	Skutečnost
PŘÍJMY	12 744	15 948	15 868
daňové	11 441	12 761	12 716
nedaňové	1 096	1 180	1 160
kapitálové	20	31	31
transfery	187	1 976	1 961
VÝDAJE	28 750	31 954	17 650
běžné	16 689	19 093	14 508
kapitálové	12 062	12 862	3 142
SALDO	-16 006	-16 006	-1 782

Z výčtu projektů realizovaných obcí Vražné v roce 2020 v dle tabulky č. 11 je patrné, že obec investuje do oprav a údržby stávajících veřejných budov a prostorů. Tyto projekty byly uskutečněny za účelem odstranění havarijních stavů. Těmito investicemi si obec udržuje kvalitu infrastruktury a zvyšuje kvalitu života obyvatel.

Tabulka 11: Projekty realizované v roce 2020 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Posk. dotace	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl dotace (v %)
Stavební opravy objektu hasičské zbrojnice, Vražné	MSK	840 657 Kč	368 796 Kč	44
Výsadba zeleně v areálu inline dráhy	SFŽP	292 773 Kč	249 500 Kč	85
Oprava sociálních zařízení ZŠ	x	754 870 Kč	x	x
Oprava schodů ZŠ	x	72 721 Kč	x	x
Kotelna ZŠ	x	922 297 Kč	x	x
Opěrná zeď u potoka	x	1 758 190 Kč	x	x
Hasičárna - opravy, vícepráce	x	340 753 Kč	x	x
Opravy obecního bytu (odstranění havárie plynového kotle, přívodu vody, přívodu plynu a elektřiny)	x	217 999 Kč	x	x
Opravy pohostinství (odstranění havárie plynového kotle)	x	171 223 Kč	x	x
Cyklostezka	SFDI, MSK	8 284 505 Kč	5 942 726 Kč	72

Rok 2020 opět přinesl projekty, které byly realizovány v rámci spolupráce s Mikroregionem Odersko:

Tabulka 12: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2020 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl Vražného
Privětivé úřady	6 497 700 Kč	6 172 815 Kč	v realizaci = záloha 4 490 Kč
Efektivní veřejná správa	4 903 625 Kč	4 658 444 Kč	v realizaci = záloha 20 753,50 Kč
Spolupráce obcí MO na rozvoji	315 450 Kč	200 000 Kč	11 000 Kč
Centrum společných služeb	3 712 008 Kč	3 526 407 Kč	3 718 Kč
Management v MO	241 200 Kč	120 600 Kč	5 480 Kč

7.1.4 Analýza rozpočtu za rok 2021

Rozpočet obce pro rok 2021 je stručně zobrazen v tabulce č. 13. Zajímavostí je, že původní plán rozpočtu obce Vražné pro rok 2021 počítal s deficitem, tedy s tím, že výdaje budou převyšovat příjmy. Avšak nakonec se obci podařilo dosáhnout přebytku ve výši 4 282 000 Kč. To znamená, že obec měla k dispozici více finančních prostředků, než se původně předpokládalo.

Nejvýznamnějším zdrojem příjmů rozpočtu obce Vražné za rok 2021 byly opět daňové příjmy, které tvořily 71,4 % celkových příjmů. Dále pak následovaly překvapivě kapitálové příjmy. Ty v minulém období činily pouze minoritní část, nicméně v roce 2021 představovaly 14,85 %, což je důsledkem úspěšného prodeje majetku, respektive obecních pozemků v celkové výši cca 2,6 mil. Kč. Nicméně je důležité poznamenat, že daňové příjmy jsou pro obce typickým zdrojem financování, zatímco kapitálové příjmy jsou obvykle méně předvídatelné a závisí na konkrétních projektech a investicích. Další významnou příjmovou složku tvořily nedaňové příjmy a transfery v podobných výších.

Celkové výdaje činily 15 521 tis. Kč. Největší část výdajů tvořily opět běžné výdaje ve výši 86 % z celkových výdajů. Výdaje na investice se v roce 2021 výrazně zvýšily oproti minulému roku, což může být dáno například realizací rozsáhlejších investičních projektů v obci. Výdaje byly nejvíce směřovány na investice, a to zejména do rozvoje obecní infrastruktury.

Celkově lze konstatovat, že obec Vražné hospodaří poměrně stabilně a efektivně. Navzdory vysokým výdajům na investice se jí podařilo udržet přebytek v rozpočtu, což je pro obec důležité zejména pro financování budoucích projektů a rozvoje.

Tabulka 13: Rozpočet obce v roce 2021 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

v tis. Kč	Rozpočet		
	Schválený	Po změnách	Skutečnost
PŘÍJMY	12 481	20 213	19 803
daňové	11 288	14 199	14 156
nedaňové	975	1 757	1 590
kapitálové	20	2 941	2 941
transfery	198	1 316	1 116
VÝDAJE	23 577	31 689	15 521
běžné	19 807	25 785	13 394
kapitálové	3 770	5 904	2 127
SALDO	-11 096	-11 476	4 282

Významným faktorem byly projekty, které obec Vražné v roce 2021 zrealizovala:

Tabulka 14: Projekty realizované v roce 2021 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Posk. dotace	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl dotace (v %)
Aktivní senior ve Vražném	MSK	125 054 Kč	60 200 Kč	48
Odstranění havárie elektroinstalace v ZŠ Vražné	x	2 260 091 Kč	x	x
Výměna PVC v základní škole Vražné	x	509 659 Kč	x	x
Dodání a instalace zahradního altánu	x	272 900 Kč	x	x
Autobusové nástupiště zastávky U Hřiště, Vražné	MMR	1 857 309 Kč	1 646 838 Kč	89

Není možné opomenout významnou úlohu projektů, které byly v roce 2021 realizovány ve spolupráci s Mikroregionem Odersko, jak ukazuje tabulka č. 15.

Tabulka 15: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2021 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)

Název projektu	Celkové výdaje	Výše dotace	Podíl Vražného
STOP jednorázovým plastům	2 475 180 Kč	2 103 903 Kč	?
Kompostuj s Mikroregionem Odersko	5 852 044 Kč	4 974 237 Kč	?
V obcích Mikroregionu Odersko to žije!	368 149 Kč	294 519 Kč	?

7.1.5 Analýza rozpočtu za rok 2022

Dle tabulky č. 16 celkové příjmy obce jsou plánovány na 22,867 mil. Kč, zatímco skutečné výdaje jsou plánovány na 23,115 mil. Kč. To znamená, že výdaje jsou vyšší než příjmy a obec v tomto období provozovala rozpočet s plánovaným schodkem ve výši 248 tisíc Kč. Vzhledem k plánovanému schodku rozpočtu by měla obec vždy zvážit možnosti snížení výdajů, například omezit některé investiční projekty nebo najít další zdroje příjmů.

Skutečné příjmy obce dosahovaly výše 22,867 milionů Kč. Nejvýznamnějším zdrojem příjmů jsou příjmy z rozpočtového určení daní a poplatků, které jsou plánovány na 16,046 milionů Kč, tedy tvoří asi 74,5 % celkových plánovaných příjmů. Další významný podíl tvoří dotace a příspěvky od státu a ostatních subjektů, které jsou plánovány na 3,860 milionů Kč, tedy asi 16,8 % celkových plánovaných příjmů. Ostatní příjmy zahrnují příjmy z majetku obce, které jsou plánovány na 1,961 milionů Kč, a tvoří asi 8,7 % celkových plánovaných příjmů.

Celkové plánované výdaje obce jsou ve výši 23,115 milionů Kč. Největší podíl výdajů tvoří výdaje na služby a provoz obce, které jsou plánovány na 18,768 milionů Kč, což tvoří asi 81 % celkových plánovaných výdajů. Další významnou položkou jsou investiční výdaje na výstavbu a opravy majetku obce, které jsou plánovány na 4,348 milionů Kč, což tvoří asi 19 % celkových plánovaných výdajů. Celkově lze tedy říci, že obec Vražné plánovala rozpočet na rok 2022 s ohledem na běžné provozní výdaje a investice do výstavby a oprav majetku obce. Obec by mohla zvážit možnosti snížení nákladů na provoz obce a hledání dalších zdrojů příjmů, aby udržela rozpočet v souladu s plánem a zajistila finanční stabilitu pro budoucí roky.

Celkově lze říci, že hospodaření obce Vražné za rok 2022 bylo plánováno s ohledem na potřeby obce, jako jsou běžné provozní náklady a investice do výstavby a oprav majetku obce. Veškeré potřebné informace, týkající se hospodaření obce za rok 2022, zobrazuje tabulka níže.

Tabulka 16: Rozpočet obce v roce 2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

v tis. Kč	Rozpočet		Skutečnost
	Schválený	Po změnách	
PŘÍJMY	16 652	21 238	22 867
daňové	13 360	15 600	17 046
nedaňové	1 427	1 758	1 961
kapitálové	20	20	0
transfery	1 845	3 860	3 860
VÝDAJE	28 401	31 281	23 115
běžné	15 951	22 828	18 768
kapitálové	12 450	8 454	4 348
SALDO	-11 749	-10 043	-248

Je důležité zmínit, že obec Vražné v roce 2022 uskutečnila několik projektů, které jsou důležité pro rozvoj obce:

- Oprava venkovního schodiště v RD J. G. Mendela, poskytovatel dotace: MSK, výše celkových výdajů: 301 387,47 Kč.
- Aktivní senior ve Vražném II, poskytovatel dotace: MSK, výše celkových výdajů: 51 600 Kč.
- Obnova místních komunikací v obci Vražné, výše celkových výdajů: 4 707 162,50 Kč.
- Křtitelnice J. G. Mendela, poskytovatel dotace: MSK, výše celkových výdajů: 217 800 Kč.
- Expozice RD J.G. Mendela, poskytovatel dotace: MSK, výše celkových výdajů: 300 000 Kč.

7.1.6 Zhodnocení rozpočtů obce Vražné za roky 2018-2022

Hospodaření obce Vražné v období 2018-2022 bylo poměrně stabilní a v souladu s potřebami obce. Příjmy obce v této době zahrnovaly příjmy z rozpočtového určení daní a poplatků, dotací a příjmů z majetku obce. Celkové plánované výdaje obce byly v této době vysoké kvůli potřebě financování běžných provozních nákladů, zaměstnanců a investic do výstavby a oprav majetku obce.

Obec Vražné v této době také uskutečnila několik projektů, které přinesly výhody pro místní obyvatele a zlepšily kvalitu života v obci. Je nutné poznamenat, že některé projekty byly

financovány z rozpočtu obce, což mělo za následek vytvoření schodku v rozpočtu. Tento fakt však není výjimečný a lze jej vnímat jako běžnou součást hospodaření obcí.

Závěrem lze říci, že hospodaření obce Vražné bylo poměrně stabilní, ale ve většině případů výdaje převyšovaly příjmy, což způsobilo schodek v rozpočtu. Obec Vražné se v posledních pěti letech může pochlubit celkovými investicemi do projektů ve výši 22,9 mil. Kč. Z této skutečnosti vyplývá, že obec se vynikajícím způsobem dokázala orientovat na získávání dotací. V rámci celé řady projektů, kterých se obec účastnila, byla velmi úspěšná v získávání finančních prostředků, které pokryly téměř polovinu všech nákladů. Na základě úspěšného získávání dotací v minulosti, by mohlo být pro obec výhodné nadále pokračovat v aktivním hledání a získávání finančních prostředků na další investiční projekty. Je třeba však dbát na to, aby byly projekty pečlivě vybírány v souladu s potřebami obyvatel obce. Důležité je také sledovat finanční situaci obce a dbát na udržitelnost investic. Využití získaných prostředků by mělo být plánováno s ohledem na dlouhodobé cíle a potřeby obce. Důležité je také zapojení místních obyvatel do procesu plánování a realizace projektů, aby se zvýšila jejich angažovanost a podpora.

8 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE VRAŽNÉ

Následující analýza bude zaměřena na finanční situaci obce Vražné v období 2018-2022. Budou využity různé poměrové ukazatele, jako jsou ukazatele autarkie, likvidity, aktivity a financování. Tyto ukazatele umožní posoudit celkovou finanční situaci obce a navrhnout doporučení pro další rozvoj obce a plánování rozpočtu pro budoucí roky. Pro výpočet jednotlivých ukazatelů v této analýze jsou použity pouze vstupní hodnoty získané z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, které jsou veřejně dostupné. Tyto dokumenty jsou klíčovými zdroji dat pro získání přesného obrazu o finanční situaci obce Vražné v období 2018-2022. Nutno ještě zmínit, že obec v období 2019-2021 vykazovala náklady a výnosy z hospodářské činnosti (doplňkové). Doplňková činnost obce Vražné spočívala především v pronájmu budovy hospody "Pohostinství U Hřiště", pronájmu prostor (stodoly) v rodném domě J. G. Mendela a v souvislosti s tím také nabízení ubytovacích služeb. Tyto aktivity přinesly obci příjmy, které přispěly k hospodaření obce. Je však třeba si uvědomit, že tyto činnosti nesmějí být prioritou obce a nesmějí bránit plnění samosprávných povinností. Nicméně v roce 2022 obec nevykazuje žádné výnosy z doplňkové činnosti, což je způsobeno ukončením pronájmu výše uvedené hospody. Důležité je, že data získaná z těchto zdrojů jsou spolehlivá a přesná, což umožňuje vypočítat relevantní ukazatele pro další analýzu a poskytnout doporučení pro budoucí rozvoj obce.

8.1 Analýza poměrových ukazatelů

Tato kapitola je zaměřena na analýzu vybraných poměrových ukazatelů obce Vražné za období 2018-2022. Poměrové ukazatele jsou nástrojem pro měření finančního zdraví organizace a její schopnosti splácet dluhy, využívat zdroje a generovat zisk. Konkrétně se jedná o ukazatel autarkie, likvidity, aktivity a financování obce, přičemž účelem bylo posoudit, jak tyto ukazatele ovlivňovaly finanční výsledky obce v daném období. Na základě této analýzy bude možné identifikovat oblasti, ve kterých by obec mohla zlepšit své finanční výsledky a navrhnout vhodnou variantu implementace financování investičního projektu v obci Vražné.

8.1.1 Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie je poměrový ukazatel, který se vypočítává na základě porovnání celkových nákladů a výnosů obce a podílu těchto částek, které pocházejí z vlastních zdrojů a majetku obce. Jeho ideální hodnota je 1, což znamená, že obec dokáže financovat své

náklady a investice výhradně z vlastních zdrojů, aniž by musela žádat o financování od vnějších zdrojů. Vyšší hodnoty ukazatele autarkie pak signalizují, že obec je více soběstačná a méně závislá na externích zdrojích financování.

Na základě hodnot ukazatele autarkie v obci Vražné v letech 2018-2022, které jsou zaznamenány v tabulce číslo 17 lze říci, že v průměru jsou výnosy z hlavní a doplňkové činnosti v obci Vražné vyšší než náklady na ni. Z toho vyplývá, že obec má určitý stupeň autonomie, ve kterém jsou výnosy generované hlavní a doplňkové činností dostačující k pokrytí nákladů na tuto činnost.

V roce 2019 byla autarkie nejvyšší s hodnotou 1,95 %, což znamená, že v tomto roce byly výnosy z hlavní a doplňkové činnosti vysoké a dostačující k pokrytí nákladů na ni. V roce 2020 byla autarkie nejnižší s hodnotou 1,1 %, což znamená, že v tomto roce byly náklady na hlavní činnost relativně vysoké v porovnání s výnosy. V ostatních letech se autarkie pohybuje mezi 1,39 % a 1,34 %.

Po provedení analýzy ukazatele autarkie v obci Vražné v letech 2018-2022 lze konstatovat, že obec dosahuje určité míry soběstačnosti, ale hodnoty ukazatele jsou poměrně nízké. Výkyvy v hodnotách ukazatele v jednotlivých letech naznačují, že hospodaření obce není úplně stabilní a může být ovlivněno vnějšími faktory, jako jsou změny v rozpočtu, dotacích či výkyvy v tržním prostředí

Tabulka 17: Ukazatel autarkie v letech 2018–2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2018	2019	2020	2021	2022
Výnosy	13 594,44	19 095,2	16 484,7	22 995,37	22 207,94
Náklady	10 828,47	9 803,86	15 040,99	16 518,64	16 518,64
Autarkie	1,26 %	1,95 %	1,1 %	1,39 %	1,34 %

8.1.2 Ukazatel likvidity

Hodnoty ukazatelů likvidity v obci Vražné v období 2018-2022 ukazují poměrně stabilní trend s postupným zlepšováním likvidity.

Doporučená hodnota **okamžité likvidity** v České republice se pohybuje v rozmezí 0,2 až 0,5. Hodnoty ukazatele okamžité likvidity v obci Vražné v letech 2018-2022 vykazují dle grafu č. 3 značné fluktuace. V roce 2018 a 2019 byly hodnoty těsně nad doporučeným rozmezím, což může naznačovat problémy s finanční likviditou obce. V roce 2020 se situace zlepšila a v roce 2021 a 2022 zaznamenal tento ukazatel velmi vysoké hodnoty, což může být důsledkem například přílivu finančních prostředků z různých zdrojů. Celkově lze říci, že

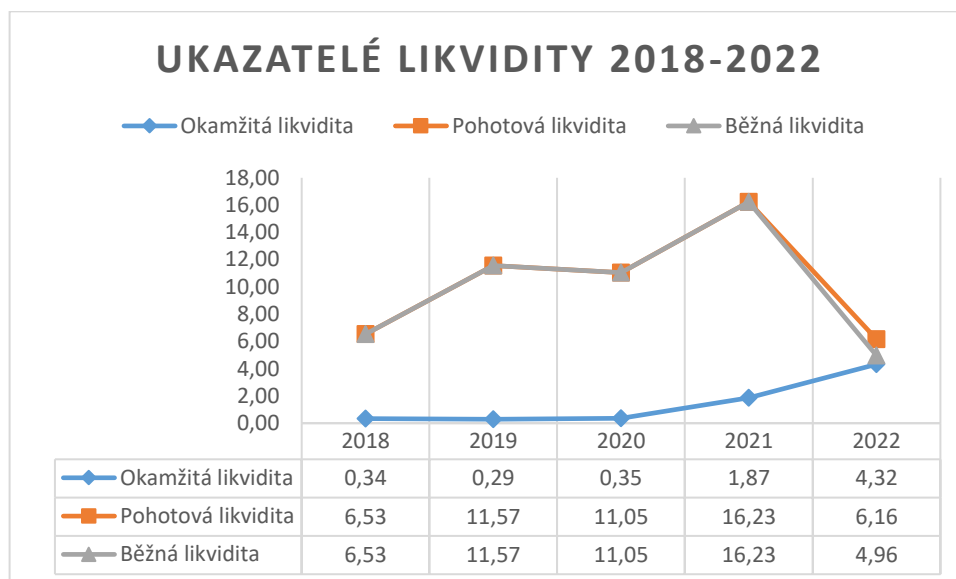
vzhledem k fluktuacím hodnot ukazatele je třeba pečlivě sledovat finanční situaci obce a zajistit, aby likvidita byla udržitelná dlouhodobě. Obec by měla dále sledovat svou likviditu a snažit se udržet ji minimálně v doporučených mezích, aby byla schopna včas a bez problémů splácet své závazky.

Hodnoty ukazatele **pohotové likvidity** v obci Vražné v letech 2018-2022 se pohybovaly výrazně nad doporučeným rozmezím, v letech 2018 až 2020 přesahuje doporučenou hodnotu až pětkrát. V roce 2021 dokonce dosahuje hodnoty více než desetkrát větší, než je doporučené rozmezí. To svědčí o tom, že obec má dostatečné množství likvidních prostředků k rychlému a snadnému pokrytí svých krátkodobých závazků. V roce 2022 došlo k výraznému poklesu hodnoty pohotové likvidity, což bylo pravděpodobně způsobeno provedením investic v předchozích letech. V každém případě by měla být finanční situace obce průběžně monitorována a řízena tak, aby byly využity finanční prostředky efektivně a s ohledem na potřeby obyvatel obce.

Běžná likvidita obce Vražné v posledních pěti letech ukazuje výrazné výkyvy. V roce 2018 byla hodnota ukazatele 6,53, což je výrazně vyšší než doporučené rozmezí 1,5 až 2,5. V následujících letech hodnota ukazatele stoupla a v roce 2021 dosáhla 16,23, což znamená, že obec měla více než dostatek likvidních zdrojů k pokrytí svých krátkodobých závazků. Nicméně v roce 2022 hodnota ukazatele klesla na 6,20, což znamená, že obec má jen omezenou schopnost splácet své krátkodobé závazky. Nicméně, v případě veřejného sektoru se doporučené rozmezí ne vždy aplikuje, neboť v některých situacích může být důležité, aby obec disponovala dostatečným množstvím peněz na případné budoucí investice. Na druhé straně, vysoká likvidita může naznačovat, že obec by mohla zlepšit své hospodaření a efektivněji využívat své finanční prostředky.

Na základě hodnot ukazatelů likvidity v obci Vražné je vhodné doporučit efektivně využívat dostupné finanční prostředky a plánovat rozvojové projekty s ohledem na finanční stabilitu obce. Vzhledem k vysoké pohotové likviditě v posledních letech by se obec měla zaměřit na rozvojové projekty, které by mohly mít dlouhodobě pozitivní dopad na rozvoj obce a zároveň by byly finančně udržitelné.

Graf 3: Ukazatele likvidity v obci Vražné za období 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

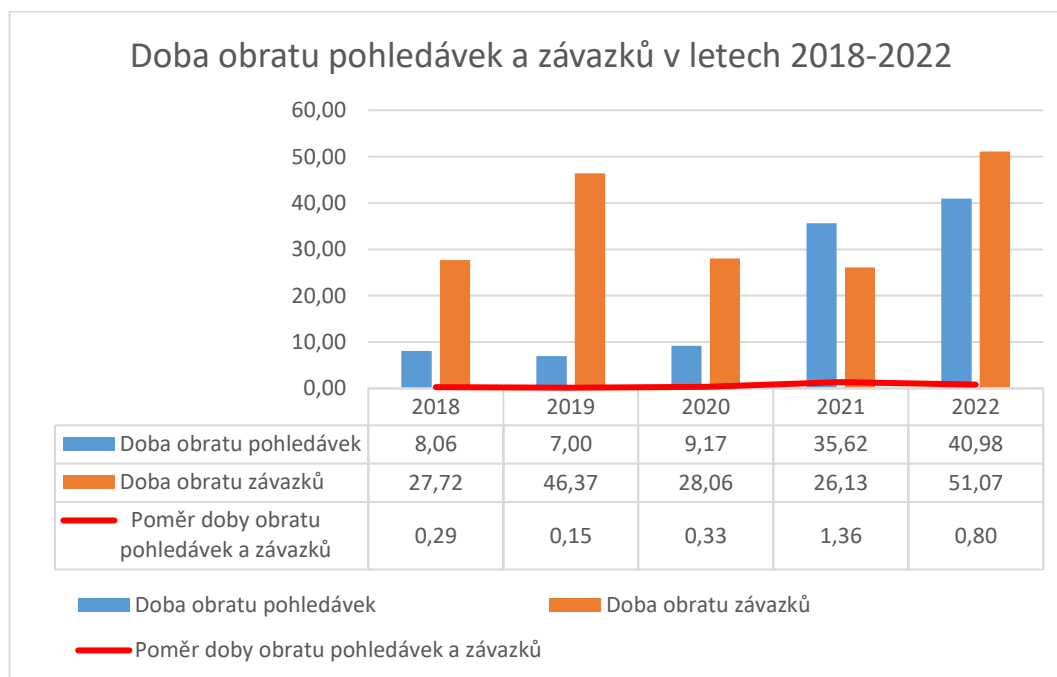
8.1.3 Ukazatel aktivity

Z hodnot ukazatele **doby obratu pohledávek** v obci Vražné je patrné, že v roce 2018 a 2019 grafu č. 4 byla doba obratu poměrně krátká a obec tedy získávala peníze z pohledávek poměrně rychle. V roce 2020 se doba obratu prodloužila, což bylo pravděpodobně způsobeno nějakou větší neplatičskou událostí. V roce 2021 a 2022 pak doba obratu výrazně narostla, což naznačuje, že obec má problém s včasným vybíráním pohledávek a získáváním peněz. Je tedy důležité, aby obec Vražné zlepšila svoji práci s výběrem pohledávek a snížila dobu jejich obratu. To by přispělo k lepší finanční situaci obce a umožnilo jí efektivněji plánovat a hospodařit s financemi.

Vzhledem k tomu, že lhůta pro splácení závazků v soukromém sektoru je stanovena na 30 dnů, je doporučeno, aby i obec měla co nejkratší dobu obratu závazků. Z pohledu hodnot, které zobrazuje graf č. 4, ukazatele **doby obratu závazků** v obci Vražné je situace poměrně nestabilní. V roce 2019 dosáhla doba obratu závazků hodnoty 46,37, což znamená, že obec byla schopna splácet své závazky až po dlouhé době. V dalších letech se situace mírně zlepšila, ale v roce 2022 se doba obratu závazků opět zhoršila a dosáhla hodnoty 51,07. Z toho vyplývá, že obec by měla věnovat pozornost svému způsobu hospodaření a snažit se snížit dobu obratu závazků na co nejnížší možnou úroveň, aby byla zajištěna finanční stabilita a schopnost splácet své závazky včas.

Poměr doby obratu pohledávek a závazků je velmi důležitým ukazatelem pro finanční situaci obce. V případě obce Vražné byl v roce 2018 a 2019 poměr velmi nízký, což znamená, že obec byla schopna splácet závazky a inkasovat pohledávky ve stejném tempu. V roce 2020 se poměr zvýšil na 0,33, což znamená, že obec byla schopna inkasovat pohledávky rychleji než splácet závazky. V roce 2021 byl poměr mimořádně vysoký, dosáhl hodnoty 26,13, což znamená, že obec splácela závazky rychleji, než inkasovala pohledávky. Tento vysoký poměr může být způsoben například vlivem pandemie koronaviru, kdy byly některé platby odloženy, nebo mohou být důsledkem špatného řízení financí v obci. V roce 2022 se poměr opět snížil na 0,80, což znamená, že obec byla schopna inkasovat pohledávky rychleji než splácet závazky, ale stále existuje prostor pro zlepšení. Obec by se měla zaměřit na zkrácení doby splatnosti závazků a zvýšení doby splatnosti pohledávek, aby byl poměr co nejbližší 1. Tím by mohla vylepšit svou finanční situaci a zvýšit efektivitu svého hospodaření.

Graf 4: Ukazatelé doby obratu pohledávek a závazků 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

8.1.4 Ukazatel financování

Pro analýzu finanční situace obce je vhodné využít speciální ukazatele, jako je ukazatel finanční samostatnosti, ukazatel věřitelského rizika, míra zadluženosti vlastního kapitálu a úrokové krytí. Tyto ukazatele poskytují ucelený pohled na finanční stabilitu obce, její schopnost splácet dluhy a využívat své zdroje účinně. Na základě těchto ukazatelů lze navrhnout strategie pro zlepšení finanční situace obce a zajistit udržitelnost hospodaření pro

budoucí období. Všechny zmíněné ukazatelé, aplikované na hospodaření obce Vražné, zobrazuje tabulka níže.

Tabulka 18: Ukazatele financování v letech 2018–2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Finanční samostatnost	0,98	0,98	0,98	0,98	0,95
Věřitelské riziko	0,02	0,02	0,02	0,02	0,05
Míra zadluženosti vlastního kapitálu	0,02	0,02	0,02	0,02	0,05
Míra oddlužování	2,6	6,6	1,7	4,6	0,73

Ukazatel **finanční samostatnosti** měří míru závislosti obce na finanční podpoře ze strany jiných subjektů a je to důležitý ukazatel pro zhodnocení finanční stability obce. V případě obce Vražné dosahoval ukazatel v období 2018-2022 hodnot kolem 0,98, což znamená, že obec byla schopna financovat své výdaje z vlastních zdrojů a byla relativně nezávislá na finanční podpoře ze strany jiných subjektů. Nicméně, hodnota ukazatele v roce 2022 klesla na 0,95, což naznačuje, že obec mohla mít menší finanční problémy a byla více závislá na finanční podpoře. Doporučila bych obci Vražné, aby pečlivě monitorovala své finanční výsledky a zajistila udržitelnost svých vlastních zdrojů, aby zůstala finančně stabilní a nezávislá na finanční podpoře ze strany jiných subjektů.

V případě obce Vražné lze konstatovat, že ukazatel **věřitelského rizika** se pohyboval v letech 2018-2021 na stabilní nízké úrovni 0,02. V roce 2022 však hodnota tohoto ukazatele výrazně vzrostla na 0,05. Tento nárůst může být způsoben například nárůstem krátkodobých závazků obce nebo snížením hodnoty aktiv. Z toho důvodu by měla obec pečlivě sledovat vývoj tohoto ukazatele a zajistit, aby se v budoucnu opět snížil na přijatelnou úroveň, aby minimalizovala věřitelské riziko a zachovala si finanční stabilitu.

Ukazatel **míry zadluženosti vlastního kapitálu** v obci Vražné vykazuje v letech 2018 až 2021 konstantní hodnotu 0,02, což signalizuje relativně nízkou míru zadluženosti a zdravou finanční situaci. V roce 2022 však hodnota ukazatele vzrostla na 0,05, což může naznačovat nárůst dlouhodobých závazků a snížení vlastního kapitálu obce. Celkově lze tedy říci, že většinou je situace obce Vražné z hlediska míry zadluženosti vlastního kapitálu stabilní a zdravá, avšak náhlý nárůst tohoto ukazatele v roce 2022 by mohl být důvodem k podrobnější analýze a případným opatřením k řešení této situace.

Ukazatel **míry oddlužování** v obci Vražné v letech 2018-2022 se velmi výrazně měnil. V roce 2018 byla hodnota ukazatele 2,6, v roce 2019 se náhle zvýšila na 6,6 a poté v roce

2020 klesla na 1,7. V roce 2021 došlo k dalšímu nárůstu na 4,6 a v roce 2022 se hodnota ukazatele snížila na 0,73. Tyto výkyvy mohou naznačovat, že obec měla v minulosti nějaké problémy s oddlužením. Vzhledem k tomu, že hodnota ukazatele v roce 2022 dosáhla relativně nízké hodnoty, lze předpokládat, že oddlužování obce bude i nadále pokračovat, nicméně je třeba situaci průběžně sledovat a případně přijmout opatření k nápravě.

8.2 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Tato kapitola se zabývá soustavou informativních a monitorujících ukazatelů, které každým rokem sestavuje MF ČR za účelem vyhodnocení hospodaření obce. Soustava zahrnuje celkem 18 ukazatelů, z čehož 15 je informativních a 3 monitorujících.

8.2.1 Informativní ukazatelé

Níže přiložená tabulka zobrazuje soubor informativních ukazatelů, vztahující se k datu 31.12.2022 za obec Vražné.

Tabulka 19: Soubor informativních ukazatelů k 31. 12. 2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

Počet obyvatel	849
Běžné výdaje na obyvatele	22,11 tis. Kč
Finanční stabilita	0,92
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	0,83
Podíl celk. kons. výdajů na běž. příjmech	1,09
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	-247,86 tis. Kč
Provozní saldo	2 360,52 tis. Kč
Rozdíl prov. salda a uhr.splátek dl.	2 264,77 tis. Kč
Podíl prov. salda k běžným př. %	11,17%
Provozní saldo na obyvatele	2,78 tis. Kč
Podíl inv. transferů na kap. výdajích	0,40
Podíl kap. výdajů na prov. saldu	1,84
Dluhová služba celkem	95,75 tis. Kč
Ukazatel dluhové služby (v%)	0,42%
Krytí dluhové služby	24,65
Dluh	1 950,00 tis. Kč
Dluh zřízených PO	0,00 tis. Kč

Dluh na obyvatele	2,30 tis. Kč
Krytí dluhu	1,21
Stav na bankovních účtech	16 875,13 tis. Kč
Stav na BÚ a pokladnách zřízených PO	748,04 tis. Kč
Podíl cizích zdrojů bez dot. záloh k celk. A %	3,80%
Čistá aktiva	102 325,75 tis. Kč
Čistá aktiva na obyvatele	120,53 tis. Kč
Okamžitá likvidita	4,32

Při hodnocení hospodaření obce se využívají informativní ukazatele, avšak ty slouží pouze jako doplňkové kritérium. Podstatnější jsou monitorující ukazatele, které poskytují důležitější informace. Mezi informativní ukazatele patří například ukazatel dluhové služby, který umožňuje sledovat, jakým způsobem obec kryje své celkové dluhy pomocí konsolidovaných příjmů v daném období.

8.2.2 Monitorující ukazatelé

Jako důležité monitorující ukazatele se v tomto případě využívá pravidlo rozpočtové odpovědnosti, celková zadluženost a celková likvidita. Pro tyto ukazatele jsou stanoveny maximální přípustné hodnoty, tzn. 60 % pro pravidlo rozpočtové odpovědnosti, 25 % pro celkovou zadluženost a minimální hodnota 1 pro celkovou likviditu. (Ministerstvo financí, © 2022) V tabulce jsou uvedeny vypočtené hodnoty těchto ukazatelů a je zřejmé, že obec splňuje všechny stanovené parametry.

Na základě vypočtených hodnot **pravidla rozpočtové odpovědnosti** za posledních pět let dle tabulky č.20 lze usoudit, že obec hospodařila s rozpočtem zodpovědně a udržela své zadlužení pod kontrolou. Průměrná hodnota pravidla rozpočtové odpovědnosti za tyto čtyři roky byla 4,69 %, což je značně nižší než stanovená maximální hranice 60 %. V roce 2022 došlo k nárůstu tohoto ukazatele, což znamená, že obec začala čerpat více finančních prostředků, nicméně se jedná o pořád nízkou hodnotu tohoto ukazatele. Důvodem pro nárůst ukazatele pravidla rozpočtové odpovědnosti v roce 2022 je nárůst investičních výdajů, tedy výdajů na úpravy a vylepšení obecní infrastruktury a dalších veřejných prostranství, kdy obec investovala mimo jiné do obnovy místních komunikací s celkovou výší výdajů 4 707 162,50 Kč. Analyzované údaje naznačují, že obec úspěšně plánovala a řídila své výdaje tak, aby byly v souladu s příjmy a dodržovaly zákonem stanovenou hranici pravidla rozpočtové odpovědnosti. Tento ukazatel je považován za důležitý indikátor finanční stability a udržitelnosti obce. Proto lze konstatovat, že finanční chování obce bylo odpovědné a udržitelné vzhledem ke klíčovým monitorovacím ukazatelům.

Tabulka 20: Výpočet pravidla rozpočtové zodpovědnosti za období 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

v tis. Kč	2018	2019	2020	2021	2022
Zadluženost	590	398	477	665	1 950
Průměr příjmů celkem za 4 roky	14 167	15 399	16 166	17 454	x
Pravidlo rozp. odpovědnosti	4,16%	2,59%	2,95%	3,81%	9,93%

Je třeba zdůraznit, že vládní usnesení č. 719/2022 změnilo název ukazatele "Zadluženost" na "Dluh" a zahrnuje do výčtu syntetických účtů i účet 459 - Ostatní dlouhodobé závazky. Přidání účtu 459 k ukazateli "Dluh" umožňuje získat informaci o všech dlužích ÚSC a zároveň sjednocuje metodiku výpočtu dluhu s metodikou používanou ve Státním závěrečném účtu. (Ministerstvo financí, © 2022)

Dalším monitorovacím ukazatelem je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům obce. Čím je tato hodnota nižší, tím je to pro obec výhodnější, protože se snižuje riziko pro věřitele, že půjčené prostředky nebudou splaceny. Ideální hodnota dle metodiky MFČR je nižší než 25 %. Novinkou je, že se do jejich výpočtu bude zahrnovat celkový součet příslušných údajů nejen z účetní závěrky ÚSC, ale také z účetních závěrek příspěvkových organizací zřizovaných ÚSC. (Ministerstvo financí, © 2022)

Z vypočtených hodnot **podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům** v obci Vražné za posledních pět let dle tabulky č. 21 lze usoudit, že obec se finančně zajišťuje velmi efektivně. Hodnoty tohoto ukazatele v letech 2018 až 2021 se pohybovaly mezi 1,4 %, což jsou všechno hodnoty pod stanovenou maximální hranicí 25 %. V roce 2022 došlo k nárůstu tohoto ukazatele, což znamená, že se zvýšilo množství finančních prostředků, které jsou poskytnuty obci ze zdrojů mimo ni. Nicméně i tak tento ukazatel naznačuje, že obec je schopna hospodařit s cizími zdroji velmi zodpovědně a efektivně, což snižuje riziko pro své věřitele. Celkově lze tedy říci, že obec Vražné se finančně stabilizovala a je schopna udržovat své rozpočty pod kontrolou.

Tabulka 21: Výpočet podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům za období 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

v tis. Kč	2018	2019	2020	2021	2022
Cizí zdroje	1 477	1 661	1 668	1 864	6 033
Celková aktiva (brutto)	103 778	114 087	116 499	131 627	108 359
Podíl ciz. zdrojů k celk. aktivům	1,42 %	1,46 %	1,43 %	1,42 %	5,57 %

Nutno ještě dodat, že v roce 2022 došlo ke změně stanovení tohoto ukazatele v souladu s usnesením vlády, kdy ro výpočet tohoto ukazatele se nyní používá hodnota aktiv celkem vykazovaných v Rozvaze v sloupci "běžné období - netto". Tato změna nahrazuje dřívější praxi používání hodnoty aktiv celkem v brutto ocenění, což bylo považováno za zavádějící a nesouhlasilo se standardním vymezením aktiv celkem pro účely výpočtu poměrových ukazatelů. (Ministerstvo financí, © 2022)

S ohledem na výše zmíněné jsou celková aktiva v letech 2018-2021 uváděny v brutto ocenění, přičemž rok 2022 je v tabulce přizpůsobený ocenění dle usnesení vlády, tzn. v netto.

Poslední sledovaný ukazatel v rámci SIMU je **běžná likvidita**, která zohledňuje schopnost obce splácet své závazky včas. V kapitole 8.1.2 jsou uvedeny další ukazatele likvidity a zhodnocení jejich hodnot.

V obci Vražné docházelo v průběhu let k významným fluktuacím hodnoty běžné likvidity. V roce 2018 byla hodnota ukazatele 6,53, což naznačuje, že obec nebyla schopna úplně a včas uspokojit své krátkodobé závazky. Avšak v dalších letech došlo k pozitivnímu vývoji, kdy se hodnota běžné likvidity postupně zvyšovala a v roce 2021 dosáhla hodnoty 16,23. Pro obec to znamená, že má stabilní finanční situaci a dostatek likvidních prostředků na úhradu svých běžných závazků

Závěr je tedy takový, že obec se postupně zlepšovala v plnění svých krátkodobých závazků a v roce 2021 již měla dostatečnou běžnou likviditu. Nicméně v roce 2022 došlo ke znatelnému poklesu hodnoty ukazatele na 4,96, což může znamenat, že obec bude mít problémy s včasným a úplným plněním svých krátkodobých závazků.

Tabulka 22: Výpočet běžné likvidity (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)

	2018	2019	2020	2021	2022
Běžná likvidita	6,53	11,57	11,05	16,23	4,96

Ustanovení vlády i v případě výpočtu tohoto ukazatel přineslo změnu, kdy je nutné do výpočtu zahrnout součet relevantních údajů z účetní závěrky ÚSC a účetních závěrek příspěvkových organizací, které jsou jím zřizovány. Aktuální metodika výpočtu těchto ukazatelů není zcela adekvátní, protože některá ÚSC financují pořízení dlouhodobého majetku s použitím cizích zdrojů, který následně svěří do správy zřízeným příspěvkovým organizacím, které tento majetek vykazují v aktivní straně rozvahy. Tento způsob vykazování může mít vliv na správnost výpočtu těchto ukazatelů. (Ministerstvo financí, © 2022)

8.3 Zhodnocení hospodaření obce Vražné

Na základě analýzy **ukazatele autarkie** v obci Vražné v letech 2018-2022 lze konstatovat, že obec dosahuje určité míry soběstačnosti, ale hodnoty ukazatele jsou poměrně nízké a nevykazují stabilní trend. Hodnota ukazatele v roce 2019 byla nejvyšší, což znamená, že v tomto roce byly výnosy z hlavní činnosti vysoké a dostačující k pokrytí nákladů na ni. V roce 2020 byla autarkie nejnižší, což znamená, že náklady na hlavní činnost byly relativně vysoké v porovnání s výnosy. Obec by se měla snažit zlepšit tuto situaci a zvýšit podíl výnosů z vlastní činnosti a majetku na celkových výnosech, aby dosáhla větší nezávislosti a stability v hospodaření.

Z analýzy **ukazatelů doby obratu pohledávek a závazků** obce Vražné v letech 2018-2022 lze usoudit, že obec měla v roce 2021 výrazně prodlouženou dobu obratu pohledávek, což

může být důsledkem obtížné situace způsobené pandemií COVID-19 a následnými omezeními. Nicméně je důležité, aby obec v budoucnu zlepšila svou finanční situaci a zaměřila se na snižování doby splatnosti pohledávek, aby dokázala lépe splácet své závazky a zlepšit tak své hospodaření. V roce 2022 se poměr doby obratu pohledávek a závazků vrátil do normálních hodnot, což je pozitivní vývoj.

Hodnoty likvidity v obci Vražné v posledních letech vykazují značné fluktuace, přičemž některé hodnoty přesahují doporučené rozmezí. Z toho plyne, že je nutné průběžně sledovat finanční situaci obce a zajistit udržitelnou likviditu dlouhodobě. V roce 2021 byla hodnota pohotovostní likvidity velmi vysoká, což svědčí o dostatečném množství likvidních prostředků, ale v roce 2022 došlo k výraznému poklesu. Běžná likvidita v posledních letech rovněž vykazuje výkyvy, přičemž v roce 2018 byla hodnota výrazně vyšší než doporučené rozmezí. V roce 2021 dosáhla hodnota ukazatele vysoké úrovně, ale v roce 2022 došlo k poklesu, což může mít negativní dopad na schopnost obce financovat své činnosti a investice do budoucna.

Obec Vražné by měla věnovat pozornost zlepšení svého hospodaření s **pohledávkami a závazky**, neboť hodnoty ukazatelů doby obratu ukazují na nestabilitu a problémy s včasným inkasováním pohledávek a splácením závazků. Obec by měla snížit dobu obratu pohledávek a závazků na co nejnižší úroveň, aby byla zajištěna finanční stabilita a schopnost splácet své závazky včas. Taktéž by měla pracovat na zkrácení doby splatnosti závazků a zvýšení doby splatnosti pohledávek, aby byl poměr doby obratu pohledávek a závazků co nejbližší 1. To by mohlo přinést vylepšení finanční situace obce a zvýšení efektivity jejího hospodaření.

Obec Vražné vykazuje většinou stabilní a zdravou finanční situaci s nízkou **mírou zadluženosti** a schopností financovat své výdaje z vlastních zdrojů. Nicméně, v roce 2022 došlo k nárůstu ukazatelů věřitelského rizika a míry zadluženosti vlastního kapitálu, což by mohlo být důvodem k podrobnější analýze a případným opatřením k řešení této situace. **Ukazatel míry oddlužování** v minulosti ukazuje na některé problémy s oddlužením, ale v roce 2022 se situace zdá být na správné cestě. Obec by měla průběžně monitorovat své finanční výsledky a zajistit udržitelnost svých vlastních zdrojů, aby zůstala finančně stabilní a nezávislá na finanční podpoře ze strany jiných subjektů.

Obec Vražné se v posledních čtyřech letech finančně stabilizovala a prokázala zodpovědné hospodaření s rozpočtem. Splňuje stanovené parametry pro **klíčové monitorovací ukazatele** jako je pravidlo rozpočtové odpovědnosti, celková zadluženost a běžná likvidita.

Obec si dokáže efektivně plánovat své výdaje a přizpůsobovat je svým příjmům. Díky vysoké likviditě má dostatek finančních prostředků na úhradu běžných závazků a investice do rozvoje. Celkově lze tedy říci, že obec Vražné se finančně chová zodpovědně a udržitelně.

9 VYBRANÝ INVESTIČNÍ PROJEKT – HŘIŠTĚ U ZŠ

Tato kapitola se bude zabývat konkrétním investičním záměrem obce Vražné, který se týká vybudování zcela nového hřiště s edukativními prvky v oblasti enviromentálního vzdělávání. Obec Vražné již nějakou dobu řeší nevyužitelnost prostor u základní školy - konkrétně se jedná o menší zahradu vedle ZŠ. V rámci této diplomové práce budou navrženy herní a edukativní prvky pro nevyužívaný prostor u základní školy, které nejenom přinesou žákům přidanou hodnotu, ale také je budou bavit a motivovat k aktivnímu využívání tohoto prostoru.

Úvod je věnován popisu investiční akce, která spočívá ve vybudování nového hřiště s edukativními prvky v zahradě ZŠ v obci Vražné. Pro lepší přehlednost je provedena SWOT analýza, která pomůže identifikovat silné a slabé stránky projektu a zhodnotit příležitosti a hrozby, které s ním souvisejí. Dále jsou v této kapitole stručně vyčísleny náklady na realizaci této investiční akce, což umožní přesněji odhadnout finanční potřeby projektu a připravit se na jejich řešení.

Předchozí analýzu poměrových ukazatelů jsem provedla z důvodu zjištění finanční situace obce Vražné a její schopnosti financovat investiční akce. Poměrové ukazatele umožňují zhodnotit finanční výkonnost obce v minulých letech a předpovědět, jak se finanční situace bude vyvíjet v budoucnu. Tato analýza pomohla posoudit, zda obec disponuje dostatečnými finančními zdroji na financování projektu vybudování hřiště při ZŠ.

Obec Vražné zvažuje využití zahrady u základní školy pro výstavbu hřiště s herními prvky, nicméně v současné době se projekt nachází v plánovací fázi a obec stále nemá konkrétní návrh na realizaci. Tato kapitola se zaměřuje na aktivní přispění k přípravě projektu hřiště s herními prvky v zahradě základní školy v obci Vražné. V rámci této práce budu přinášet nápady a návrhy, které pomohou obci vytvořit konkrétní plán realizace a financování tohoto projektu.

9.1 Představení projektu

Cílem projektu „Vybudování hřiště s edukativními prvky“ je poskytnout dětem nejen zábavu, ale také příležitost k rozvoji motoriky, kreativity a vzdělávání.

Díky své poloze poblíž základní školy se zahrada jeví jako ideální prostor pro vybudování moderního dětského hřiště s edukativními prvky, které by přinášelo nejen radost a zábavu dětem, ale také by podporovalo jejich rozvoj a učení.

Místo v zahradě u základní školy v obci Vražné nabízí mnoho možností využití. V první řadě se jedná o ideální prostor pro venkovní výuku, která může být doplněna o edukativní prvky. Ty mohou zahrnovat například naučné stezky, interaktivní hry a úkoly, nebo obecně prvky zlepšující fyzickou aktivitu dětí. Dále se jedná o místo, kde by mohly být umístěny herní prvky pro děti, jako jsou houpačky, skluzavky a lezecké prvky. Nakonec by mohlo být místo využito pro odpočinek a relaxaci, například v rámci školních přestávek nebo pro účely školní družiny. Zahrada by mohla být doplněna o posezení, lavičky a další prvky zlepšující prostředí pro odpočinek a relaxaci.

Cílem projektu je zlepšit kvalitu volnočasových aktivit pro děti a mládež a přispět k celkovému rozvoji obce. Projekt vytvoří nové a moderní hřiště s edukativními prvky, které bude sloužit nejenom žákům Základní školy, ale také veřejnosti. Hřiště bude přístupné brankou přímo z přilehlé cesty. Tím bude poskytnut prostor pro aktivní trávení volného času a podpoří se tím zdravý životní styl a sportovní aktivity. Projekt také může přispět k vytvoření příjemného prostředí pro rodiny s dětmi a zlepšení obecného životního prostředí.

Projekt bude realizován na pozemku s parcelním číslem 671, nacházejícím se v katastrálním území Vražné u Oder, který patří obci Vražné.

Obrázek 6: Místo realizace projektu (Google maps, © 2023)

Obrázek 7: Katastrální mapa a ortofoto (Nahlížení do KN, © 2023)

9.1.1 Návrh dětských a vzdělávacích prvků

Jako doporučené prvky pro nové hřiště s edukativním zaměřením pro děti navrhuji:

- Prolézačky a šplhací prvky pro rozvoj motoriky a koordinace.
- Vzdělávací tabule s informacemi o dřevinách pro podporu enviromentálního vzdělávání.
- Tříkomorové kompostéry jako praktickou ukázkou udržitelnosti a ochrany životního prostředí.
- Mobiliář, jako jsou lavičky, pro účely venkovní výuky či pasivního odpočinku.
- Tabule s počítadlem, které mohou děti využít k rozvoji matematických dovedností a logického myšlení.

Prolézačka je oblíbeným prvkem pro dětské hřiště. Tento herní prvek poskytuje dětem nejen zábavu a adrenalinový zážitek, ale také rozvíjí jejich motorické schopnosti a koordinaci pohybu. Díky svému designu nabízí mnoho možností pro různé aktivity, jako například lezení po lanových mostech, šplhání po horolezecké stěně nebo skluzavce. Navíc, prolézačka věž je vyrobena z kvalitních materiálů, což zajišťuje bezpečnost a odolnost proti poškození. Tento prvek bude určitě oblíbeným pro děti, kde si budou moci užít spoustu zábavy a nezapomenutelných zážitků.

Obrázek 8: Prolézačka (Wickey.cz, © 2023)

Šplhací sestava je jedním z atraktivních dětských prvků, které by mohly být součástí herního komplexu. Stěna má robustní nosnou konstrukci z akátové kulatiny, která je vybavena zářezy simulujícími přirozené stupy a chyty, což poskytuje bezpečné a zábavné prostředí pro děti. Šplhací sestava je dobře zvoleným prvkem pro dětské hřiště z několika důvodů. Zaprvé poskytuje dětem možnost rozvíjet svou fyzickou kondici a koordinační schopnosti, a to zábavnou formou. Děti se mohou bavit, zároveň si procvičí svaly a zlepšují svou pohyblivost. Dále poskytuje dětem příležitost k rozvoji svých schopností v oblasti rozhodování a řešení problémů. Při lezení musí děti neustále hledat cestu, jak se dostat na vrchol, což rozvíjí jejich schopnost řešit nejrůznější situace. Další výhodou je, že je vhodná pro děti různého věku a úrovně zdatnosti. Velikost chytů se může lišit a lze je umístit v různých výškách, takže lezecká stěna může být výzvou pro každého, bez ohledu na jeho schopnosti. Nakonec, šplhací sestava je vhodná pro dětské hřiště, protože se jedná o aktivitu, kterou děti mohou provozovat samostatně nebo ve skupině. To podporuje sociální interakce mezi dětmi a zlepšuje jejich schopnost spolupracovat a komunikovat s ostatními.

Obrázek 9: Šplhací sestava (Hřiště Piccolino.cz, © 2023)

Vzdělávací tabule o dřevinách jsou vhodnými prvky na dětské hřiště, protože podporují ekologickou výchovu a učí děti o důležitosti ochrany přírody. Tabule o dřevinách mohou dětem ukázat, jaké druhy stromů a rostlin se v okolí ZŠ nacházejí, a pomáhat jim porozumět, jakým způsobem přispívají k udržení zdravého a vyváženého ekosystému. Tyto tabule také mohou podnítit zájem dětí o přírodu a motivovat je k ochraně a udržení zeleně v oblasti.

Obrázek 10: Info tabule (Aurednik, © 2023)

Tříkomorový kompostér na pozorování - zde se žáci mohou podílet na sběru organického materiálu (např. listí, tráva, rostlinné zbytky), který se bude kompostovat, a sledovat tak rozklad v jednotlivých komorách kompostéru. Přední část komory je z pozinkovaného pletiva, což umožňuje dětem pozorovat život v kompostéru (žížaly, larvy). Tříkomorový kompostér na pozorování je nejen skvělým nástrojem pro vzdělávání žáků o procesu kompostování, ale také nabízí možnost prozkoumat důležitost udržitelnosti a péče o životní prostředí. Kompostér vytváří ideální prostředí pro různé mikroorganismy a červy, kteří hrají klíčovou roli v procesu rozkladu organického materiálu, což umožňuje žákům prozkoumat a lépe pochopit fungování ekosystému. Tato praktická a interaktivní výuka může pomoci žákům rozvíjet jejich znalosti a povědomí o udržitelnosti a ochraně životního prostředí.

Obrázek 11: Tříkomorový kompostér (Kokoza, © 2023)

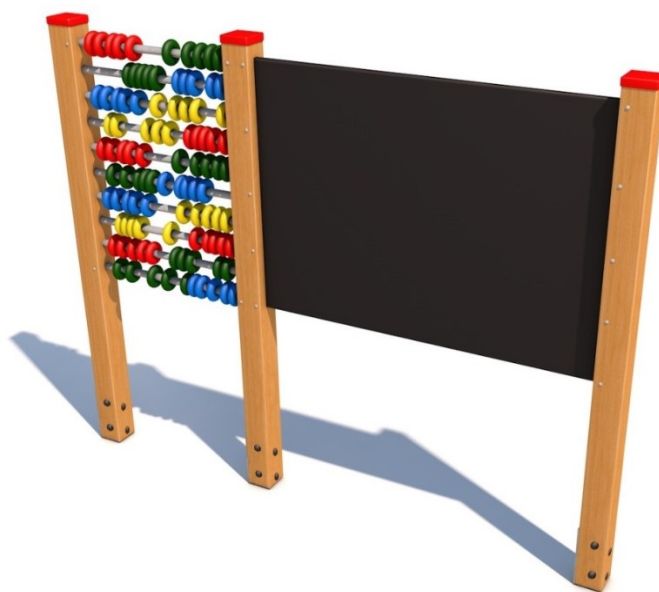
Náležitý **mobiliář** je důležitým prvkem pro vytvoření funkční a přívětivé zahrady pro ZŠ. Kvalitní a ergonomický mobiliář může umožnit vyučujícím a žákům pohodlné a bezpečné prostředí pro vzdělávání a relaxaci. Tento typ stolu nabízí vhodnou příležitost pro využití venkovního prostoru k edukaci a aktivnímu odpočinku. Akátové dřevo je velmi pevné a odolné proti povětrnostním podmínkám, což zajišťuje dlouhou životnost tohoto stolu. Stůl z akátového dřeva může být umístěn v různých částech zahradního prostoru, aby sloužil jako multifunkční pracovní plocha pro studenty i vyučující. Může být použit pro různé aktivity, jako jsou například květinové aranžmá, výsadba a péče o rostliny, malování a kreslení přírodních motivů a další.

Obrázek 12: Piknikový stůl z akátu (Hřiště-zahrada, © 2023)

Tabule s počítadlem je také užitečným prvkem pro dětské hřiště. Tento prvek kombinuje kreslicí tabuli a počítadlo v jednom. Děti se mohou bavit a učit se současně. Můžou na ní kreslit a psát a také procvičovat matematické dovednosti pomocí počítadla. Tabule s počítadlem také podporuje sociální interakci, protože děti se mohou učit společně a spolupracovat při řešení úkolů. Navíc je to skvělý způsob, jak motivovat děti k učení matematiky a jiných dovedností, které budou potřebovat pro svůj budoucí život.

Obrázek 13: Tabule s počítadlem (Skluzavky, © 2023)

9.2 SWOT analýza

Pro zhodnocení úspěšnosti projektu je důležité zvážit jak vnitřní, tak vnější faktory, které mohou mít vliv na jeho průběh a výsledky, a to jak pozitivní, tak negativní. Pro projekt Vybudování dětského hřiště s edukativními prvky bude zpracována SWOT analýza, která zkoumá tyto faktory a shrnuje je do čtyř kategorií: silné stránky (Strengths), slabé stránky (Weaknesses), příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats).

Silné stránky projektu spočívají v jeho pozitivních dopadech na společenský a sportovní život v obci. Dětské hřiště s edukativními prvky nabízí dětem možnost učit se nové věci při zábavě a bavit se zároveň. To může podpořit rozvoj dovedností v oblasti vědy, biologie, matematiky a dalších oblastí. Hřiště také může přispět ke zlepšení fyzické kondice a zdraví dětí prostřednictvím různých herních prvků, které posilují svaly, koordinaci a kardiovaskulární zdraví. Kromě toho může hřiště podporovat kreativitu dětí tím, že jim umožňuje experimentovat s různými materiály a vytvářet své vlastní herní scénáře, což může rozvíjet kreativní a výtvarné dovednosti. Dětské hřiště s edukativními prvky je výbornou

investicí pro základní školu, protože poskytuje přidanou hodnotu vzdělávání a zdravotního blaha dětí. Navíc takové hřiště může přilákat více rodin do oblasti a zvýšit prestiž školy.

Kromě silných stránek projektu jsou zde také některé **slabé stránky**, které by mohly projekt negativně ovlivnit. Slabé stránky projektu zahrnují zejména náklady a údržbu. Výstavba a instalace dětského hřiště s edukativními prvky může být finančně náročná, a to zejména v případech, kdy je nutné zakoupit speciální vybavení. Dalším aspektem jsou náklady na údržbu hřiště, které mohou být v průběhu let značné. Tyto náklady zahrnují opravy poškozeného vybavení, úpravu terénu apod. Další slabou stránkou může být obtížnost zajištění bezpečnosti dětí na hřišti. Při výběru a instalaci herního vybavení je nutné zajistit, aby bylo bezpečné pro děti různého věku a aby splňovalo normy a předpisy v oblasti bezpečnosti herního vybavení. Je také nutné zajistit bezpečnost prostředí, např. odstranit překážky, které by mohly představovat nebezpečí pro děti. Nakonec, existují také jiné priority v obci, které by mohly být považovány za důležitější než vybudování hřiště. Pokud by byla důležitost projektu vnímána jako nižší než jiných priorit, mohlo by to vést ke snížené podpoře projektu ze strany obyvatelstva a místní samosprávy.

Příležitosti spojené s výstavbou dětského hřiště s edukativními prvky na zahradě ZŠ jsou rozmanité. V první řadě může nové hřiště přilákat nové děti a rodiny do oblasti, což může zvýšit zájem o školu a přispět k rozvoji komunity. Realizace projektu může také přinést další příležitosti pro vzdělávání, jako například workshopy pro rodiče a děti na téma ochrany přírody a udržitelného rozvoje. Hřiště může být využíváno i pro komunitní akce a oslavy, což může posílit pocit sounáležitosti v obci a podpořit sociální interakce mezi různými skupinami lidí. Celkově je výstavba dětského hřiště s edukativními prvky příležitostí pro zlepšení vztahů v obci, podporu vzdělávání a zdraví dětí a posílení sounáležitosti a sociální interakce v komunitě.

Mezi možné **hrozby** projektu může patřit konkurence z jiných hřišť v okolí, která mohou přilákat větší množství návštěvníků a omezit tím potenciál z nového hřiště. Dále by mohlo být provozování hřiště obtěžující pro okolní obyvatele kvůli hluku a rušení, což by mohlo vést k negativnímu vnímání projektu. Další hrozbou mohou být nepředvídatelné přírodní katastrofy, jako jsou zemětřesení nebo povodně, které by mohly způsobit významné materiální škody a zpozdit dokončení projektu.

Tabulka 23: SWOT analýza projektu (vlastní zpracování)

Silné stránky	Slabé stránky
+ podpora zdravého životního stylu	- náklady a údržba projektu
+ nový a inovativní způsob učení pro žáky ZŠ	- obtížnost zajištění bezpečnosti
+ zvýšení zájmu žáků o školní zahradu a přírodu	- důležitější priority obce
+ vytvoření silnější komunity v obci	
Příležitosti	Hrozby
+ získání finanční podpory	- konkurenční hřiště v okolí
+ nové vzdělávací programy	- hlučný provoz hřiště
+ podpora zdraví a fyzické aktivity	- přírodní katastrofy

9.3 Rozpočet projektu

Realizace projektu bude probíhat na pozemku, jehož vlastníkem je obec Vražné. Všechny náklady na projekt jsou detailně vyčísleny a jsou přehledně rozděleny v tabulce číslo 24. Cena byla určena na základě průzkumu a analýzy informací dostupných na webových stránkách, které se zabývají výrobou herních a edukativních prvků, mobiliáře a kompostéru (jmenovitě společnosti Wickey GmbH & Co. KG, Lefay s.r.o., AUREDNIK CS, spol. s r.o., KOKOZA, o.p.s., Hřiště-zahrada.cz a HEROLD - dětský svět a zahrada, s.r.o.) Finanční prostředky budou pečlivě použity k plánovaným účelům a projekt bude realizován efektivně a v souladu s plánovaným rozpočtem.

Stavební práce nebyly zahrnuty do rozpočtu, protože byly již provedeny v minulosti. V zahradě byly provedeny pouze drobné úpravy, včetně výstavby šterkového chodníku a instalace nového oplocení. Tyto práce nejsou zahrnuty v aktuálním rozpočtu.

Tabulka 24: Celkový rozpočet projektu (vlastní zpracování)

ROZPOČET DĚTSKÉHO HŘIŠTĚ						
Č. pol.	Zkrácený popis	MJ	Množství celkem	Cena bez DPH (Kč)	DPH (Kč)	Cena celkem (Kč)
1	Prolézačka	ks	1,00	75 205,79	15 793,21	90 999,00
2	Šplhací sestava	ks	1,00	37 190,00	7 810,00	45 000,00
3	Info tabule - dřeviny	ks	1,00	34 286,78	7 200,22	41 487,00
4	Tabule s počítadlem	ks	1,00	20 109,00	4 223,00	24 332,00
5	Tříkomorový kompostér	ks	1,00	32 405,34	4 792,34	27 613,00
6	Mobiliář	ks	2,00	30 570,00	6 419,70	36 989,70
6	Doprava a montáž	kpl	1,00	10 000,00	2 100,00	12 100,00
Cena celkem				239 766,91	48 338,47	278 520,70

Další náklady zahrnují zpracování projektové dokumentace, která byla oceněna na základě odhadované pracovní doby projektanta, která činí 25 hodin a hodinové sazby 1 200 Kč. Pro správnou realizaci plánu na daném pozemku bude nutné provést geodetické zaměření, které se odhaduje na částku kolem 5 000 Kč. (TT Geodet, © 2023) Obec Vražné bude také potřebovat vypracovat žádost o dotaci, která se odhaduje na přibližně 25 000 Kč. Tyto náklady jsou v souladu s cenovými nabídkami okolních firem. Zpracování žádosti o dotaci ve výši přibližně 25 000 Kč bude pro dokončení projektu nezbytné a odpovídá nabídkám cen od firem v okolí. (Zelenáprodům.cz, © 2021)

Tabulka 25: Celkové náklady projektu (vlastní zpracování)

Položka	Hodnota
Projektová dokumentace	30 000 Kč
Geodetické zaměření	5 000 Kč
Žádost o dotaci	25 000 Kč
Cena všech prvků bez DPH	239 766,91 Kč
Cena celkem bez DPH	299 766,91 Kč
Cena celkem s DPH	362 717,96 Kč

Je důležité mít na paměti, že předinvestiční náklady, jako je projektová dokumentace, geodetické zaměření a zpracování žádosti o dotaci, nejsou obvykle zahrnuty mezi způsobilé výdaje projektu v případě žádosti o dotaci.

9.4 Možnosti financování projektu

Přestože existuje několik možností financování výše uvedeného investičního projektu v obci Vražné, tato diplomová práce se zaměřuje na identifikaci a analýzu tří nejpravděpodobnějších variant financování projektu.

1. Financování z rozpočtu obce - obec může použít svůj vlastní rozpočet k financování projektu. To může zahrnovat peníze získané z daní, poplatků, a dalších zdrojů.
2. Úvěr - obec může požádat o úvěr od banky nebo jiné finanční instituce. Úvěr může být zajištěn vlastním majetkem obce nebo zdroji příjmů získanými z jiných projektů.
3. Dotace - obec může získat dotace z regionálního nebo státního rozpočtu nebo také z evropských fondů, které jsou určeny pro rozvoj infrastruktury a sportu. Tyto dotace jsou vždy přidělovány na základě stanovených kritérií a podmínek.

Při výběru nejvhodnější možnosti financování projektu je důležité také zvážit jeho prioritu v rámci celkové strategie a plánů obce. Je vhodné posoudit, jaký dopad bude mít projekt na

rozpočet a zda jsou dostatečné finanční prostředky k dispozici pro jeho realizaci. Je třeba zohlednit výdaje související s náklady na výstavbu, údržbu a provoz, jakož i možnosti získání dotací a případných příjmů z projektu. Dále by měly být zvažována rizika spojená s danou možností financování projektu a vliv na životní prostředí a společnost. Celkově je třeba pečlivě zvážit všechny tyto faktory při výběru nejvhodnějších možností financování investičního projektu.

9.4.1 Varianta č. 1 – Dotace

Dotace patří mezi často využívané a výhodné zdroje financování pro rozvojové aktivity obcí. Ministerstvo pro místní rozvoj poskytuje obcím s počtem obyvatel do 3 000 v rámci dotačního titulu "Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku" finanční podporu pro vytvoření prvků podporujících volnočasové aktivity. Rozsah investice se pohybuje v rozmezí od 100 000 do 2 000 000 korun, přičemž obec může získat dotaci až 80 % skutečně uznatelných nákladů. Tato možnost by mohla být pro obec velmi příznivá. (MMR, © 2022)

Následující tabulka je zjednodušený rozpočet, který byl vytvořen na základě dat z tabulky č. 24, aby bylo možné vypočítat výši dotace. Nutno zmínit, že položka č. 5 je nezpůsobilým výdajem, proto není v tabulce níže zahrnuta do uznatelných nákladů.

Tabulka 26: Zjednodušený rozpočet pro účely dotace (vlastní zpracování)

(v Kč)	Částka
Uznatelné náklady celkem	213 918 Kč
Ostatní uznatelné náklad (mobiliář)	36 989,70 Kč
Neuznatelné náklady	27 613 Kč
Celkové uznatelné náklady	250 907,7 Kč
Dotace (80 %)	200 726,16 Kč
Vlastní zdroje - spoluúčast (20 %)	77 794,54 Kč

Výše zmíněný program DT 117D8210H poskytuje finanční podporu obcím s méně než 3 000 obyvateli na obnovu a výstavbu veřejných sportovišť a dětských hřišť, které jsou bezplatně přístupné pro veřejnost a jsou financovány z obecního rozpočtu. Tento program se zaměřuje na podporu míst pro aktivní a pasivní odpočinek pro širokou veřejnost. Žadatelé o dotaci musí mít platný strategický rozvojový dokument schválený zastupitelstvem a tento dokument musí být platný během realizace akce. (MMR, © 2023)

Akce podporované v rámci této výzvy musí sloužit široké veřejnosti a nesmějí mít komerční využití. Pokud je využití akce zpoplatněno, nesmí překročit 20% celkové kapacity. Pro uznání nákladů je nutné, aby akce zahrnovala výstavbu, rekonstrukci nebo modernizaci víceúčelových hřišť, workoutových hřišť, parkurových hřišť, fotbalových hřišť nebo dětských hřišť. (MMR, © 2023)

V případě, že žadatel požaduje podporu na tyto aktivity, mohou být další náklady uznány maximálně do výše 40 % z celkových uznatelných nákladů akce. Mezi další uznatelné náklady mohou patřit výstavba, rekonstrukce nebo modernizace zázemí a sociálního zařízení (např. šatny, sprchy, toalety), oplocení, osvětlení a mobiliář (lavičky, odpadkové koše). (MMR, © 2022)

Dotace nepokryje náklady na obnovu po živelních pohromách, parkové a zahradní úpravy, přístupové cesty, ani sportovní příslušenství určené k zabudování. Také se nepočítá s náklady na nábytek, vybavení a zařizovací předměty jako jsou dávkovače mýdla či vysoušeče rukou. Kromě toho nebudou uznány náklady na nářadí a sportovní příslušenství, které jsou přenosné, jako jsou např. lavičky, trampolíny, kozy a koně, doskočiště mobilní nebo míče. (MMR, © 2022)

Mezi povinné přílohy se řadí:

- Projektový záměr dle vzoru zveřejněného u dané výzvy.
- Fotodokumentace stávajícího stavu.
- Usnesení zastupitelstva o schválení podání žádosti o dotaci.
- Rozpočet.
- Harmonogram.
- Ekologický přínos projektu.
- Výpis z katastru nemovitostí.
- Sdělení stavebního úřadu.
- Projektová dokumentace / technická zpráva. (MMR, © 2023)

Pro podání projektové žádosti o dotaci bylo nutné využít elektronickou aplikaci DisZad, která slouží k online vyplnění a podání žádosti. Součástí formuláře bylo vyplnění všech potřebných informací k projektu, včetně detailů o obci, která žádost podává. Po dokončení žádosti byla odeslána datovou schránkou na Ministerstvo pro místní rozvoj.

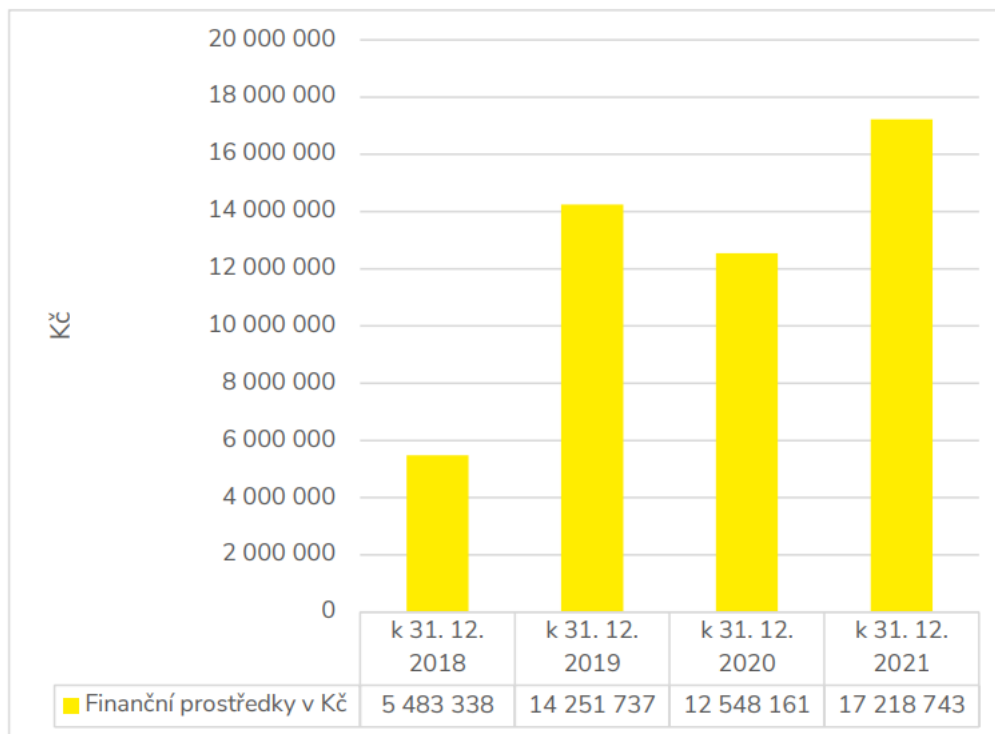
Obvykle se v tomto podprogramu vyhlašují výzvy každý rok. Nicméně v roce 2022 byla vyhlášena výzva pouze pro podporu vítězů soutěže Vesnice roku. V roce 2023 by měly být výzvy v rámci tohoto podprogramu znovu vyhlášeny na podzim, ale s upravenými pravidly.

Obec má tedy příležitost podat žádost o dotaci v rámci dotačního titulu H, konkrétně v rámci výzvy podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova. Tento program se zaměřuje na podporu budování a obnovu míst aktivního a pasivního odpočinku a obec může získat finanční prostředky na tento účel. Podání žádosti by bylo vhodné plánovat na podzim tohoto roku, aby se obec mohla přihlásit do výzvy a získat finanční podporu na výstavbu nových prvků podporujících volnočasové aktivity v obci. Po úspěšné realizaci projektu dojde k předání kompletního hotového díla. V rámci administrativního procesu bude nutné podat na Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) Žádost o platbu, ke které budou jako povinné přílohy přiloženy předávací protokol, faktura za dílo a vyplněný formulář žádosti o platbu. Po ověření a schválení těchto dokumentů bude obci vyplacena dotace ve výši, která byla uvedena v rozhodnutí o poskytnutí dotace. Obec má po podání žádosti o platbu další dva měsíce na to, aby předložila Závěrečné vyhodnocení akce, které zahrnuje následující dokumenty:

- Aktualizovaný EDS/IS PROFIN formulář – zahrnuje parametry akce včetně rozpadu financí.
- Soupis účetní dokladů.
- Doložení fotodokumentace včetně povinné publicity.
- Výpis z bankovního účtu.
- Zprávu závěrečného vyhodnocení akce – slovně popsány cíle a využitelnost cílovými skupinami.

Jednou z největších výhod dotace je, že umožňuje financovat investiční projekt bez nutnosti hledat finanční zdroje jinde, například v bankách, proto je to pro obec nejlepší varianta pro financování tohoto investičního záměru. Dotace bude poskytnuta v režimu "ex post", což znamená, že obec bude muset zajistit financování nákladů na projekt předem a dotace bude vyplacena až po dokončení projektových aktivit a jejich ověření. Obec bude schopna bez problémů doplnit finanční zdroje pro dokončení této akce, neboť k 30. 9. 2022 je stav finančních prostředků na obecních účtech 15 823 470,90 Kč.

Graf 5: Stav finančních prostředků během uplynulého volebního období 2018-2021 (Zpravodaj obce Vražné, © 2021)

9.4.2 Varianta č. 2 – Financování vlastními zdroji

Výhodou financování investičního projektu v obci z vlastních zdrojů je především větší kontrola nad celým projektem, jelikož obec má plnou pravomoc rozhodovat o prioritách a výši financování. Dále obec nemusí řešit byrokratické procedury a plnit podmínky, které jsou typické pro získání dotací. Financování z vlastních zdrojů také znamená menší závislost na vnějších zdrojích financování a možnost investovat do projektů, které nejsou dotacemi podporovány.

Nevýhodou financování z vlastních zdrojů je zpravidla vysoká finanční zátěž pro obec a možnost omezení financování jiných potřeb obce. Obec také může mít omezené finanční prostředky a nemusí být schopna pokrýt všechny náklady na projekt, což může vést ke zpoždění nebo omezení plánu investic. Kromě toho může být investiční projekt omezený na úroveň dostupnosti finančních zdrojů obce a nelze tedy investovat do větších projektů, které by přinesly větší prospěch pro obec. Je sice pravda, že obec má na svých bankovních účtech vysokou finanční rezervu, nicméně je důležité vzít v úvahu, že tyto finanční prostředky mohou být určeny i pro jiné účely, jako jsou například opravy silnic, škol nebo veřejných budov. Pro realizaci investičního projektu vybudování nového dětského hřiště s edukativními prvky bude proto záležet na konkrétních prioritách obce a na tom, jak bude

obec rozdělovat své finanční prostředky mezi různé projekty a potřeby. Projekt však může být úspěšně financován i z jiných zdrojů, jako jsou dotace ze státního rozpočtu.

Na základě údajů z grafu č. 2 je zřejmé, že obec Vražné v minulých letech nebyla finančně příliš stabilní a měla problémy s vyrovnaností rozpočtu. S ohledem na současný stav finančních prostředků na bankovních účtech obce by bylo možné použít tyto prostředky na financování projektu. Obec by tak nemusela získávat finanční prostředky z jiných zdrojů, jako jsou dotace, a mohla by využít své vlastní zdroje na realizaci projektu. Využití vlastních zdrojů může být výhodné zejména v případech, kdy je potřeba rychle reagovat na aktuální potřeby obyvatel obce a kdy je těžké získat finanční prostředky z jiných zdrojů. Pokud existuje možnost získat finanční prostředky na podporu realizace investičního projektu pomocí dotace, je to určitě jedna z nejlepších možností financování. Využití dotace umožní obci snížit celkové náklady na projekt a získat potřebné finanční prostředky z jiných zdrojů než z vlastních účtů obce.

9.4.3 Varianta č. 3 – Úvěr

V rámci této varianty budou porovnány úvěrové možnosti nabízené Komerční bankou, a Regionálním rozvojovým fondem. Rozhodnutí o tom, zda zvolit municipální úvěr od Komerční banky nebo RRF pro financování projektu "Vybudování nového dětského hřiště s edukativními prvky" by mělo být založeno na několika faktorech. Zde jsou některé z nich:

- Úrokové sazby: je důležité porovnat úrokové sazby a podmínky obou možností financování. Municipální úvěry mohou mít výhodnější úrokové sazby, ale toto rozhodnutí závisí na konkrétní nabídce od každé banky. RRF nabízí úvěry za velmi nízký úrok, takže by mohlo být zajímavé zvážit tuto možnost.
- Dostupnost financování: obec Vražné by měla zvážit, jak rychle potřebuje finanční prostředky na projekt. Pokud jsou prostředky nutné okamžitě, může být rychlejší a snazší získat municipální úvěr od Komerční banky. Na druhou stranu, žádost o úvěr z RRF může být náročnější.
- Podmínky splácení: je důležité zvážit podmínky splácení obou možností financování, jako je doba splácení, výše splátek a možnosti předčasného splácení. Obecně platí, že municipální úvěry mají kratší dobu splácení než úvěry z RRF, což může mít vliv na výši splátek.

- Další podmínky: obec Vražné by měla zvážit i další podmínky, jako jsou poplatky za zpracování úvěru, pojištění a další dodatečné náklady.

S ohledem na fakt, že obec musí nakládat s finančními prostředky s péčí řádného hospodáře by bylo vhodné zvážit variantu financování z RRF. Tato forma financování zahrnuje poskytnutí nízkouročeného úvěru, který je navíc omezený určitými pravidly a podmínkami, které mají zabránit zneužití těchto prostředků a zároveň podporovat rozvoj dané oblasti. Tato forma financování tedy umožní obci Vražné získat potřebné finanční prostředky za výhodných podmínek a zároveň bude vyžadovat odpovědné hospodaření s těmito penězi.

Malé obce, jako je obec Vražné, které nemají dostatek příjmů do rozpočtu, by měly být opatrné při zvažování financování investičních projektů prostřednictvím úvěru. Pokud obec nemá dostatek finančních prostředků na splácení úvěru, může se dostat do finančních problémů a stát se neschopnou splácet své závazky. Navíc úvěry obvykle zahrnují úrokové sazby a další poplatky, což zvyšuje celkové náklady na projekt. Tyto náklady mohou být mnohem vyšší než při financování projektu z vlastních zdrojů, jako jsou například rezervy nebo dotace. Dalším rizikem při financování investičního projektu prostřednictvím úvěru je závislost na finanční instituci poskytující úvěr. Pokud by tato instituce změnila podmínky úvěru, obec by se mohla dostat do nepříjemné situace a být nucena hledat jiné zdroje financování, což může být časově i finančně náročné. Proto by malé obce měly pečlivě zvážit všechny možnosti financování a ujistit se, že jsou schopny splácet úvěr bez ohrožení svého rozpočtu a dlouhodobé finanční stability. Měly by také brát v úvahu dlouhodobé důsledky svých rozhodnutí a vyhodnotit, zda je úvěr skutečně nejlepší možností pro financování konkrétního projektu.

Navíc obec Vražné dle veřejně dostupných zdrojů k 31.12.2021 v současné době čerpá finanční výpomoc SFŽP za účelem podpory výměny kotlů v obci ve sjednané částce 4 260 000 CHF. Také čerpá úvěr na traktor GOLDONI EURO 30 RS, kde zbývá doplatit již jen 91 707 Kč.

Pokud by obec neobdržela dotaci na financování svého projektu, mohla by zkusit najít jiné zdroje financování, které by nezvýšily její zadluženost. Může to být například hledání dalších dotací z jiných zdrojů, spolupráce s neziskovými organizacemi nebo soukromými investory, kteří by byli ochotni investovat do projektu. Nicméně, pokud by žádná jiná finanční možnost nebyla k dispozici, mohla by být obec nucena omezit své plány na rozvoj projektu, aby se vyhnula dalšímu zvyšování svého zadlužení.

S ohledem na hospodaření obce v minulých letech je finanční situace poměrně nestabilní. I když obec v roce 2021 hospodařila s přebytkem, v roce 2020 a 2022 byla v deficitu. Navíc v roce 2022 obec zafinancovala z vlastních zdrojů obnovu místních komunikací v celkové výši výdajů 4 707 162,50. Také využití úvěru by mohlo omezit schopnost obce reagovat na neočekávané náklady nebo krize v budoucnu. Proto bych nedoporučila možnost financování prostřednictvím úvěru.

Tabulka 28: Popis aktivit projektu (vlastní zpracování)

Popis jednotlivých aktivit projektu:
1. Příprava projektu
2. Podání žádosti o dotaci na MMR
3. Hodnocení žádosti o dotaci
4. Realizace výběru dodavatele
5. Realizace projektu (instalace dětský prvků + edukativních prvků)
6. Využívání nového hřiště + administrace spojená s dotací
7. Udržitelnost projektu

9.6 Riziková analýza a přínosy projektu

Každý projekt přináší určitá rizika, která je nutné předem identifikovat a adekvátně se na ně připravit. V této části se zaměřuji na analýzu rizik spojených s projektem. V tabulce č. 30 se vyskytuje seznam těchto rizik a návrh konkrétních opatření, která by mohla minimalizovat jejich negativní dopady.

Tabulka 29: Analýza rizik (vlastní zpracování)

Možné riziko	Úroveň	Eliminace rizika
Vyšší pořizovací náklady	2	Při stanovení pořizovacích nákladů byl proveden průzkum trhu pro stanovení ceny obvyklé na trhu. Dodavatel dětských a edukativních prvků bude následně vybrán na základě výběrového řízení. S vítězným dodavatelem bude uzavřena smlouva s pevně stanovenou kupní cenou.
Zpoždění realizace projektu	2	Zpoždění realizace projektu v důsledku externích vlivů ze strany dodavatelů bude ošetřeno v rámci smluvních vztahů, kde budou pevně stanoveny termíny jednotlivých dodávek včetně sankcí za jejich nedodržení.
Nezískání dotace	2	Doporučuje se pečlivě a detailně připravit žádost o dotaci, včetně plného rozpočtu, harmonogramu a popisu plánovaných akcí.
Pochybení členů realizačního týmu	1	Odpovědnost za realizaci je delegována na pracovníky, kteří svými odbornými zkušenostmi a znalostmi nejlépe odpovídají stanoveným požadavkům.

Úroveň rizika	Bodové ohodnocení	Dopad na realizaci projektu
Zanedbatelná	1	Nepodstatné narušení vývoje projektu. Operativním řízením lze obnovit plánovaný vývoj projektu.
Přípustná	2	Narušení vývoje projektu. Správným řízením lze dosáhnout požadovaných parametrů v plánovaných termínech a výsledcích.
Nežádoucí	3	Zásadní narušení vývoje projektu. Vyžaduje opatření k tomu, aby bylo dosaženo požadovaných parametrů v plánovaných termínech a výsledcích.
Nepřípustná	4	Ohrožení a zastavení dalšího vývoje projektu. Pokud nemá být projekt ukončen, je třeba provést zásadní opatření k obnově vývoje.

Vedle výše jmenovaných rizik má tento investiční projekt řadu přínosů pro hospodaření obce:

1. Zvýšení atraktivnosti obce pro rodiny s dětmi: nové moderní hřiště může přilákat nové obyvatele do obce, kteří hledají vhodné místo pro bydlení pro své rodiny.

2. Zvýšení spokojenosti obyvatel: Nové hřiště může zvýšit spokojenost obyvatel obce, kteří si budou moci užívat nového moderního prostoru pro volnočasové aktivity.
3. Pozitivní dopad na image obce: realizace projektu může mít pozitivní vliv na vnímání obce obyvateli i návštěvníky, což by mohlo přispět k lepšímu vztahu mezi občany a zvýšení celkového zájmu o obec.

Na základě výše uvedených informací mohu konstatovat, že realizace projektu ve výši 362 717,96 Kč je s ohledem na hospodaření obce Vražné proveditelná. Přiznání dotace pozitivně ovlivní finanční situaci obce, neboť dojde ke snížení nákladů na realizaci projektu. Přestože obec hospodařila v minulých letech se ztrátou, získaná dotace by měla pomoci k vyrovnání financí a ke zlepšení hospodaření v budoucnu. Vzhledem k tomu, že se jedná o projekt s cílem zlepšit infrastrukturu obce, může to mít pozitivní dopad na atraktivitu obce pro obyvatele i návštěvníky, což by mohlo vést k dalšímu rozvoji obce.

9.7 Plán implementace projektu

Když budou finanční prostředky zajištěny, je možné se pustit do implementace projektu vybudování nového dětského hřiště s edukativními prvky v obci Vražné.

Fáze 1

Prvním krokem bude vytvoření projektového týmu, který bude mít na starosti koordinaci a dohled nad celým procesem implementace. Tým by měl zahrnovat zástupce obce, projektanta, stavební firmy a další potřebné odborníky. Vytvoření projektového týmu je klíčovým krokem pro úspěšnou implementaci projektu. Projektový tým bude mít na starosti koordinaci a dohled nad celým procesem implementace a bude zahrnovat několik klíčových členů.

- Zástupce obce: zástupce obce bude mít na starosti zastupování obce v projektovém týmu a bude koordinovat komunikaci s obyvateli a dalšími zainteresovanými stranami. Projektant: projektant bude mít na starosti tvorbu projektové dokumentace a návrhu dětského hřiště s edukativními prvky.
- Projektant bude také spolupracovat s dalšími členy týmu na výběru materiálů a řešení dalších technických aspektů projektu.
- Stavební firma: stavební firma bude mít na starosti samotnou výstavbu hřiště. Bude také zodpovědná za dodávky materiálů a koordinaci stavebních prací.
- Ostatní odborníci: v projektovém týmu by měli být zahrnuti i další odborníci, jako například zástupci firem dodávajících dětské herní prvky nebo specialisté na údržbu hřišť. Je důležité, aby členové projektového týmu měli odpovídající zkušenosti a znalosti v oblasti projektového řízení, stavebnictví, architektury, financí a komunikace. Všechny členové týmu by měli spolupracovat na dosažení společného cíle, kterým je úspěšné dokončení projektu nového dětského hřiště s edukativními prvky v obci Vražné.

Fáze 2

Dalším krokem bude vypracování projektové dokumentace, která bude obsahovat návrh a plány pro vybudování dětského hřiště s edukativními prvky. Projektová dokumentace by měla být zpracována ve spolupráci s obcí a místními obyvateli, aby byly zohledněny jejich potřeby a požadavky. Projektová dokumentace by měla obsahovat návrh a plány pro modernizaci stávající zahrady ZŠ, včetně výběru vhodných materiálů, navrhnutí nových

hracích prvků a případně změn v infrastruktuře. Pro výstavbu nového dětského hřiště by měla být projektová dokumentace zaměřena na výběr vhodného umístění, design hřiště, výběr materiálů a vybavení a další potřebné prvky pro jeho úspěšné dokončení. V rámci projektové dokumentace by měly být rovněž zahrnuty plány a návrhy na zajištění bezpečnosti a ochrany životního prostředí během implementace projektu. Důležité je také zohlednit rozpočet pro projekt a snažit se minimalizovat náklady, aniž by to mělo negativní dopad na kvalitu výsledného produktu. Vytvoření kvalitní projektové dokumentace je zásadní pro úspěšnou implementaci projektu. Zajišťuje plánování a organizaci projektu, usnadňuje komunikaci a spolupráci mezi všemi zúčastněnými stranami a zajišťuje dodržování plánovaných termínů a nákladů.

Fáze 3

Po schválení projektové dokumentace a zajištění potřebných povolení bude následovat samotná výstavba hřiště. V této fázi bude potřeba zajistit stavební práce, dodávky materiálů a další potřebné služby. To zahrnuje nalezení vhodného stavebního týmu nebo dodavatelů, kteří mají zkušenosti s podobnými projekty, a zajistit s nimi smluvní podmínky a termíny. Kromě toho je nutné zajistit dodávky materiálů a vybavení, jako jsou herní prvky, edukativní prvky, mobiliář a další. Při výstavbě hřiště je také důležité zajistit koordinaci mezi dodavateli, aby byly dodrženy plány a termíny a aby práce byly provedeny kvalitně a bezpečně. Bude také nutné zabezpečit bezpečnost pracovníků a veřejnosti v okolí výstavby. Po dokončení stavebních prací bude třeba zajistit další činnosti, jako jsou testování a ověření kvality hřiště. Nakonec bude potřeba provést finální kontrolu a předání hotového hřiště obci.

Zajištění kvalitního dodavatele proběhlo prostřednictvím výběrového řízení mimo režim zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Je důležité upozornit, že i při zakázce malého rozsahu musí být dodržována pravidla transparentnosti, rovnosti a nediskriminace, což jsou klíčové zásady, které zajišťují spravedlivý výběrový proces.

9.7.1 Popis realizace

Před zahájením prací na opravě dětského hřiště bude úsek označen provizorním dopravním značením, aby bylo zajištěno plynulé a bezpečné provozování dopravy. Dále bude provedeno organizační a stavebně technické opatření pro úspěšnou realizaci projektu.

Při přípravě půdy pro instalaci nových prvků je důležité zvážit několik faktorů. Nejdůležitější z nich je bezpečnost dětí, které budou na hřišti hrát. Proto je nutné

zkontrolovat, zda je podloží pevné a rovné, aby bylo minimalizováno riziko úrazů. Dále je třeba zohlednit povahu půdy, která může ovlivnit stabilitu a trvanlivost instalovaných prvků. Po přípravě půdy následuje instalace nových prvků. Při této fázi se nejprve umísťují základní prvky, jako jsou například sloupy, trámy nebo stojany. Tyto prvky musí být umístěny na pevném a stabilním podkladu, aby byly bezpečné pro děti. Následně se přistupuje k instalaci samotných herních prvků, jako jsou prolézačky. Tyto prvky musí být správně namontovány a upevněny, aby byly bezpečné pro děti a aby jejich konstrukce byla dostatečně stabilní. U edukativních prvků, jako jsou například interaktivní tabule, je třeba zajistit, aby byly instalovány na správném místě a aby byly funkční. Po instalaci všech herních prvků je třeba provést kontrolu a testování, aby bylo zajištěno, že jsou všechny prvky bezpečné a funkční pro děti. V této fázi mohou být provedeny i úpravy a opravy, pokud se objeví nějaké problémy nebo nedostatky.

Obrázek 14: Aktuální fotodokumentace místa realizace (archív obce Vražné)

Po dokončení výstavby bude provedeno předání hřiště obci a jeho uvedení do provozu. Součástí uvedení do provozu bude také organizace slavnostního otevření hřiště pro místní

obyvatele a návštěvníky. Je také důležité zajistit pravidelnou údržbu hřišť, aby zůstala v dobrém stavu a mohla sloužit místním obyvatelům a návštěvníkům co nejdéle. Údržbu by měla zajistit obec nebo nějaká externí firma. Celý proces implementace by měl být průběžně sledován a vyhodnocován, aby bylo možné případné problémy řešit včas a zajistit úspěšné dokončení projektu.

Fáze 4

Po dokončení výstavby a úspěšném testování hřiště bude následovat zavedení do provozu. Tento krok zahrnuje několik činností, včetně:

- Zajištění oficiálního otevření a zahájení provozu hřišť - obec by měla zorganizovat ve spolupráci se ZŠ slavnostní otevření nového hřiště, aby přilákala pozornost místních obyvatel a propagovala nové možnosti. Toto otevření by mělo být plánováno s dostatečným předstihem a mělo by zahrnovat i příhodné propagace v místních médiích.
- Získání zpětné vazby od uživatelů a případné úpravy pro zlepšení využití hřiště - během prvního období provozu by měla obec aktivně získávat zpětnou vazbu od uživatelů, aby zjistila, jak je nové hřiště využíváno a zda jsou jejich potřeby naplňovány. Na základě této zpětné vazby by měla být obec schopna přijmout nezbytná opatření pro zlepšení využití hřiště, včetně případných úprav nebo vylepšení.

Fáze 5

Po zavedení nového hřiště do provozu je důležité zajistit jejich pravidelné sledování a evaluaci, aby bylo možné posoudit, jak dobře slouží potřebám místních obyvatel a návštěvníků obce. Z tohoto důvodu by měl být projektový tým pověřen tímto úkolem a měl by pravidelně sbírat zpětnou vazbu od uživatelů. Na základě této zpětné vazby může být provedena případná úprava využití hřišť, například přidání dalšího vybavení nebo změna rozložení sportovních ploch. Tato úprava by měla být provedena ve spolupráci s obcí, ZŠ a místními obyvateli, aby byly zohledněny jejich požadavky a potřeby.

Dalším krokem v monitorování projektu by mělo být zhodnocení efektivity projektu a jeho vlivu na zlepšení infrastruktury v obci. Projektový tým by měl zhodnotit, zda byly cíle projektu dosaženy, a jaký byl celkový přínos pro místní obyvatele a návštěvníky obce. Tento proces by měl být proveden s ohledem na finanční náklady projektu a jeho udržitelnost v budoucnosti.

Posledním krokem v monitorování projektu je zajištění udržitelnosti projektu pro budoucí generace. Projektový tým by měl připravit plán udržitelnosti, který by zahrnoval pravidelnou údržbu hřiště a obnovu jejich vybavení v závislosti na potřebách uživatelů a technologickém pokroku. Tento plán by měl být součástí celkové strategie obce pro rozvoj infrastruktury a měl by být průběžně aktualizován v závislosti na měnících se potřebách a požadavcích obce.

10 COST BENEFIT ANALÝZA

Ačkoliv záměrem této diplomové práce není samotné vypracování CBA, v rámci projektu „Vybudování dětského hřiště s edukativními prvky“ je to podstatný krok, protože umožní pečlivé zhodnocení nákladů a přínosů projektu. CBA umožňuje srovnat různé varianty projektu a posoudit, která z nich bude mít nejlepší poměr přínosů a nákladů. Taková důkladná analýza projektu zvyšuje pravděpodobnost úspěchu žádosti o dotaci a může posílit pozici obce při jednání o získání potřebných finančních prostředků pro realizaci projektu.

10.1 Předmět projektu

Investiční projekt se zaměřuje na vybudování nového dětského hřiště se edukativními prvky v zahradě ZŠ. Celá kapitola 9 se věnuje detailnímu popisu tohoto investičního záměru, včetně návrhu nových hřišť a fotografické dokumentace současného stavu místa realizace.

10.2 Definice příjemců/prospěchů projektu

Projekt má definované beneficienty, tedy osoby nebo skupiny, které z něj budou mít přímý prospěch. Mezi ně řadíme:

- Místní obyvatelé, kteří budou mít k dispozici nové dětské hřiště s edukativními prvky, což přispěje k lepšímu zdraví a kondici.
- Děti, které budou mít nové a moderní hřiště k dispozici a mohou si tak vylepšit svůj volný čas.
- Turisté a návštěvníci regionu, kteří budou mít k dispozici moderní sportovní zařízení a víceúčelové hřiště, což může přispět k rozvoji turistického ruchu v dané oblasti.
- Příspěvkové organizace (Základní a mateřská škola Vražné) - nová hřiště mohou přispět ke zlepšení fyzické kondice dětí a žáků a podpořit jejich zdraví a pohybovou aktivitu. Děti a žáci budou mít také příležitost trávit více času venku na čerstvém vzduchu a podílet se na různých sportovních aktivitách, což může mít pozitivní vliv na jejich celkový rozvoj. Zároveň může základní škola využít nově zrekonstruované hřiště i pro své vlastní akce s veřejností, což může přispět k posílení vztahů s místními obyvateli a podpořit společenskou integraci.
- Obec Vražné – realizace projektu je také přínosem pro celkovou image obce, což může napomoci k růstu turistického ruchu a rozvoji místního hospodářství. Obec

bude mít rovněž povinnosti spojené s vlastnictvím a provozem hřiště, jako jsou údržba, zajištění bezpečnosti a koordinace užívání hřišť.

10.3 Vymezení přínosů a újem

V této části jsou detailně popsány přínosy a újmy, které projekt vybudování nového dětského hřiště přinese pro jednotlivé beneficienty. S ohledem na to, že cílem projektu je vytvoření hřiště a jeho vylepšení, přínosy nelze jednoduše vyjádřit pouze v penězích. Je však důležité zdůraznit, že využití hřiště bude zdarma a bude sloužit pro potřeby občanů obce. To znamená, že z hlediska finančního zisku pro obec přímo nevznikne žádný přínos, nicméně občané získají kvalitní místo pro aktivní a pasivní odpočinek.

Přínosy

- ⊕ Zlepšení fyzické kondice a zdraví obyvatel obce a okolních obcí.
- ⊕ Podpora aktivního způsobu života a prevence nemocí spojených s nečinností.
- ⊕ Zlepšení životních podmínek pro děti a mládež v obci.
- ⊕ Edukativní prvky - hřiště bude obsahovat edukativní prvky, jako např. přírodní prvky (kompostéry), které podporují rozvoj kreativity a přináší příležitosti k vzdělávání mimo tradiční třídní výuku.
- ⊕ Přínos pro komunitu - hřiště se stane místem setkávání pro děti a rodiče, což může vést ke zlepšení sociálních vztahů v rámci obce.
- ⊕ Zvýšení atraktivity obce a zlepšení její image.
- ⊕ Snížení nákladů na zdravotní péči spojených s obezitou a jejími komplikacemi.

Újmy

- Pořizovací náklady na projekt.
- Možné újmy spojené s provozem hřiště, např. hluk, znečištění okolí a narušení klidu v blízkých obytných oblastech. Tyto újmy je však možné minimalizovat vhodným plánováním a řízením provozu hřiště.
- Náklady na údržbu a opravy sportovišť v budoucnu, které mohou být vysoké a zatížit obecní rozpočet.
- Krátkodobé omezení pohybu a možnosti využívání sportoviště v době rekonstrukce.

V této fázi CBA jsou již identifikovány všechny strany, které jsou ovlivněny realizací projektu, a jsou vyjasněny všechny pozitivní a negativní dopady, které jsou s projektem spojeny. Nyní je nezbytné převést všechny ocenitelné náklady a přínosy na peněžní toky, aby mohly být dále analyzovány. Je běžné, že některé položky nemají přímou podobu peněžních toků, a proto je nutné je převést na peněžní formu, aby bylo možné provést další analýzy a zhodnocení finanční životaschopnosti projektu. Tento proces převedení nákladů a přínosů na peněžní toky je klíčový pro posouzení, zda bude projekt finančně úspěšný a zda je vhodné pokračovat v jeho realizaci.

Tabulka 30: Přehled nákladů a přínosů s ohledem na zainteresované strany (vlastní zpracování)

Zainteresová strana	Náklad/Přínos	Ocenitelné/ Neocenitelné	Vysvětlivky
Obec	Náklad	Ocenitelné	Předinvestiční fáze projektu
	Náklad	Ocenitelné	Investiční fáze projektu (20 %)
	Přínos	Neocenitelné	Atraktivita pro žáky ZŠ, ale i veřejnost
	Přínos	Ocenitelné	Investiční fáze - dotace 80 %
Občané obce	Přínos	Neocenitelné	Podpora komunitního života
	Přínos	Neocenitelné	Výuka v přírodě
Zdravotní pojišťovny	Přínos	Ocenitelné	Snížení nákladů na léčbu dětských pacientů s obezitou

Podle studie Ministerstva zdravotnictví a Olomouckých vědců z roku 2019 trpí jedna pětina dětí v České republice nadváhou nebo obezitou, což je alarmující číslo. V obci Vražné, kde žije 152 dětí, by tedy mohlo být zhruba 30 dětí obézních. Jedním z faktorů, které k tomuto problému přispívají, je nedostatek pohybu. Proto je výstavba nového hřiště v obci velmi žádoucí, neboť může přinést nové příležitosti pro děti k aktivnímu pohybu a tím pomoci předcházet nadváze a obezitě. (Ministerstvo zdravotnictví, 2019)

Podle údajů z roku 2019 uvedených Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou dosahují roční náklady na léčbu jednoho pacienta trpícího obezitou v průměru 5 458 Kč. (Hatlapatková, 2019) Pokud by se aplikovala tato hodnota na situaci v obci Vražné, kde podle statistik trpí obezitou 30 dětí, pak by výsledné úspory pro zdravotní pojišťovny dosáhly výše 163 740 Kč ročně.

Tabulka níže shrnuje veškeré příjmy a výdaje projektu v průběhu celého plánovaného období a zobrazuje, jaký bude finanční výsledek investice. V tabulce jsou uvedeny všechny náklady na projekt, jako jsou pořizovací náklady, náklady na provoz a údržbu, náklady na

financování. Náklady na provoz a údržbu byly stanovené odhadem ve výši 15 000 Kč ročně na základě srovnání s náklady na podobné hřiště.

Tabulka 31: Peněžní vyjádření efektů investice v Kč (vlastní zpracování)

Beneficiant	Efekt investice	Rok				
		0	1	2	...	20
Obec Vražné	Újma - investice	-362 717,96				
	Přínos - dotace		200 726,16			
	Újma - údržba		-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Zdravotní pojišťovny	Přínos - nižší obezita		163 740	163 740	163 740	163 740
CF		-362 717,96	349 466,16	148 740	148 740	148 740

Pro porovnání zde uvádím také tabulku, které nezohledňuje příjem dotace:

Tabulka 32: Peněžní vyjádření efektů investice bez využití dotace v Kč (vlastní zpracování)

Beneficiant	Efekt investice	Rok				
		0	1	2	...	20
Obec Vražné	Újma - investice	-362 717,96				
	Újma - údržba		-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Zdravotní pojišťovny	Přínos - nižší obezita		163 740	163 740	163 740	163 740
CF		-362 717,96	148 740,00	148 740	148 740	148 740

10.4 Výpočet kritériálních ukazatelů

Pro provedení účinné analýzy je důležité vypočítat kritické ukazatele, které pomohou posoudit, zda má projekt smysluplné výsledky, či nikoli.

Pro účely této diplomové práce je stanovena jednotná diskontní sazba ve výši 5 % pro diskontování přínosů a nákladů spojených s projektem. Tato diskontní sazba byla stanovena dle metodiky Evropské komise. Podle průvodce analýzou nákladů a přínosů investičních projektů pro hodnocení politiky soudržnosti v letech 2014-2020, který vydala Evropská komise, spadá dětské hřiště do jiné kategorie investičních projektů než například železnice či městská doprava. (Evropská komise, 2014)

Aby bylo možné vypočítat přesné kritériální ukazatele, zvolila jsem časové období 10 let, neboť investice mohou být spojeny s určitými nejistotami a je obtížné přesně odhadnout, kdy se investice vyplatí a jaké bude mít výsledky. Toto delší časové období by mělo zajistit větší jistotu výsledků a umožnit lepší rozhodování.

Pro výpočet **ukazatele čisté současné hodnoty (ČSH)** byly jednotlivé peněžní toky z tabulky 32 převedeny na současnou hodnotu s použitím 5% diskontní sazby. Následně byl

z těchto peněžních toků odečten kapitálový výdaj v hodnotě Kč. Takto vypočtený ukazatel ČSH umožňuje lépe porovnat výnosnost různých investičních možností, a tedy i usnadňuje rozhodování ohledně investic.

$$\check{C}SH = \frac{349\,466,16}{(1 + 0,05)} + \frac{148\,740}{(1 + 0,05)^2} + \frac{148\,740}{(1 + 0,05)^3} + \dots + \frac{148\,740}{(1 + 0,05)^{20}} - 362\,717,96$$

$$\check{C}SH = 1\,681\,779,078 \text{ Kč}$$

Vzhledem k tomu, že čistá současná hodnota je vyšší než nula, lze s jistotou říci, že projekt je rentabilní a má pozitivní přínos. Tento ukazatel totiž umožňuje zhodnotit, zda jsou příjmy z investice vyšší než náklady, a tedy zda se investice vyplatí. V tomto případě byla čistá současná hodnota kladná, což indikuje, že investice je výnosná a má smysl ji realizovat.

V případě nevyužití dotace by ukazatel čisté současné hodnoty byl stanoven následovně:

$$\check{C}SH = \frac{148\,740}{(1 + 0,05)} + \frac{148\,740}{(1 + 0,05)^2} + \frac{148\,740}{(1 + 0,05)^3} + \dots + \frac{148\,740}{(1 + 0,05)^{20}} - 362\,717,96$$

$$\check{C}SH = 1\,490\,611,306 \text{ Kč}$$

Kladné číslo, znamená to, že projekt přináší pozitivní finanční výnosy. V případě nevyužití dotace bude mít projekt vyšší náklady a nižší výnosy, což způsobí pokles hodnoty ČSH.

Vnitřní výnosové procento je vypočteno na základě čisté současné hodnoty investice. Jedná se o procentuální výnos, při kterém jsou celkové náklady a příjmy z investice vyvážené, což znamená, že čistá současná hodnota je rovna nule.

$$0 = \frac{349\,466,16}{(1 + VPP)} + \frac{148\,740}{(1 + VPP)^2} + \dots + \frac{148\,740}{(1 + VPP)^{20}} - 362\,717,96$$

$$VPP = 65,69 \%$$

Na základě vypočtené hodnoty ukazatele vnitřního výnosového procenta, který činí 65,69 %, lze konstatovat, že se jedná o finančně přijatelný projekt. To znamená, že náklady na investici jsou vyváženy výnosy, a tudíž je projekt atraktivní.

Opět zde uvedu i výpočet, kde nebude zahrnut potenciální výnos z dotace.

$$0 = \frac{148\,740}{(1 + VPP)} + \frac{148\,740}{(1 + VPP)^2} + \dots + \frac{148\,740}{(1 + VPP)^{20}} - 362\,717,96$$

$$VPP = 59,99\%$$

Vnitřní výnosové procento (VVP) je míra výnosnosti investice, která zohledňuje časovou hodnotu peněz a představuje očekávaný roční výnos na investovaný kapitál. V tomto konkrétním případě znamená to, že když se použije dotace, očekává se vyšší výnosnost

investice, a tedy i větší zisk v porovnání s případem, kdy se dotace nevyužije. Rozdíl mezi vnitřními výnosovými procenty při využití a nevyužití dotace (tj. 65,69 % - 59,99 % = 5,7 %) pak představuje přibližnou míru výhodnosti dotace pro danou investici. Je však třeba mít na paměti, že VVP je založeno na určitém předpokladu, že výnosy a náklady jsou stejné v každém roce a že jsou reinvestovány za stejných podmínek. Proto by měly být výsledky VVP brány s určitou opatrností a s ohledem na další faktory, které mohou ovlivnit výnosnost investice.

Posledním zvoleným kritériem je **index rentability**, používaný při rozhodování o výhodnosti investice. Jeho výpočet spočívá v poměru čisté současné hodnoty výnosů k investičním výdajům v prvním roce. Tento ukazatel ukazuje, kolik korun čistého diskontovaného přínosu připadá na každou korunu investovanou v prvním roce. Pokud je index rentability vyšší než nula, znamená to, že investice je výhodná a získaný přínos převyšuje náklady na investici.

$$\text{Index rentability} = \frac{1\,681\,779,078}{362\,717,96} = 4,64$$

Hodnota indexu rentability investice do výstavby dětského hřiště dosáhla výše 4,64 což naznačuje, že na každou investovanou korunu připadá 4,64 korun čistého diskontovaného přínosu. Tato hodnota je výrazně vyšší než nula, což znamená, že investice je přijatelná.

V případě financování projektu vlastními zdroji obce lze počítat následovně:

$$\text{Index rentability} = \frac{1\,490\,611,306}{362\,717,96} = 4,1$$

10.5 Vyhodnocení CBA

Vyhodnocení CBA analýzy ukázalo, že projekt je přijatelný a má pozitivní sociálně-ekonomický dopad. Všechny kritériální ukazatele, včetně ČSH, VVP a indexu rentability, vyšly kladně. Tento výsledek naznačuje, že investice do projektu má vysokou úroveň rentability. Je však třeba mít na paměti, že výsledné hodnoty kritériálních ukazatelů jsou subjektivní a závisí na výši ocenitelných přínosů a újem.

Provedená cost-benefit analýza je ovlivněna několika faktory v případě výstavby dětského hřiště. Prvním faktorem jsou samotné nepeněžité přínosy, které jsou velmi důležité při rozhodování o tom, zda výstavba hřiště přinese prospěch pro společnost. Tyto přínosy mohou být například zlepšení zdraví a kondice dětí, zvýšení jejich tvořivosti a sociálního

kontaktu nebo posílení vztahu mezi občany a místní samosprávou. Druhým faktorem jsou peněžité přínosy, jako například snížení nákladů na léčbu obézních dětí, což by mohlo přinést úspory pro zdravotnický systém. Dalším možným peněžitým přínosem je získání dotace, což může snížit náklady na výstavbu a zvýšit finanční návratnost projektu. Třetím faktorem jsou újmy, které jsou spojené s investicí do výstavby a údržby hřiště. Tyto újmy zahrnují počáteční náklady na výstavbu, náklady na pravidelnou údržbu a opravy, a potenciální riziko, že hřiště nebude využíváno plně nebo bude zneužíváno. Výsledky CBA analýzy jsou ovlivněny i dalšími faktory, jako například délkou životnosti hřiště, předpokládaným počtem uživatelů, aktuálními i budoucími potřebami komunity a vlivem klimatických podmínek na využití hřiště. Závěrem je důležité zvážit, zda jsou přínosy dostatečně vysoké, aby kompenzovaly náklady a újmy, a zda se jedná o investici, která bude prospěšná pro celou komunitu. Osobně si myslím, že výstavba nového hřiště u ZŠ bude prospěšná jak pro obec, tak pro žáky základní školy a v neposlední řadě i pro veřejnost čili tento projekt doporučuji k realizaci.

11 ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ PROJEKTOVÉ ČÁSTI

Zvolen byl projekt investice do vybudování dětského hřiště včetně edukativních prvků u ZŠ v obci Vražné. Na zahradě základní školy se nachází krásný, leč nevyužitý prostor. Proto ve svém diplomové práci navrhuji investiční záměr, který zahrnuje vhodně dětské a edukativní prvky, které budou sloužit k potřebám žáků, ale i veřejnosti.

Cílem projektu je zlepšit infrastrukturu pro volnočasové aktivity v obci Vražné a nabídnout obyvatelům všech věkových kategorií více možností pro aktivní životní styl. Nové hřiště bude zdarma přístupné pro všechny obyvatele obce, a tím se zajistí, že bude mít každý zájemce možnost aktivního i pasivního odpočinku. Toto rozhodnutí také přispěje ke zdraví a pohybu dětí v obci.

Pro tento investiční záměr je nejlepší možností financování dotace, neboť umožňuje obci snížit náklady na realizaci projektu a také podpořit rozvoj infrastruktury v obci. Celkové investiční výdaje na akci 362 717,96 Kč, a proto je důležité najít finanční zdroje, které nebudou představovat velkou zátěž pro rozpočet obce. Dotace ve výši 200 726,16 Kč je významným finančním příspěvkem, který sníží náklady na realizaci projektu a umožní také obci investovat finance do jiných potřebných oblastí.

Pokud by obec Vražné nedostala přiznanou dotaci, což se dle harmonogramu rozhodne do června 2024, mohla by zvažovat kombinaci úvěru a vlastních zdrojů pro financování investičního záměru. Nicméně tuto možnost bych nedoporučovala, zejména vzhledem k tomu, že se jedná o malou obec, pro kterou by další úvěr znamenal větší zadlužení a potenciální finanční problémy. Případný úvěr obce za účelem financování nového hřiště u ZŠ bude mít vliv na zadlužení obce, protože se jedná o zdroj financování, který zvyšuje celkový dluh obce. Pokud obec bude muset platit úroky a splácet dluh z přijatého úvěru, bude to mít dopad na výši dluhu a finanční zátěž obce v budoucnosti. Proto bych v případě nepřiznání dotace doporučila využít jiné zdroje, případně by obec mohla podat žádost o dotaci znovu, jelikož se jedná o výzvu, která se každoročně vyhlašuje na podzim. Pokud by se jednalo o projekt s velkou prioritou, mohla by jej obec zafinancovat z vlastních zdrojů, jelikož na svých běžných účtech drží vysokou částku finančních prostředků. Ačkoliv se jedná o důležitý projekt, není nezbytně nutné jej realizovat okamžitě. Proto si myslím, že obec by mohla klidně počkat a podat žádost o dotaci v budoucnu, kdy se situace změní, nebo zvážit jiné zdroje financování, pokud by to bylo nezbytné.

ZÁVĚR

Investiční projekt, který byl v této diplomové práci analyzován, se zaměřuje na vybudování nového dětského hřiště s edukativními prvky v obci Vražné. Tato investice je zaměřena na zlepšení kvality volnočasových aktivit místních obyvatel a poskytnutí moderních zázemí pro komunitní život.

První část diplomové práce se zaměřila na hospodaření obcí a financování investic, včetně charakteristiky obce, tvorby rozpočtu, financování investic a závěrečného účtu. Došlo k zmapování problematiky hospodaření obcí a financování investic. Byly analyzovány různé zdroje financování investičních projektů, včetně dotací, úvěrů a dalších forem financování. Ve druhé části byla provedena finanční analýza obce, rozbor klíčových ukazatelů a charakteristika projektu jako takového včetně SWOT analýzy, rizikové analýzy a harmonogramu projektu. Závěr teoretické části je věnován cost-benefit analýze.

V praktické části byla provedena analýza hospodaření obce Vražné v posledních pěti letech, aby bylo možné určit finanční situaci obce a možnosti financování investičního projektu. Byla provedena také konkrétní analýza finančních možností pro realizaci daného projektu, včetně určení potenciálních zdrojů financování a výpočtu nákladů projektu. Na základě této analýzy byly navrženy optimální varianty financování projektu a byly zhodnoceny přínosy a rizika pro obec. Po důkladné analýze finančních možností byla zjištěna nejoptimálnější možnost financování využitím národní dotace z gesce Ministerstva pro místní rozvoj. V souladu s požadavky na řádné hospodaření a udržení finanční stability obce, byla preferována možnost, která umožnila pokrýt finanční potřeby projektu bez dalšího zvýšení zadlužení. Proto možnost financování akce prostřednictvím úvěru byla zamítnuta s ohledem na úrokové sazby, které mohou být vysoké, vzhledem k aktuální inflaci, která činí okolo 14 %. Vysoká inflace by totiž znamenala, že ceny všech výrobků a služeb, které jsou součástí projektu, by mohly stoupat rychleji, než by byly schopny růst příjmy obce. To by mohlo vést k větším celkovým nákladům na projekt, než by bylo původně plánováno. Třetím důvodem je fakt, že úvěry jsou spojeny s rizikem finanční nestability v případě, že obec nebude schopna splácet své závazky včas. V neposlední řadě, vzhledem k tomu, že se jedná o investiční projekt na vybudování hřiště, není reálné očekávat, že by tato investice měla dostatečnou návratnost, která by umožnila snadné splácení úvěru v budoucnu. Proto byla preferována varianta financování projektu pomocí národní dotace z gesce Ministerstva pro místní rozvoj, která je finančně výhodnější a umožňuje udržení finanční stability obce.

V závěru této práce bylo konstatováno, že investiční projekt má potenciál přinést významné přínosy pro místní obyvatele a zlepšit kvalitu života v obci. Nakonec byla provedena analýza nákladů a přínosů (CBA). Výsledky ukázaly, že výhody projektu jsou větší než jeho náklady, a tedy byl projekt vyhodnocen jako přijatelný.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

BINEK, Jan a kol., 2007. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 140 s. ISBN 80-251-20-9.

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 156 s. ISBN 978-80-7452-116-4.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ, 2011. *Základy financí*. Vyd. 1. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

FOTR, Jiří a Jiří HNILICA, 2009. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování*. Praha: Grada Publishing, a.s., 264 s. ISBN 978-80-247-2560-4.

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK, 2011. *Investiční rozhodování a řízení projektů: jak připravovat, financovat a hodnotit projekty, řídit jejich riziko a vytvářet portfolio projektů*. Praha: Grada, 408 s. ISBN 978-80-2473-293-0.

GRUBER, Jonathan, 2019. *Public finance and public policy*. Sixth edition. New York: Worth publishers, 806 s. ISBN 978-13-191-0525-9.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, 2017. *Veřejné finance – Vybrané problémy*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 164 s. ISBN 978-80-7552-577-2.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, Alena MAAYTOVÁ a kol., 2010. *Veřejné finance*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK, 2013. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. Praha: Linde Praha, 343 s. ISBN 978-80-7201-899-4.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance : teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 252 s. ISBN 978-80-7400-298-4.

HOSÁK, Ladislav, 2004. *Historický místopis země Moravskoslezské*. Praha: Academia, 1144 s. ISBN 80-200-1225-7.

HRABALOVÁ, Simona, 2004. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 93 s. ISBN 80-210-3356-8.

KALOUDA, František, 2019. *Finanční a cost-benefit analýza podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 236 s. ISBN 978-80-7380-778-8.

KANDA, Arun, 2011. *Project management: a life cycle approach*. New Delhi: PHI Learning, 226 s. ISBN 978-8-120-34173-9.

KISLINGEROVÁ, Eva a kol., 2010. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 811 s. ISBN 9788074001949.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 228 s. ISBN 978-80-2710-563-2.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 130 s. ISBN 978-80-7204-861-8.

LEE, Robert D., Ronald Wayne JOHNSON a Philip G. JOYCE, 2013. *Public budgeting systems*. 9th ed. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 656 s. ISBN 9781449627904.

MÁCHAL, Pavel, Martina KOPEČKOVÁ a Radmila PRESOVÁ, 2015. *Světové standardy projektového řízení: pro malé a střední firmy: IPMA, PMI, PRINCE2*. Praha: Grada, 138 s. ISBN 9788024753218.

MAREŠOVÁ, Petra, 2012. *Měření ve znalostním managementu – aplikace metody Cost Benefit Analysis*. Hradec Králové: Gaudeamus, 126 s. ISBN 978-80-7435-229-4.

NOVOTNÝ, Vladimír a kol., 2017. *Veřejná správa v zemích Visegrádské čtyřky: (Česká republika, Maďarsko, Polská republika, Slovenská republika)*. Praha: Leges, 189 s. ISBN 978-80-7502-215-8.

OCHRANA, František. 2008. *Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 153 s. ISBN 978-80-86929-46-0.

OCHRANA, František. 2011. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: jejich tvorba, hodnocení, kontrola*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 783 s. ISBN 978-80-7598-209-4.

PINTO, Jeffrey K, 2016. *Project management: achieving competitive advantage*. Fourth edition. Boston: Pearson, 562 s. ISBN 978-1-292-09479-3.

POMAHAČ, Richard, 2011. *Základy teorie veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 267 s. ISBN 978-80-7380-330-8.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Vyd. 3, aktualizované a rozšířené. Praha: Grada Publishing, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

ROSEN, Harvey S., Ted GAYER a Abdülkadir CIVAN, 2014. *Public finance*. Tenth edition. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 588 s. McGraw-Hill series in economics. ISBN 9780077154691.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 165 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.

SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS, 2013. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 483 s. ISBN 978-80-2474-644-9.

STRNADOVÁ, Zuzana, 2019. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing, 189 s. ISBN 978-80-247-3076-9.

SVOZILOVÁ, Alena, 2016. *Projektový management: Systémový přístup k řízení projektů*. 3. vyd. Praha: Grada, 421 s. ISBN 978-80-271-0075-0.

ŠPIČKA, Jindřich, 2017. *Finanční analýza organizace z pohledu zájmových skupin*. Praha: C. H. Beck, s. 173. ISBN 978-80-7400-664-7.

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. 2019. *Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání: praktický průvodce a rádce úředníka*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 60 s. ISBN 978-80-7616-052-1.

Internetové zdroje

ČERNÝ, Ivan, KYPETOVÁ Jaroslava a Kamil SOUČEK, © 2014. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014* [online]. [cit. 2023-03-15].

<http://www.vzdelanyzastupitel.cz/prirucka-pro-zastupitele/elektronicka-verze/prirucka-pro-clena-zastupitelstva-obce-1.aspx>.

Dětská prolézačka na dětské hřiště. © 2023. *Wickey GmbH & Co. KG* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://wickey.cz/detska-prolezacka-na-tve-detske-hriste-pro-magic-race>.

Financování rozvoje obce, © 2012. *Portál na podporu rozvoje obcí* [online]. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/news/financovani-rozvoje-obce-zakladni-souhrn/>.

Google maps [online], © 2023. [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/search/z%C3%A1kladn%C3%AD+%C5%A1kola+vra%C5%BEn%C3%A9/@49.6249937,17.8606223,85m/data=!3m1!1e3>.

HATLAPATKOVÁ, Lenka. 2019. Na léčbu obezity vynakládá ČPZP ročně až 40 milionů korun. In: *Novinky.cz* [online]. [cit. 2023-3-30]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/na-lecbu-obezity-vynaklada-cpzp-rocne-az-40-milionu-korun-40269028>.

Institut pro veřejnou správu Praha, © 2018. Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí. In: *Ministerstvo vnitra české republiky* [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-publikace.aspx>

MATEJ, Miroslav. 2017. *Pravidla rozpočtové odpovědnosti v podmínkách obcí a krajů*. [online]. [cit. 2023-01-09]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6731153>.

Ministerstvo financí ČR, © 2022. *Monitoring hospodaření územních samosprávných celků* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2020. Programové období 2021-2027. In: *Dotace EU* [online]. [cit. 2023-03-19]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2020. Podpora rozvoje regionu. In: *Podpora obnovy a rozvoje venkova* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/bcedfd67-3526-4f8e-aad1-daf23cceb5/_2022_vyzva_priloha_1_zasady_117D8210.pdf.aspx?ext=.pdf.

Ministerstvo vnitra, © 2022. *Organizace a činnost veřejné správy*. [online]. [cit. 2023-01-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy-studijni-podklady-sss.aspx>.

Ministerstvo zdravotnictví ČR, © 2019. České děti přibírají. Pětina z nich má problém s hmotností [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/ceske-deti-pribiraji-petina-z-nich-ma-problem-s-hmotnosti/>.

Piknikový stolek z akátu, © 2023. *Hřiště-zahrada.cz* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.hriste-zahrada.cz/piknikovy-stolek-z-akatu-160>.

Monitor, © 2023. Hospodaření obce Vražné v letech 2018 až 2022. In: *Monitor aplikace Ministerstva financí ČR*. [online]. [cit. 2023-03-19]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/62351290/prehled?rad=t&obdobi=2212>.

Monkey's kreslicí tabule s počítadlem, © 2023. *HEROLD - dětský svět a zahrada, s.r.o.* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.skuzavky.cz/monkey-s-kreslici-tabule-s-pocitadlem-p70726#gallery>.

Nahlížení do KN. © 2023. *Základní škola Vražné* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: https://nahliznidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=NAHL~uoTglMZOG3smu3z5CTvZjkRHFnp5UftgQgZrHDYPrirPPgZd7VpaAPcr89bhp3WbCn8VPv8RFBbQyEVuaI IHWTnXLIIDqng85pBwcElyo1bF85sYQh9DtjD2ShUD2cE1q1QvFCf5GNWgoUZ8u7d3Lz0m_8PWXW_F-mQZ3M_GfphGZYEtwD5N0dOcHGliTqxhQ89BkEqRmvQg-gxfgbdN_0AU0Sv2KJsBU2V4U-YV_ThbmY1362D351VdsOovO2igPtMstwuoXCAUUwXrKINNVrFCt61-7b3sVpKE3YLOIXIaiZpMcliRwOnYyoelC5MNVWb-B8JOMmg9Pw8Y6bzie7EVe8JPHCsQSNdVBXy_KHIsnCGt2CVgPCtmwAxitJ3U468LtvfgKngWsX9cAnz2FODrYefoHNNWVcPdkcdWNMbEm7MI5njLMcTHepMEIKaN0QwWXI0A5UOvHh-ELJgOZFkuKNehITKdIDu26HIsDfgquhedvieb4flxMKJbE1uTwPZBHvMXDIHBsVNd9E46ybx2DELnfiNE-FkyR6ATv_s=.

Obec Vražné. © 2023. *Místní části*. [online] [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.vrazne.cz/obec-1/mistni-casti/>.

Obec Vražné. © 2022. *Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027*. [online] [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.vrazne.cz/urad-2/dokumenty/strategicky-plan-obce/>.

Průvodce analýzou nákladů a přínosů investičních projektů: Ekonomický nástroj pro hodnocení politiky soudržnosti v letech 2014-2020, © 2014. *Evropská komise* [online]. [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/getmedia/ad1551fc-2a95-4fac-b7f4-3e6caa855be6/Guide-to-Cost-Benefit-Analysis_CZ.pdf?ext=.pdf

Rodný dům J. G. Mendela. © 2023. *Objekt rodného domu*. [online] [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.mendel-rodnydum.vrazne.cz/objekt-rodneho-domu/>.

SIEBER, Patrik. 2004. Analýza nákladů a přínosů – metodická příručka. In: *Dotace EU* [online]. [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/getmedia/3a86fbee-beab-48cb-8ad1-aa9ed89af9bc/1136372212-zpracov-n-anal-zy-n-klad-a-p-nos>.

Současnost, okolí a příroda obce Vražné. © 2023. *Místopisný průvodce*. [online] [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10433/vrazne/>.

Šplhací sestava na dětská hřiště, © 2023. *Lefay s.r.o.* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.hriste-piccolino.cz/splhaci-sestava-na-detska-hriste-mnohosten>.

Tabule naučná/informační interaktivní frotážová venkovní - Rostliny L - prvek edukační, © 2023. *AUREDNIK CS, spol. s r.o.* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.aurednik.cz/e-shop/tabule-naucna-informacni-interaktivni-frotazova-venkovni-rostliny-l-prvek-edukacni-d8043.html>.

Uzavíratelná tříkomorový kompostér, © 2023. *KOKOZA, o.p.s.* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: https://eshop.kokoza.cz/kompostovani/uzaviratelny-trikomorovy-komposter/?variantId=1634&gclid=EA1aIQobChMIyYeY1IOS3_gIVzu13Ch1XYwgFEAQYAYABEgLg7_D_BwE.

Zpravodaj obce Vražné, © 2022. *Zpravodaj 10/2022*. [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z <https://www.vrazne.cz/aktualne/zpravodaj-obce-1/zpravodaj-10-2022-882cs.html>.

Legislativa

ČESKO, 2000. Zákon č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 73, s. 3557. [cit. 2023-03-17]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>.

ČESKO, 2016. Zákon č. 134/2016 Sb. ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>.

ČESKO, 2017. Zákon č. 23/2017 Sb. ze dne 6. února 2017 o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 8, s. 248. [cit. 2023-03-17]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-23>.

ČESKO, 2021. Vyhláška č. 412/2021 Sb. ze dne 23. listopadu 2021 o rozpočtové skladbě. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 186, s. 5562. [cit. 2023-03-26]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412/zneni-20220101?text=dotace>.

ČESKO, 2022. Usnesení vlády č. 719/2022 ze dne 24. srpna 2022 o změně usnesení vlády ze dne 23. října 2017 č. 742 o monitoringu územních samosprávných celků a o zrušení usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395, o monitoringu hospodaření obcí a o zrušení usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby, ve znění usnesení vlády ze dne 29. září 2010 č. 695 a ze dne 3. října 2012 č. 722. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné také z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2022/usneseni-vlady-cr-c-719-2022-49316>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CBA	Cost-benefit analýza (analýza nákladů a přínosů)
ČR	Česká republika
ČSH	Čistá současná hodnota
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
HDP	Hrubý domácí produkt
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Mikroregion Odersko
MSK	Moravskoslezský kraj
MV	Ministerstvo vnitra
PO	Právnícká osoba
PP	Doba návratnosti (payback period)
RRF	Regionální rozvojový fond
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SIMU	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů
ÚSC	Územně samosprávný celek
VVP	Vnitřní výnosové procento
ZŠ	Základní škola
ZÚSC	Základní územní samosprávný celek

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Schéma rozpočtového určení daní (Finanční správa, © 2022) .....</i>	<i>24</i>
<i>Obrázek 2: Fáze tvorby a hodnocení veřejného projektu (vlastní zpracování dle Ochrany 2011, s. 116).....</i>	<i>42</i>
<i>Obrázek 3: Magický trojúhelník rizikových faktorů projektu (Smejkal a Rais, 2013, s. 124) .....</i>	<i>46</i>
<i>Obrázek 4: Územní vymezení obce (Google.com/maps, © 2023) .....</i>	<i>52</i>
<i>Obrázek 5: Znak obce Vražné (Obec Vražné, © 2023) .....</i>	<i>53</i>
<i>Obrázek 6: Místo realizace projektu (Google maps, © 2023).....</i>	<i>81</i>
<i>Obrázek 7: Katastrální mapa a ortofoto (Nahlížení do KN, © 2023) .....</i>	<i>82</i>
<i>Obrázek 8: Prolézačka (Wickey.cz, © 2023) .....</i>	<i>83</i>
<i>Obrázek 9: Šplhací sestava (Hřiště Piccolino.cz, © 2023) .....</i>	<i>84</i>
<i>Obrázek 10: Info tabule (Aurednik, © 2023).....</i>	<i>85</i>
<i>Obrázek 11: Tříkomorový kompostér (Kokoza, © 2023).....</i>	<i>86</i>
<i>Obrázek 12: Piknikový stůl z akátu (Hřiště-zahrada, © 2023) .....</i>	<i>86</i>
<i>Obrázek 13: Tabule s počítadlem (Skluzavky, © 2023).....</i>	<i>87</i>
<i>Obrázek 14: Aktuální fotodokumentace místa realizace (archív obce Vražné).....</i>	<i>104</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Národní operační programy (Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2020)</i>	30
<i>Tabulka 2: Druhy CBA (Ochrana, 2011, s. 87)</i>	47
<i>Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatel v letech 1869-2022 (ČSÚ, © 2023, vlastní zpracování)</i> .	54
<i>Tabulka 4: Rozpočet obce v roce 2018 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	58
<i>Tabulka 5: Projekty realizované v roce 2018 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	58
<i>Tabulka 6: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2018 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	58
<i>Tabulka 7: Rozpočet obce v roce 2019 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	59
<i>Tabulka 8: Projekty realizované v roce 2019 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	59
<i>Tabulka 9: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2019 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	60
<i>Tabulka 10: Rozpočet obce v roce 2020 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	61
<i>Tabulka 11: Projekty realizované v roce 2020 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	61
<i>Tabulka 12: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2020 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	62
<i>Tabulka 13: Rozpočet obce v roce 2021 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	63
<i>Tabulka 14: Projekty realizované v roce 2021 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	63
<i>Tabulka 15: Společné projekty s Mikroregionem Odersko za rok 2021 (Strategický plán rozvoje obce Vražné na období 2022-2027, © 2022, vlastní zpracování)</i>	63
<i>Tabulka 16: Rozpočet obce v roce 2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	65
<i>Tabulka 17: Ukazatel autarkie v letech 2018–2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	68
<i>Tabulka 18: Ukazatele financování v letech 2018–2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	72
<i>Tabulka 19: Soubor informativních ukazatelů k 31. 12. 2022 v tis. Kč (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	73
<i>Tabulka 20: Výpočet pravidla rozpočtové zodpovědnosti za období 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	75
<i>Tabulka 21: Výpočet podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům za období 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	76
<i>Tabulka 22: Výpočet běžné likvidity (Monitor, © 2023, vlastní zpracování)</i>	77
<i>Tabulka 23: SWOT analýza projektu (vlastní zpracování)</i>	89
<i>Tabulka 24: Celkový rozpočet projektu (vlastní zpracování)</i>	89
<i>Tabulka 25: Celkové náklady projektu (vlastní zpracování)</i>	90

<i>Tabulka 26: Zjednodušený rozpočet pro účely dotace (vlastní zpracování) .....</i>	<i>91</i>
<i>Tabulka 27: Ganttův diagram projektu (vlastní zpracování) .....</i>	<i>98</i>
<i>Tabulka 28: Popis aktivit projektu (vlastní zpracování) .....</i>	<i>99</i>
<i>Tabulka 29: Analýza rizik (vlastní zpracování) .....</i>	<i>100</i>
<i>Tabulka 30: Přehled nákladů a přínosů s ohledem na zainteresované strany (vlastní zpracování) .....</i>	<i>109</i>
<i>Tabulka 31: Peněžní vyjádření efektů investice v Kč (vlastní zpracování) .....</i>	<i>110</i>
<i>Tabulka 32: Peněžní vyjádření efektů investice bez využití dotace v Kč (vlastní zpracování) .....</i>	<i>110</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1: Graf vývoje počtu obyvatel v letech 1869-2022 (vlastní zpracování).....</i>	<i>54</i>
<i>Graf 2: Skutečné příjmy a výdaje obce Vražné v letech 2018–2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování) .....</i>	<i>57</i>
<i>Graf 3: Ukazatelé likvidity v obci Vražní za období 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování) .....</i>	<i>70</i>
<i>Graf 4: Ukazatelé doby obratu pohledávek a závazků 2018-2022 (Monitor, © 2023, vlastní zpracování) .....</i>	<i>71</i>
<i>Graf 5: Stav finančních prostředků během uplynulého volebního období 2018-2021 (Zpravodaj obce Vražné, © 2021) .....</i>	<i>94</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Stěžejní příloha k žádosti o dotaci – popis projektu

Příloha P II: Příloha k žádosti o dotaci - popis prvku ekologického přínosu

**PŘÍLOHA P I: STĚŽEJNÍ PŘÍLOHA K ŽÁDOSTI O DOTACI –
POPIS PROJEKTU**

	<i>Žadatel o dotaci vyplňuje pouze zeleně podbarvené buňky</i>
Název akce	<i>Vybudování dětského hřiště s edukativními prvky</i>
Předmět žádosti o dotaci	
<p>Popsat, na co je žádost o dotaci požadována, co je předmětem dotace.</p> <p><i>Popsat jaká sportovní infrastruktura (jaké sportoviště, hřiště,..) je předmětem žádosti o dotaci.</i></p> <p><i>Co bude v rámci akce realizováno (jaké stavební práce atd.).</i></p>	<p><i>Záměrem projektu je rekonstrukce víceúčelového (multifunkčního) venkovního hřiště, které by sloužilo jako zázemí pro nekomerční pohybové aktivity všech sportovců – zejména dětí a mládeže. Součástí je i vybudování nového workoutového hřiště s moderními fitness prvky. Cílem je obnovit stávající zastaralé sportoviště na úroveň moderního sportovního zázemí a rozšířit tak možnosti pro volnočasové využití dětí a mládeže či sportující veřejnosti.</i></p> <p><i>Místo realizace se nachází v zahradě základní školy v lokalitě poblíž centra – v obecní úřad a pošta. V současné době je zahrada nevyužitá, proběhly zde pouze jednoduché stavební úpravy, tj. chodník ze štěrku a instalaci jednoho dětského prvky (prolézačka). V zahradě se nachází malé jezírko a jeden ovocný strom. Toto místo je obrovským potenciálem pro vybudování nového dětského hřiště s edukativními prvky, které by mohly sloužit také k výuce žáků základní školy.</i></p> <p><i>V rámci projektu budou nainstalovány tyto prvky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Prolézačka</i> <i>• Šplhací sestava</i> <i>• Info tabule – dřeviny</i> <i>• Tříkomorový kompostér</i> <i>• Mobiliář</i> <i>• Tabule s počítadlem</i> <p><i>Dětské hřiště a herní prvky, které budou v rámci projektu vybudovány, se zaměřují především na využití volného času starších dětí od 5 -12 let.</i></p> <p><i>Tento projekt má ambiciózní cíl nabídnout zábavné a edukativní prostředí nejen pro žáky základní školy, ale také pro další děti a obyvatele města. Nové dětské hřiště by mohlo být místem setkávání pro rodiny s dětmi, kde by si mohly hrát a trávit čas společně. Také by mohlo být využíváno</i></p>

	<i>Žadatel o dotaci vyplňuje pouze zeleně podbarvené buňky</i>
Název akce	<i>Vybudování dětského hřiště s edukativními prvky</i>
	<i>organizacemi a skupinami, které se zabývají vzděláváním a aktivitami pro děti. Projekt by také mohl sloužit jako příklad udržitelného a ekologického přístupu ke vzdělávání a zábavě pro veřejnost. Zahrnutím edukativních prvků, jako jsou naučné tabule a zahrádkářské prvky, by se mohly podpořit důležité vzdělávací cíle, jako je osvěta o zdravém životním stylu, potravinové soběstačnosti a ochraně přírody.</i>
Strategický rozvojový dokument	
Žadatel o dotaci má zpracovaný strategický rozvojový dokument. ▪ <i>Vyplnit ANO / NE.</i> a) b)	<i>ANO</i>
Název dokumentu	<i>Strategický plán rozvoje obce Vražné 2022 - 2027</i> <i>V současné době se pracuje na novém Strategickém plánu rozvoje obce Vražné na období 2022 - 2027</i>
Datum schválení dokumentu zastupitelstvem obce (dd. mm. rrrr) <i>Vyplnit datum.</i>	<i>14.12.2021</i>
Datum platnosti dokumentu (dd. mm. rrrr) <i>Vyplnit datum, do kterého je schválený dokument platný.</i>	<i>14.12.2021</i>
datum poslední aktualizace dokumentu (dd. mm. rrrr) <i>Vyplnit datum.</i>	<i>14.12.2021 (nebyl aktualizován)</i>
Etapizace projektu (viz odst. 5. 4. a 5. 5. zásad podprogramu)	
Akce, na kterou je podávána žádost o dotaci, je další etapou? <i>Vyplnit: NE nebo ANO a popsat předchozí etapu, datum a způsob jejího ukončení (doklad)</i>	<i>NE</i>
Věková struktura obyvatelstva žadatele o dotaci	
počet obyvatel ve věku do 6 let <i>(vyplnit počet)</i>	<i>31</i>
počet obyvatel ve věku 7 - 15 let <i>(vyplnit počet)</i>	<i>101</i>

	<i>Žadatel o dotaci vyplňuje pouze zeleně podbarvené buňky</i>
Název akce	<i>Vybudování dětského hřiště s edukativními prvky</i>
počet obyvatel ve věku 16 - 25 let <i>(vyplnit počet)</i>	<i>120</i>
počet obyvatel ve věku 26 - 64 let <i>(vyplnit počet)</i>	<i>457</i>
počet obyvatel ve věku 65+ let <i>(vyplnit počet)</i>	<i>114</i>
Dokumentace požadovaná dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), (viz odst. 6. 11. zásad podprogramu)	
Akce, na kterou je podávána žádost, vyžaduje dokumentaci dle zákona č. 183/2006 (stavební zákon)? <i>Vyplnit: NE nebo ANO a napsat jaká dokumentace, dle stavebního zákona, je pro akci požadována</i>	<i>NE</i>
Rozpočet akce	
Celkové náklady akce (v Kč) <i>Vyplnit celkové náklady akce.</i>	<i>278 520,70 Kč</i>
Požadovaná výše dotace (v Kč) <i>Vyplnit požadovanou výši dotace.</i>	<i>200 726,16 Kč</i>
Uznatelné náklady do výše 40 % z celkových uznatelných nákladů (viz bod 2.8 zásad podprogramu). - Vyplnit/vyčíslit kolik (Kč). c) - Popsat, v čem spočívají. d) e)	<i>Celkem ve výši 36 989,70 Kč</i>
Neuznatelné náklady (v Kč) <i>Vyplnit neuznatelné náklady, jestliže jsou součástí akce:</i> - <i>Vyplnit/vyčíslit kolik (Kč).</i> - <i>Popsat v čem spočívají neuznatelné náklady.</i>	<i>27 613 Kč</i>

	<i>Žadatel o dotaci vyplňuje pouze zeleně podbarvené buňky</i>
Název akce	<i>Vybudování dětského hřiště s edukativními prvky</i>
další zdroje financování (v Kč) <i>Vyplnit další zdroje, mimo vlastních zdrojů - vlastního podílu, jestli jsou součástí projektu - vyplnit kolik (Kč) a zdroj financování (např. dotace z kraje nebo z jiného ministerstva - pouze národní finanční prostředky).</i>	<i>0 Kč.</i>
Hodnota dobrovolné práce (viz odst. 3. 4. zásad podprogramu)	
V rámci akce, na kterou je podávána žádost o dotaci, bude uplatňována dobrovolná práce? <i>Vyplnit ano / ne.</i>	<i>NE</i>
Informace k DT H - Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku	
Žadatel o dotaci má v rámci svého katastru zřízenou základní školu? <i>Vyplnit ano / ne.</i>	<i>ANO</i>
Žadatel o dotaci má v rámci svého katastru zřízenou mateřskou školu? <i>Vyplnit ano / ne.</i>	<i>ANO</i>
Žadatel o dotaci má v rámci svého katastru zřízenou dětskou skupinu nebo obdobný druh služby? <i>Vyplnit: ANO a popsat jaký druh služby nebo NE.</i>	<i>NE</i>
Umístění předmětu žádosti, na kterou je požadována dotace. <i>Napsat, kde se hřiště nebo sportoviště, případně zázemí, v rámci katastru obce nachází, resp. bude nacházet (u kulturního nebo multifunkčního domu, u budovy obecního úřadu, na okraji obce, v zastavěné části obce atp.).</i>	<i>Místo realizace projektu se nachází v obci Vražné na parcele č. 671, v centrální části obce. V blízkosti místa realizace se nachází obecní úřad, fotbalové hřiště u mateřské školy. Nové dětské hřiště v zahradě základní školy by mohlo sloužit jako multifunkční prostor pro zábavu, vzdělávání a společenské akce pro děti a veřejnost. Obec předpokládá využití hřiště dětí především ve věkové kategorii 5-12 let.</i> <i>Cílem projektu je rozšířit možnosti aktivního využití pro spokojenost i zdravý životní styl obyvatel a zvýšení kvality života v obci. Nově vzniklý prsto také může umožnit pořádání různých komunitních akcí.</i>
Kompletní vybavenost žadatele o dotaci v oblasti sportovní a volnočasové infrastruktury.	<u><i>Vybavenost žadatele:</i></u>

	<i>Žadatel o dotaci vyplňuje pouze zeleně podbarvené buňky</i>
Název akce	<i>Vybudování dětského hřiště s edukativními prvky</i>
<p><i>Popsat jaká dětská hřiště a jaká další sportovní infrastruktura (tělocvična, hala, sportovní sál v kulturním nebo multifunkčním domě, sportoviště - víceúčelové hřiště, multifunkční hřiště, workoutové nebo parkourové hřiště atd.) se nachází na katastru žadatele o dotaci. Kde se nachází (u školy, školy, u kulturního domu, v místní části atp.).</i></p> <p><i>Popsat přístupnost (volně přístupné, přístupnost zajištěna prostřednictvím správce, otevřeno od - do, atp.).</i></p> <p><i>Popsat aktuální stav (technický stav), rok výstavby, rok poslední rekonstrukce/modernizace/obnovy/doplnění herních prvků, mobiliáře, oplocení, osvětlení atd.</i></p>	<p><i>V obci se nachází několik dětských hřišť s herními prvky. První z nich se nachází u mateřské školy a je součástí sportovního areálu spolu s fotbalovým hřištěm. Další dětské hřiště se nachází u místního Pohostinství u hřiště, ale je velmi malé. Na druhé straně obce (část dolní Vražné) se nachází další dětské hřiště s in-line dráhou včetně nového altánku. Poslední hřiště se nachází u hasičárny a jedná se o multifunkční hřiště. Nicméně toho hřiště je v dezolátním stavu a není téměř vůbec využíváno.</i></p> <p><i>Je zde tedy zřejmá absence materiálně technického zabezpečení pro pohyb občanů a aktivní trávení jejich volného času prostřednictvím sportovních aktivit z důvodu nedostatku obdobné sportovní infrastruktury v obci Vražné.</i></p> <p><u><i>Aktuální stav</i></u> <i>Aktuálně se v zahradě u ZŠ nachází krásný, leč nevyužitý prostor. Využití tohoto místa by mohlo přinést mnoho přínosů pro děti, jejich rodiče a celou obec. Nachází se zde travnatý porost včetně vybudovaného jednoduchého štěrkového chodníku. Prostor by si určitě zasloužil využití, proto je ideálním řešením navrhované dětské hřiště s edukativními prvky, které bude sloužit k potřebám žáků ZŠ, ale i rodinami s dětmi v obci.</i></p>
Další informace	
<p><i>Další informace, které žadatel o dotaci považuje za nutné či vhodné, aby byly uvedeny.</i></p>	<p><i>Díky projevované aktivitě občanů v této obci existují různé spolky a kroužky, které přispívají ke zlepšování vztahů mezi občany a zvyšování úrovně komunitního života:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• TJ Sokol Vražné – fotbal</i> <i>• JSDH Vražné – spolek dobrovolných hasičů.</i> <p><i>Obec Vražné plánuje, že v případě akcí pro děti bude nové hřiště využito jako stanoviště a zázemí pro různé akce místních spolků podporující komunitní život v obci..</i></p>

PŘÍLOHA P II: PŘÍLOHA K ŽÁDOSTI O DOTACI – POPIS PRVKU EKOLOGICKÉHO PŘÍNOSU

Prvek ekologického přínosu

Aktuální stav

Místo realizace projektu se nachází na zahradě u základní školy v obci Vražné. Záměrem projektu je vybudování zcela nového dětského hřiště s edukativními prvky, čímž by vzniklo nové místo aktivního a pasivního odpočinku. V blízkém okolí místa realizace se nachází velké množství zeleně včetně potoka. Z hlediska velikosti se jedná o záměr, který nezpůsobí nevratnou ekologickou újmu, z hlediska vlivů na jednotlivé složky životního prostředí není výrazně negativní.

Navrhované řešení

Při modernizaci víceúčelového hřiště budou používány výhradně ekologicky šetrné materiály. Cílem žadatele je také to, aby byl zachován přírodní ráz krajiny. Dalším ekologickým přínosem hřiště s edukativními prvky jsou kompostéry, které umožňují dětem i dospělým recyklovat organický odpad z hřiště. To nejenže snižuje množství odpadu, který se dostává na skládky, ale také produkuje živiny pro půdu a zlepšuje kvalitu půdy. Tímto způsobem lze snížit dopad hřiště na životní prostředí a podpořit udržitelnost